

Parc de la Serralada de Marina

Memòria 2023

Diputació
Barcelona

Parc de la
Serralada de Marina

Imatge de la coberta: papallona reina (*Papilo machaon*). Font: Fernando Carceller

© Diputació de Barcelona

Desembre de 2024

Coordinació i edició: Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
de la Diputació de Barcelona

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Índex

Introducció	6
Presentació	6
Notes prèvies	7
1. Dades generals	8
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	8
1.2. Administració promotora i raó social	8
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	9
1.3.1. Comarques i municipis	10
1.3.2. Dades de població	10
1.3.3. Titularitat del sòl	11
2. Òrgans de gestió i participació	12
2.1. Presentació	12
2.2. Assemblea General del Consorci	12
2.3. Òrgans de participació	14
3. Mitjans i recursos	16
3.1. Personal	16
3.2. Equipaments	17
3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació	18
3.2.2. Centres de documentació i equipaments culturals i d'educació ambiental	20
3.2.3. Àrees d'esplai, miradors i àrees d'aparcament	22
3.2.4. Itineraris a peu senyalitzats	24
3.3. Material de divulgació i comunicació	25
3.4. Parc mòbil	31
3.5. Pressupost	32
4. Principals activitats dutes a terme	35
El programa d'activitats	35
Conservació del patrimoni natural i cultural	35
Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	35
Ús públic i educació ambiental	35
Activitats de coordinació i governança	35
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	36
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	36
Pla de conservació del Parc de la Serralada de Marina	36
Estudi de mamífers mesocarnívors amb fototrampeig	39
Programes de seguiments ornitològics	41
Planificació de tractaments fitosanitaris per a la processionària del pi mitjançant un control biològic	45
Programa de seguiment de les poblacions de senglar	45
Pla de seguiment i recerca	46
Intervenció preventiva al jaciment ibèric de les Maleses	46
Tallada d'arbres morts o que poden suposar un risc a diferents indrets del parc	49

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	50
Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu).	50
Pla bàsic de prevenció d'incendis	51
Projecte de millora de l'entorn natural de la vall de Betlem	53
Tancament de camins del parc en cas d'Alfa 3	54
Tancament del camí de Sant Jeroni al trànsit rodat.	55
Tancament de camí a Tiana	55
Col·locació d'elements de seguretat al torrent de Vall-llosera.	55
Actuacions a la zona cremada el 2022 a Santa Coloma de Gramenet	56
Instal·lació de tancaments de contenidors en tres zones diferents del parc . .	56
Instal·lació d'elements de seguretat a l'accés del Bosc d'en Vilaró.	58
4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	59
4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	59
Subvencions	59
Viu el parc.	60
Viu el parc artístic.	62
Poesia als parcs	64
Parcs en concert	65
Parcs i biblioteques... naturalment!	66
Parc a taula.	67
4.2.2. Infraestructures i serveis generals	69
Xarxa viària	69
Col·laboració amb l'Ajuntament de Badalona per l'inventari dels camins municipals	71
Senyalització.	71
Gestió de residus i recollida d'escombraries	73
4.3. Ús públic i educació ambiental	75
4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	75
Actuacions a la xarxa d'equipaments	75
4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació.	76
Estratègia d'educació ambiental del Parc de la Serralada de Marina	76
Pla d'ús públic del Parc de la Serralada de Marina	76
Dades de freqüentació	77
Accions d'educació ambiental del Parc de la Serralada de Marina	83
Participació en exposicions i fires, presentacions i mitjans de comunicació . .	85
Col·laboració del parc en la campanya Promoció de la salut al Parc de la Serralada de Marina de l'Hospital Germans Trias i Pujol (Can Ruti), Badalona .	86
Visita d'un grup de representants d'ajuntaments vinguts del Brasil i Itàlia	87
Concurs fotogràfic	88
Exposició itinerant sobre el Parc de la Serralada de Marina	90
Passejades guiades	91
Viu el parc a l'escola.	92
Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura	94

Edició i revisió de material de divulgació i comunicació	95
Activitats amb voluntariat al parc	96
Foment de l'accessibilitat al parc	98
Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc	99
4.4. Activitats de coordinació i governança	100
4.4.1. Activitats de planificació i participació	100
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució.	100
Pla especial de protecció i millora del sector nord del Parc de la Serralada de Marina	101
Reunions dels òrgans de gestió i participació	102
Convenis	104
Relacions externes	105
Coordinació general	105
4.4.2. Activitats generals i de suport	106
Projecte SIGEP	106
Seguiment i control de la normativa.	111
Actuacions dutes a terme pels guardes del parc.	113
Accions formatives, jornades i actes organitzats.	115

Introducció

Presentació

La memòria anual del Parc de la Serralada de Marina resumeix els aspectes fonamentals de la gestió feta al llarg de l'any al parc i ajuda a veure com, amb les diferents actuacions, s'avança en l'assoliment dels objectius de preservació dels recursos naturals i de fer compatible aquesta protecció amb l'ús públic i les activitats de lleure dels ciutadans, així com amb els projectes de desenvolupament sostenible.

Enguany, ens agradaria ressaltar les persones per sobre de tota la resta dels aspectes que componen la gestió d'un espai natural protegit. Ha estat un any difícil, molt difícil, en què diferents circumstàncies personals ens han posat al límit de les nostres capacitats com a equip i com a persones, però la valentia, la professionalitat i el convenciment de voler tirar endavant un projecte en el qual creiem han fet que la gestió del parc s'hagi dut a terme amb uns nivells de satisfacció importants.

Ha estat un any amb molt moviment de treballadors en l'equip, canvis en la nostra organització i en els municipis que conformen el consorci, ja que ha estat un any electoral, amb processos d'estabilització dels treballadors interins, que s'han creat places de comandament, com la del servei de guarderia del parc, etc.

D'altra banda, també ha estat un any excepcional de participació de la gent en jornades de voluntariat. S'han implicat de diverses maneres, com a entitats i associacions, o a títol més individual i en diferents aspectes de la gestió, que també ens ajuden una vegada més a creure que la gent vol aquests espais i els necessita a prop de casa, com passa amb un espai periurbà i envoltat d'una població tan nombrosa com la dels municipis de l'àrea metropolitana que formen el consorci.

Treballem, en definitiva, per la millora en l'accessibilitat per a les persones que gaudeixen de l'espai i per difondre i donar a conèixer aspectes també per a la gent que hi viu, i tot això passa indefectiblement per la preservació de la natura i la biodiversitat que, en definitiva, forma l'espai natural protegit.

Notes prèvies

Abreviacions

Les abreviacions següents faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi en aquesta memòria.

Abreviació	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GSEN	Gerència de Serveis d'Espais Naturals
GUI	Espai Natural de les Guilleries Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiu

Abreviació	Significat
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola
SAGTIO	Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial, Inversions i Obres
SGPN	Servei de Gestió de Parcs Naturals
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document porten a informació actualitzada en el moment en què es fa la consulta, que no ha de ser, necessàriament, la informació vigent referida a l'any de confecció d'aquesta memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

Pla especial de protecció i millora del sector sud de la serralada de Marina, aprovat per la Comissió d'Urbanisme el 9 d'abril de 2002 i aprovat definitivament el 16 d'abril per resolució del conseller del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i publicat per **edicta el 10 de maig de 2002** (DOGC núm. 3642, de 24-5-2002).

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou **la Conreria - Sant Mateu - Céllecs**.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LICs i ZEPAs)

Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Més disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'apliquen tot sovint en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

ConSORCI del Parc de la Serralada de Marina, format per la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i els ajuntaments dels municipis de Badalona, Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Tiana i Sant Fost de Campsentelles.

Raó social

ConSORCI del Parc de la Serralada de Marina

C. del Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relotge, 3a planta
08036 Barcelona
Tel.: 934 022 428
s.gestioparcsn@diba.cat
Web: <https://parcs.diba.cat/>

Oficina del Parc de la Serralada de Marina. La Conreria

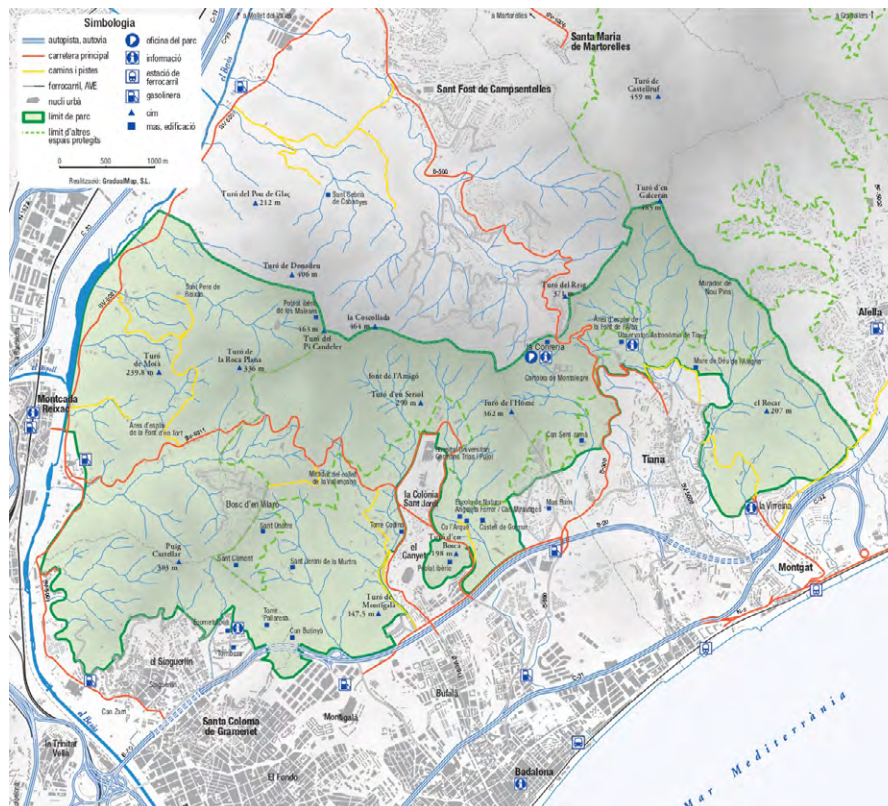
Ctra. B-500, km 6
08391 Tiana
Tel.: 933 956 336
p.smarina@diba.cat
Web: <https://parcs.diba.cat/web/marina>

Oficina del parc. Font: Arxiu XPN

1.3. Àmbit geogràfic i administratiu

Mapa del parc

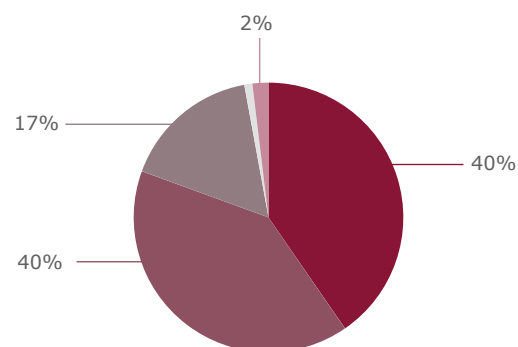
Des d'aquest enllaç es pot accedir al [mapa de l'informador del parc](#) i al fullet [Benvinguts al parc](#).

Superfície i àmbits normatius

La superfície que gestiona el consorci és de 3.032 ha; **2.086 ha** estan compreses dins del Pla especial i 946 ha, corresponents al terme municipal de Sant Fost de Campsentelles, no estan incloses en el Pla especial però sí en l'àmbit de gestió del consorci.

Dins l'àmbit del Pla especial, 568 ha formen part de l'EIN «la Conreria - Sant Mateu - Cèllec», inclòs en el Pla d'espais d'interès natural (PEIN). Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, el Pla especial estableix i delimita les zones següents:

Àmbits normatius del Pla especial	ha (aprox.)	%
Zona forestal d'alt interès ecològic i paisatgístic (ZEIP)	843	40,40
Zona d'interès natural (ZIN)	838	40,10
Zona agroforestal (ZAF)	345	16,50
Zona agrícola	20	1,00
Sòl urbà	40	2,00
Superfície total	2.086	100,00

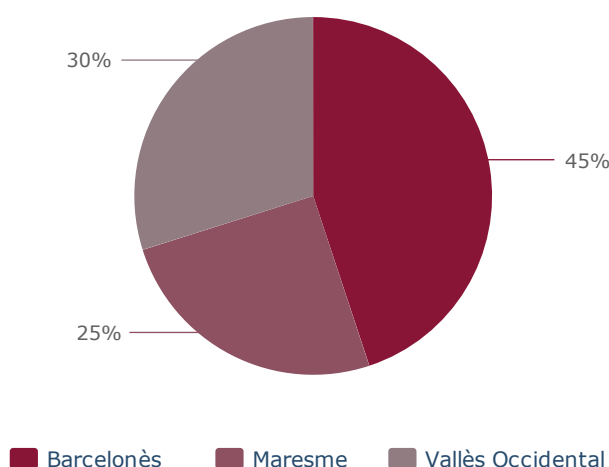

- Zona forestal d'alt interès ecològic i paisatgístic (ZEIP)
- Zona d'interès natural (ZIN)
- Zona agroforestal (ZAF)
- Zona agrícola
- Sòl urbà

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat pel Pla especial de protecció i millora inclou sòls pertanyents a quatre municipis de les comarques del Barcelonès, el Maresme i el Vallès Occidental.

Comarca	Municipi	Total (ha)	Dins del parc (ha)	% municipi	% del total del parc
Barcelonès		2.925,00	937,00	--	44,92
	Badalona	2.220,00	737,00	33,2	35,33
	Santa Coloma de Gramenet	705,00	200,00	28,4	9,59
Maresme		790,00	526,00	--	25,22
	Tiana	790,00	526,00	66,6	25,22
Vallès Occidental		2.334,00	623,00	--	29,87
	Montcada i Reixac	2.334,00	623,00	26,7	29,87
Total		6.049,00	2.086,00	--	100,00

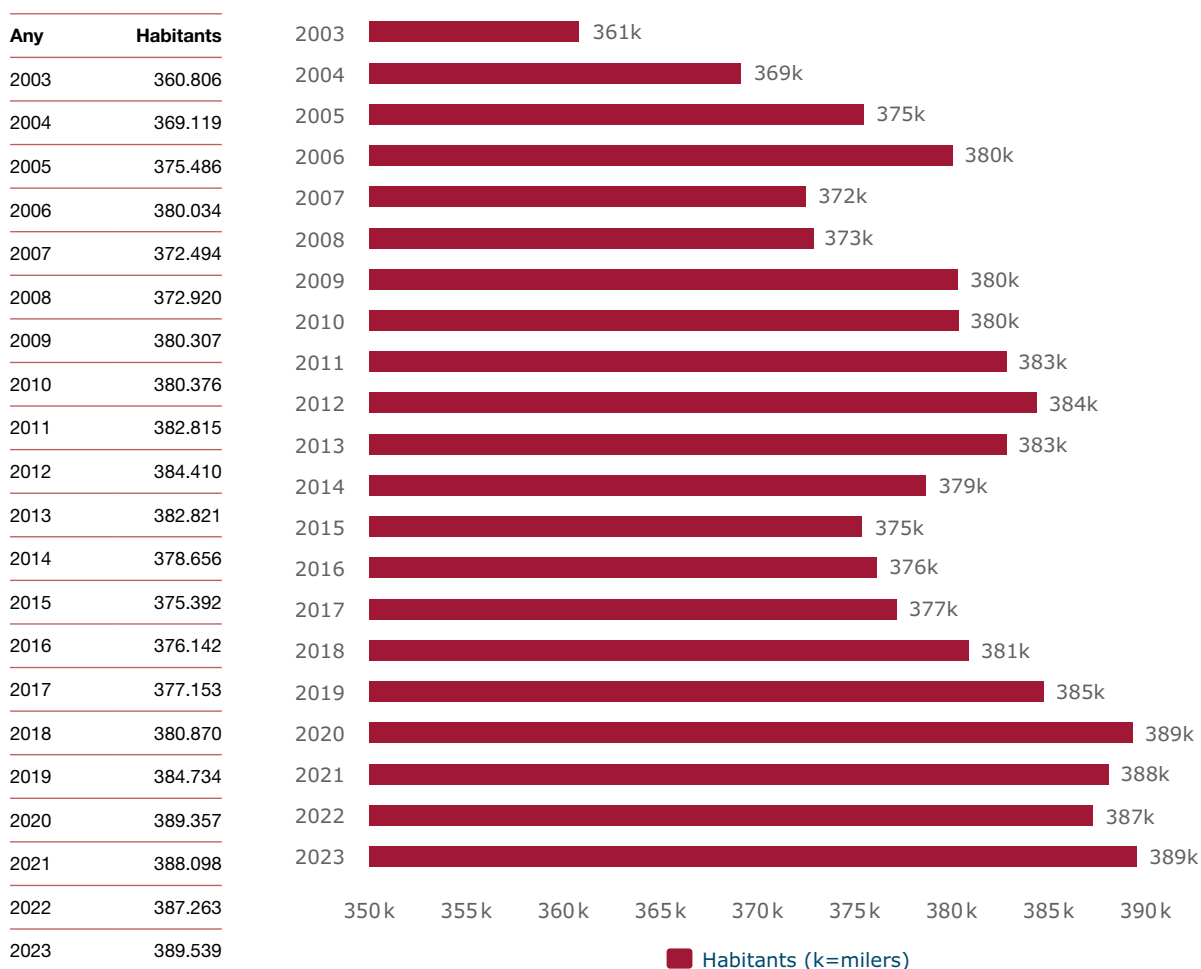
1.3.2. Dades de població

Població dels municipis de l'àmbit del parc

Municipi	Habitants (2023)
Badalona	224.301
Montcada i Reixac	36.823
Santa Coloma de Gramenet	119.195
Tiana	9.220
Total	389.539

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit del parc

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants

1.3.3. Titularitat del sòl

El 88,6% del sòl és de titularitat privada. Encara que hi ha propietats que superen les 100 ha, la major part es reparteix en parcel·les petites o molt petites.

Titularitat del sòl	Superfície (ha)	%
Superfície total del parc	2.086	100,0
Titularitat pública	237	11,4
Diputació de Barcelona*	16	
Altres administracions	221	
Titularitat privada	1.849	88,6

* Finca propietat de la Diputació de Barcelona: Recinte Torribera (Santa Coloma de Gramenet).

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

El Consorci del Parc de la Serralada de Marina és l'ens gestor del Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina, que a la vegada és l'instrument jurídic administratiu que regula les activitats del Parc de la Serralada de Marina.

Aquest consorci es va constituir formalment el 12 de juliol de 1996. Els seus estatuts es van publicar al BOP de Barcelona el 16 de març de 1996, amb modificacions posteriors el 9 de setembre de 1998, el 30 de maig de 2006 i el 13 de setembre de 2017.

El consorci actualment està format per la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i els ajuntaments dels municipis de Badalona, Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Tiana i Sant Fost de Campsentelles.

Segons consta als [estatuts modificats el 2017](#) del Consorci del Parc de la Serralada de Marina, els òrgans de govern i de gestió són l'**Assemblea General**, la **Presidència** i la **Gerència**.

2.2. Assemblea General del Consorci

L'Assemblea General és l'òrgan superior de govern del consorci, amb capacitat per adoptar les resolucions que consideri escaients per al bon funcionament del parc.

Competències

Entre d'altres, són les següents:

- Impulsar l'elaboració dels programes de desenvolupament del consorci i aprovar el Pla anual de gestió i d'inversions i la memòria anual.
- Aprovar el pressupost i les seves modificacions d'acord amb les bases d'execució, autoritzar i disposar les despeses en matèria de la seva competència i aprovar el compte general, tot assumint les competències que la llei assigna a la Comissió Especial de Comptes, d'acord amb les previsions de la normativa reguladora de les hisendes locals.
- Escollir el president i els vicepresidents d'acord amb les previsions estatutàries.
- Aprovar els reglaments, les ordenances i l'inventari general.
- Aprovar la plantilla i la relació de llocs de treball.
- Aprovar les bases generals i específiques per a l'atorgament de beques, premis i subvencions.
- Potenciar el coneixement i la coordinació entre institucions i entitats.
- Proposar iniciatives a les entitats consorciades en l'àmbit del seu objecte.
- Analitzar, promoure debats i sensibilitzar sobre les qüestions clau de la sostenibilitat mediambiental en el seu àmbit territorial d'actuació i en aquells en què tinguin incidència recíproca.

Presidència

La presidència del consorci té atribuïda la màxima representació legal i en dirigeix el govern i l'administració. La designació de la persona que ha d'ocupar la presidència correspon a l'Assemblea General, que l'escull entre els seus membres. A la vegada, l'Assemblea General pot escollir, per majoria simple dels seus membres, fins a dos vicepresidents, que exerciran, si és el cas, la substitució de la presidència i les funcions i cometes que la presidència els delegui.

Gerència

La gerència és l'òrgan d'administració que assumeix la direcció i la coordinació de la gestió del consorci. El nomenament del gerent correspon a l'Assemblea General, a proposta del president de l'ens.

Correspon a la gerència exercir el comandament de la direcció tècnica del Parc de la Serralada de Marina. La gerent del consorci és la Sra. Cinta Pérez Figueras, directora del parc.

La gestió del consorci es duu a terme mitjançant els serveis propis de la Diputació de Barcelona.

Composició

D'acord amb els estatuts vigents, es compon de la manera següent:

- Dos representants i dos suplents de la Diputació de Barcelona, designats lliurement per aquest ens.
- Dos representants i dos suplents de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, designats lliurement per aquest ens.
- Un representant i un suplent de cadascun dels ajuntaments consorciats, designats lliurement per aquest ens.

Presidència

- Sr. Valentí Junyent Torras / Sr. Xesco Gomar Martín

El canvi en la presidència es va formalitzar a l'Assemblea General del Consorci del Parc de la Serralada de Marina celebrada el 23 d'octubre.

Vicepresidències

- Vicepresident 1r, Sr. Oriol Serratusell Basachs
- Vicepresident 2n, Sr. Álvaro Rodilla García

Vocals

- Per la Diputació de Barcelona, Sr. Valentí Junyent Torras / Sr. Xesco Gomar Martín
- Per la Diputació de Barcelona, Sr. Rubén Guijarro Palma / Sr. Salvador Clavera Catalá
- Per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Sr. Esteve Serrano Ortín / Sr. Antoni Suárez Pizarro
- Per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Sra. Marta Martorell Camps / Sr. Ramon Tremosa Balcells
- Per l'Ajuntament de Badalona, Sra. Rosa Trenado Sánchez / Sr. Daniel Gracia Álvarez
- Per l'Ajuntament de Montcada i Reixac, José Domínguez Montero / Sra. M. Adoración Alcalá Puerta
- Per l'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles, Sra. Margarita Santos Jiménez
- Per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Sr. Álvaro Rodilla García
- Per l'Ajuntament de Tiana, Sr. Albert Sales Castell / Sr. Sergi Manzanares Pérez

Nota: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o un altre de temps, separats pel símbol /.

2.3. Òrgans de participació

Els estatuts preveuen la possibilitat de crear un comitè científic assessor, no creat fins al moment, i una comissió consultiva consolidada en aquests darrers deu anys i que opera, a efectes pràctics, com una comissió consultiva, en la qual membres de diferents entitats naturalistes, culturals, dels diferents àmbits esportius, etc., es reuneixen un cop l'any i reben informació sobre la gestió duta a terme al parc i debaten i proposen diversos àmbits de treball.

El cens actual d'entitats és el següent:

Sector	Entitat
ADF	Agrupació de Defensa Forestal 301 La Serralada
	Agrupació de Defensa Forestal La Conreria
Agrícola	Conreu Sereny SCCL
	Associació cooperativa La Sargantana
Científic, cultural i educatiu	Associació Amics Museu Municipal de les Maletes
	Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina
	Centre Excursionista de Badalona (secció patrimoni)
	Escola de Natura Angeleta Ferrer
	Grup d'Astronomia de Tiana
	Museu de Badalona
	Museu Torre Balldovina
Cinegètic	Caçadors de Badalona
	Federació Catalana de Caça
	Societat de Caçadors de Tiana
	Societat de Caçadors El Tordo
	Societat de Caçadors La Marta
Conservacionista	ACER (Associació per a la Conservació de l'Entorn i la Recerca)
	ALOC (Associació per l'Estudi i la Conservació de la Flora i la Fauna a la Mediterrània)
	Associació Bosc de Llum
	Associació de Propietaris Forestals de la Serralada Litoral Central
	Associació Els Verds de Badalona
	Associació La Horda
	Associació La Màquia
	Associació La Xopera
	Associació Propietats per a la Conservació de la Natura
	Associació Selvans
	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord
	Observatori Territori i Medi Ambient

Sector	Entitat
Cultural	Amics de Sentromà
	Associació Amics de Reixac
	Associació d'Amics de la Cartoixa de Montalegre
	Fundació Catalunya-Amèrica. Monestir de Sant Jeroni
	Associació Torre Frares - Can Vestit
Esportiu	A.D. Running Vigia
	Bike Tiana
	Club Esportiu Bubo Sports
	Joventut Atlètica de Montcada
	Saltamarges BTT Tiana Club
	Unió Colomenca d'Atletisme
Excursionista	Agrupació Excursionista Bufalà
	Centre Espeleològic Alpí Vallesà
	Centre Excursionista de Badalona
	Centre Excursionista El Cim
	Centre Excursionista Puig Castellar
	Club Excursionista i Escalada Llefià
	Club Excursionista Tiana
	Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
	Grup Espeleologia de Badalona
	Penya Fondistes Badalona
	Senderisme, cultura i patrimoni de Sant Fost de Campsentelles
Turístic i recreatiu	Fundació Pere Tarrés - la Conreria

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal del parc

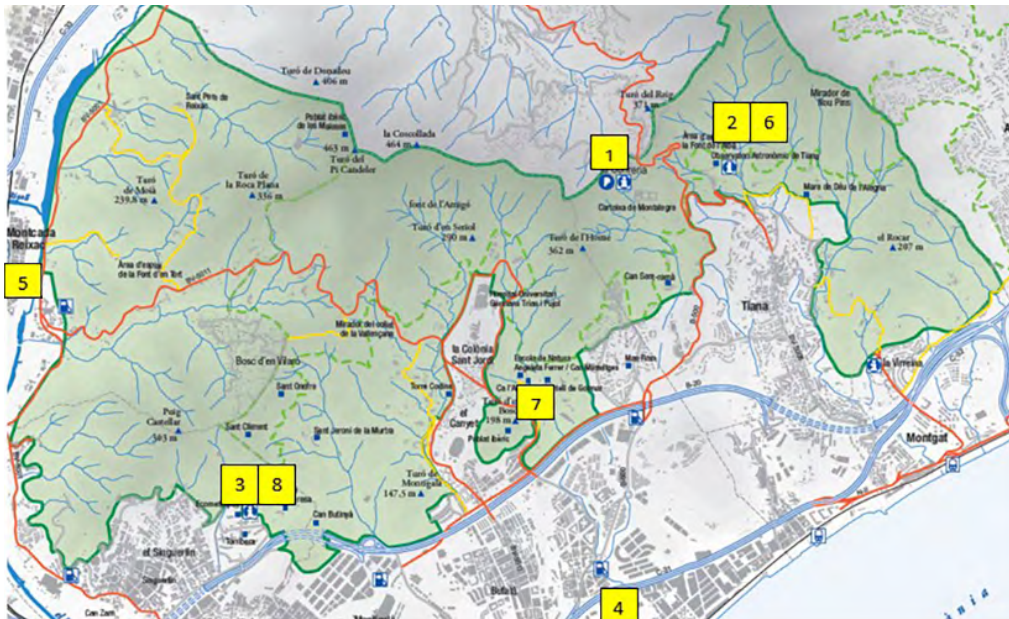
Càrrec	Persona	Adscripció
Directora del parc	Cinta Pérez Figueras	DIBA
Administratiu/iva	Carla Ginestí Rosell	ConSORCI
Suport a la gestió	Josep Huguet Borén	ConSORCI
Guardes	Óscar Franco Parrilla	ConSORCI
	Dolors Gómez Mansilla / Eduard Llorente Llurba	ConSORCI
	José Jiménez Prados	ConSORCI
	Laia Martínez Bardeny	ConSORCI
Personal d'obres i manteniment	Santos Robles González / Gerard Sarrià Madrid	ConSORCI
	Rebeca Ballesteros Méndez	ConSORCI
Personal del SAGTIO		
Tècnics de territori	Saida González Núñez / Laura Enjuanes Noguero	DIBA
Personal de l'SGPN		
Cap de la Unitat d'Ús Públic i Educació Ambiental (UPEA)	Carlos Nogueira Cuesta	DIBA
Tècnic en ús públic	Antoni Navarrete Galera (tp)	DIBA
Tècnica en conservació	Berta Capellà Marzo (tp) / Carles Passarell Lagunas	DIBA

Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs); fs = dedicació a temps parcial (per a funcions sindicals)

Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o un altre de temps, separats pel símbol /.

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc

Equipaments (clicueu damunt de cada nom per accedir a la informació web)

- 1 [Oficina del Parc de la Serralada de Marina. La Conreria](#)
- 2 [Punt d'Informació a l'Observatori Astronòmic de Tiana](#)
- 3 [Punt d'Informació a Ecometròpoli](#)
- 4 [Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Badalona](#)
- 5 [Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina](#)
- 6 [Observatori Astronòmic de Tiana](#)
- 7 [Escola de Natura Angeleta Ferrer. Can Miravitges](#)
- 8 [Ecometròpoli equipament ambiental](#)

3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació

Oficina del Parc de la Serralada de Marina. La Conreria

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h

Adreça postal

Ctra. B-500, km 6

08391 Tiana

Tel.: 933 956 336 / 683 764 412

A/e: p.smarina@diba.cat

Règim de gestió: directa

 **Oficina del Parc de la Serralada de Marina.
La Conreria**

Punt d'Informació Observatori Astronòmic de Tiana

Horari: obert tots els dissabtes i diumenges,
de 10 a 14 h

Adreça postal

Observatori Astronòmic de Tiana

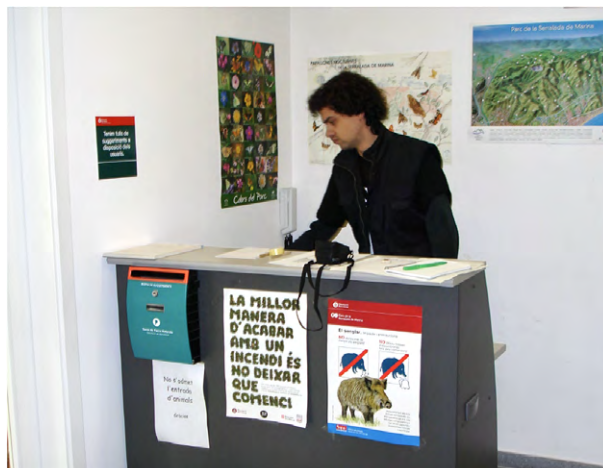
C/ Eduard Fontserè, s/n; zona poliesportiva

08391 Tiana

Tel.: 934 650 626

Règim de gestió: conveni

 **Punt d'Informació Observatori Astronòmic
de Tiana**

Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Badalona

Horari: consulteu el web

Adreça postal

Centre Cultural El Carne

C/ Francesc Layret, 78-82

08911 Badalona

Tel.: 934 832 990

A/e: otb@badalona.cat

Web: <http://www.badalonaturisme.cat>

Règim de gestió: conveni

 **Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme
de Badalona**

Punt d'Informació a Ecometròpoli

Horari: consulteu el web

Adreça postal

Ecometròpoli. Recinte Torribera (pavelló Montserrat)

C/ Prat de la Riba, 171

08921 Santa Coloma de Gramenet

Tel.: 618 007 230

A/e: ecometropoli@gramenet.cat

Web: <https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/medi-ambient/ecometropoli/>

Règim de gestió: conveni

Material accessible: fitxes de flora i fauna en braille, macrocaràcters i imatges en relleu; mapes tàctils en braille i relleu; audiovisual del parc amb subtítols, barres direccionals per acompanyar persones amb discapacitat visual i, mitjançant reserva prèvia, tercers rodes per a cadires de rodes.

 Punt d'Informació a Ecometròpoli

3.2.2. Centres de documentació i equipaments culturals i d'educació ambiental

Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina

En un espai de la Biblioteca Municipal Elisenda de Montcada, al municipi de Montcada i Reixac, el Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina centralitza la documentació que hi ha relacionada amb el parc i la que es genera sobre temes culturals, patrimonials, científics i de gestió. El centre també dona suport a estudis i investigacions que porten a terme els òrgans gestors del parc, promou programes de divulgació i ofereix informació sobre l'espai natural.

Horari: consulteu el web.

Adreça postal

C/ Tarragona, 32

Biblioteca Municipal Elisenda de Montcada

08110 Montcada i Reixac

Tel.: 934 925 959

A/e: p.smarina.cd@diba.cat

Règim de gestió: conveni amb l'ajuntament

 [Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina](#)

Observatori Astronòmic de Tiana

Equipament construït per la Diputació de Barcelona amb la col·laboració del Consorci del Parc de la Serralada de Marina i de l'Ajuntament de Tiana.

Acull en el seu interior el Punt d'Informació de l'Observatori Astronòmic de Tiana.

Adreça postal

C/ Eduard Fontserè, s/n; zona poliesportiva

08391 Tiana

Tel.: 934 650 626

A/e: astrotiana@astrotiana.com

Web: <https://www.astrotiana.org>

Règim de gestió: conveni

 [Observatori Astronòmic de Tiana](#)

Escola de Natura Angeleta Ferrer

Equipament municipal de l'Ajuntament de Badalona que va entrar en funcionament l'any 1979. L'escola ofereix als centres educatius un conjunt de programes relacionats amb el coneixement de l'entorn i pretén ser un suport al currículum escolar, a més de fomentar la sensibilització d'alumnes i professors amb aspectes relacionats amb el medi natural i l'educació ambiental.

Adreça postal

Can Miravitges

C/ Pomar de Dalt, 16

08915 Badalona

Tel.: 933 950 105

A/e: escoladenatura@badalona.cat

Web: [Escola de Natura Angeleta Ferrer](#)

Règim de gestió: conveni amb ajuntament

Material accessible: fitxes de flora i fauna en braille, macrocaràcters i imatges en relleu; mapes tàctils en braille i relleu; audiovisual del parc amb subtítols, barres direccionals per acompanyar gent amb discapacitat visual i, mitjançant reserva prèvia, terceres rodes per a cadires de rodes.

 [Escola de Natura Angeleta Ferrer](#)

Ecometròpoli equipament ambiental

Centre d'educació ambiental de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. Ubicat al Recinte Torribera, el centre compta amb una exposició permanent dedicada als diferents ecosistemes de la serralada de Marina, un aquari amb els peixos del riu Besòs i un punt d'informació del Parc de la Serralada de Marina.

Horari: consulteu el web.

Adreça postal

Ecometròpoli

Recinte Torribera (pavelló Montserrat)

C/ Prat de la Riba, 171

08921 Santa Coloma de Gramenet

Tel.: 618 007 230

A/e: ecometropoli@gramenet.cat

Web: <https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/medi-ambient/ecometropoli/>

Règim de gestió: conveni amb ajuntament

 [Ecometròpoli](#)

3.2.3. Àrees d'esplai, miradors i àrees d'aparcament

Àrea d'esplai del bosquet de les Escoles

Amb taules, bancs i mirador. S'hi accedeix des del final de l'Av. Ramon Berenguer.

08921 Santa Coloma de Gramenet

Règim de gestió: directa

 [Àrea d'esplai del bosquet de les Escoles](#)

Àrea d'esplai de la font de l'Alba

Amb aparcament, taules i font.

C/ Eduard Fontserè, s/n

Zona poliesportiva

08391 Tiana

Règim de gestió: directa

 [Àrea d'esplai de la font de l'Alba](#)

Àrea d'esplai de la font de l'Alzina

Amb aparcament, taules, font i servei de bar.

Camí de la Font de l'Alzina, s/n

08921 Santa Coloma de Gramenet

Règim de gestió: directa

 [Àrea d'esplai de la font de l'Alzina](#)

Àrea d'esplai de la font del Tort

Amb aparcament i taules.

Camí de la Font del Tort, s/n
08110 Montcada i Reixac

Règim de gestió: directa

 [Àrea d'esplai de la font del Tort](#)

Àrea d'esplai de les Oliveres

Amb taules i font.

Camí de la Font de l'Alzina, s/n
08921 Santa Coloma de Gramenet

Règim de gestió: directa

 [Àrea d'esplai de les Oliveres](#)

Mirador del collet de la Vallença

Ctra. BV-5011, de Badalona a Montcada
Collet de la Vallença

Règim de gestió: directa

 [Mirador del collet de la Vallença](#)

Mirador del barri de les Oliveres

Al inici del camí de la Font de l'Alzina, al barri
de les Oliveres, a Santa Coloma de Gramenet

3.2.4. Itineraris a peu senyalitzats

Podeu accedir al [web interactiu d'itineraris del parc](#).

Nom de l'itinerari	Dificultat
GR 92 Sender del Mediterrani. De Tiana a Montcada i Reixac	Mitjana
SL-C 95 De Tiana al turó d'en Galceran	Mitjana
SL-C 96 El Rocar	Mitjana
SL-C 140 La vall de Pomar	Mitjana
SL-C 141 De Torribera al Puig Castellar	Baixa
SL-C 142 El torrent de l'Amigó	Baixa
SL-C 143 Al voltant de Sant Pere de Reixac	Baixa
SL-C 144 La vall de Sant Jeroni de la Murtra	Baixa
SL-C 145 La vall de Montalegre	Mitjana
SL-C 146 De la font de l'Alba a la Conreria	Baixa
SL-C 147 De la font de l'Alzina al Puig Castellar	Mitjana
SL-C 148 La font del Tort	Baixa
SL-C 149 De Sant Pere de Reixac al turó de les Maleses	Mitjana
SL-C 150 De la Conreria al turó de les Maleses	Mitjana
Itinerari pedagògic del torrent de les Bruixes a Torribera	Baixa

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el parc o indirectament amb la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona el web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

Tot seguit es mostra una relació de les publicacions vigents, editades per la Diputació de Barcelona o el Consorci del Parc de la Serralada de Marina.

Llibres

- [He mirat aquesta terra: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [Parcs naturals de Barcelona: un passeig](#)
- [Parcs naturals pas a pas: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [Trobades d'estudiosos de la Serralada Litoral Central](#)
- [La Xara i el Pau i la noia de la fona](#)

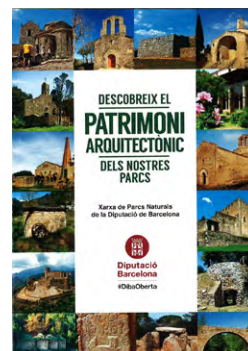
Memòries

- [Memòries anuals de gestió del parc](#)
- [Memòries anuals del programa Poesia als parcs](#)
- [Memòries anuals del programa Parc a taula](#)
- [Memòries anuals del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals](#)
- [Memòries anuals del programa Viu el parc](#)

Guies temàtiques i altres documents

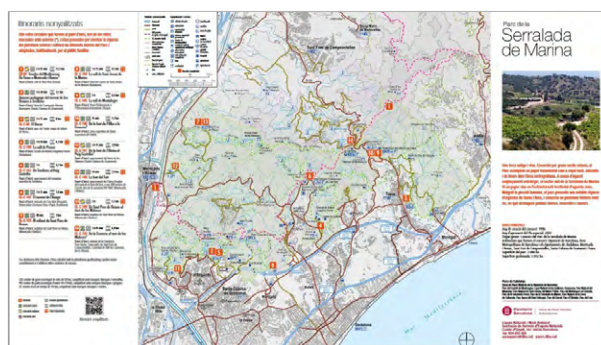
- [Guia dels parcs de la Serralada Litoral i Serralada de Marina](#) (guies dels parcs, núm. 6). Diputació de Barcelona
- [Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes de flora i fauna per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes fotogràfiques per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes i llegendes de la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Descobreix el patrimoni arquitectònic dels nostres parcs](#)
- [Rutes en transport públic per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Joëlette. La natura a l'abast de tothom](#)
- [Papallones de la Serralada de Marina](#)
- [Insectes de la Serralada de Marina](#)
- [Plantes de matollars i boscos](#)
- [Petjades i testimonis de l'ocupació humana](#)

Mapes

- **Mapa de l'informador del Parc de la Serralada de Marina (català, castellà, anglès i francès)**
- **Mapa topogràfic de Catalunya. Parc de la Serralada Litoral i Parc de la serralada de Marina. 1:25.0000. Editorial ICGC**
- **Mapa excursionista i turístic. Parc de la Serralada Litoral i Parc de la serralada de Marina. 1:25.000. Editorial Alpina**

Mapa de l'informador del Parc de la Serralada de Marina

Desplegables

- **Benvinguts al parc (català, castellà, francès i anglès)**
- **Xarxa de Parcs Naturals (català, castellà, anglès, francès i italià)**
- **La xarxa de centres de documentació dels espais naturals protegits de Catalunya**
- **Centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals**

Itineraris senyalitzats

- **SL-C 95 De Tiana al turó d'en Galceran**
- **SL-C 96 El Rocar**
- **SL-C 140 La vall de Pomar**
- **SL-C 141 De Torribera a Puig Castellar**
- **SL-C 142 El torrent de l'Amigó**
- **SL-C 144 La vall de Sant Jeroni de la Murtra**
- **SL-C 145 La vall de Montalegre**
- **SL-C 147 De la font de l'Alzina al Puig Castellar**
- **SL-C 148 La font del Tort**
- **SL-C 149 De Sant Pere de Reixac al turó de les Maleses**
- **SL-C 150 De la Conreria al turó de les Maleses**

Descripció de l'itinerari

Del mirador al coll de l'Alzina
 Des del mirador al coll de l'Alzina, un recorregut de 1,5 km que et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

Del coll de l'Alzina al coll de la Torre dels Freres (GR 92)
 Aquesta ruta et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

Del coll de la Torre dels Freres al poblat ibèric de Puig Castellar
 Comença la ruta més antiga de l'itinerari. Aquesta ruta et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

Del poblat ibèric de Puig Castellar al punt d'intercanvi
 Des del coll de l'Alzina fins al punt d'intercanvi, un recorregut de 1,5 km que et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

La font de l'Alzina
 Tradicionalment ha estat un lloc de trobada per la comunitat d'Alzina. És un espai de trobada i de trobades.

L'àrea d'esplai de les Oliveres
 És una zona amb vegetació amb molts arbres, ideal per fer un picnic o jugar amb la canalla.

L'antiga mina de galea
 Des de la font de l'Alzina fins al punt d'intercanvi, un recorregut de 1,5 km que et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

El sender del Mediterrani o GR 92
 A l'entrada situada davant de l'entrada del poblat ibèric de Puig Castellar.

El poblat ibèric de Puig Castellar
 Des del coll de l'Alzina fins al punt d'intercanvi, un recorregut de 1,5 km que et farà descobrir el món dels arbres i el paisatge d'aquesta zona. El recorregut és apte per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies amb nens.

Parc de la Serralada de Marina

ITINERARIS SENYALITZATS SL.º-C.147

De la font de l'Alzina al Puig Castellar

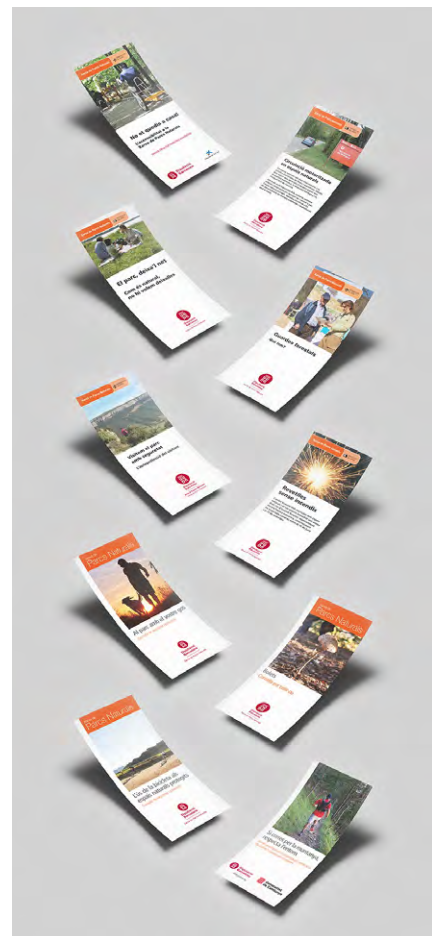
Descobrint Santa Coloma de Gramenet (II)

Diputació Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

Fulls solts, díptics, tríptics i altres fullets

- Al parc amb el vostre gos
- Bolets. Consells per collir-ne
- Bones pràctiques en curses de muntanya
- Castanyes i castanyedes. Recomanacions
- Centres de documentació
- Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals. Apunta-t'hi!
- Circulació motoritzada en espais naturals
- El paper del personal d'informació
- El parc, deixa'l net
- El senglar. Impacte i precaucions
- Guardes forestals. Què fem?
- La nova app dels parcs naturals. Els parcs a la punta dels dits
- L'ús de la bicicleta als espais naturals protegits
- No et quedis a casa! L'accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals
- Prevenció dels incendis forestals
- Protecció del verd nadalenc
- Revetlles sense incendis
- Si fas esport per la muntanya, respecta l'entorn
- Subscriu-te gratuïtament a L'Informatiu dels Parcs
- Visitem el parc amb seguretat
- Viu el parc, l'espectacle és a la natura

Cartells

- Dia Europeu dels Parcs
- El senglar, impacte i precaucions
- Els rèptils de la serralada de Marina
- Papallones de la serralada de Marina
- Papallones nocturnes de la serralada de Marina
- **Parc de la Serralada de Marina (1): Els ecosistemes del parc** (col·lecció «Flora i Fauna dels Parcs»)
- Parcs en concert
- Passejades guiades
- Poesia als parcs
- Viu el parc (cartell general)
- Viu el parc (cartell mut)

Altres publicacions

- Carnet de colla senglanaire
- Dia Europeu dels Parcs (full solt)
- Experiències Parc a taula
- Parcs en concert (programa)
- Passejades guiades (fullet)
- Poesia als parcs (programa)
- Retallable del monestir de Sant Jeroni de la Murtra
- Viu el parc (programa general)
- 20 anys del Parc de la Serralada de Marina (pantalla enrotllable i cartell)

Exposicions i material audiovisual

Exposició itinerant sobre el Parc de la Serralada de Marina

L'exposició consta de 10 plafons de fusta natural amb una quarantena d'il·lustracions de flora i fauna, i un personatge, la Marina, una jove laietana del poblat ibèric de les Maleses que fa de fil conductor. També hi ha un aparell on es reproduïx l'audiovisual del parc, i diferents jocs per interaccionar amb els visitants. L'objectiu d'aquesta exposició és sensibilitzar la població dels municipis del parc i els visitants sobre la importància de conservar els ecosistemes i promoure activitats respectuoses amb el medi.

L'exposició a l'edifici del Relotge de la Diputació. Font: Arxiu XPN

Audiovisual sobre el Parc de la Serralada de Marina

El contingut de l'audiovisual proposa un viatge a través d'un any natural durant el qual s'aborden els àmbits temàtics següents: el parc dins del context de la Xarxa de Parcs Naturals, el patrimoni natural, el patrimoni cultural, els paisatges, l'activitat humana i l'activitat econòmica a l'espai natural. Per acabar, es resumeix el model de gestió del parc pel que fa a recursos humans, equipaments i itineraris, plans de gestió, etc.

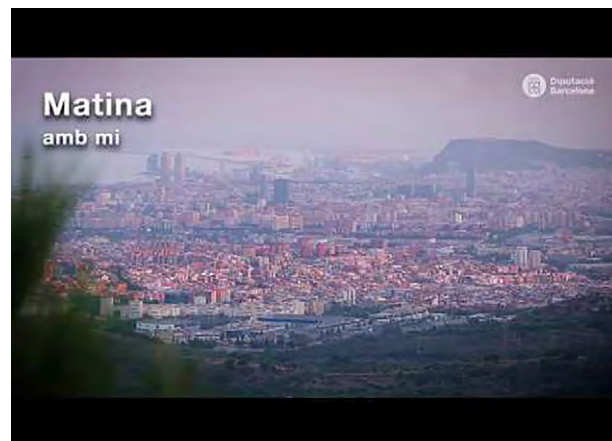
Podeu visualitzar aquest i altres vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al [canal de YouTube](#).

https://youtu.be/_O9jBvlljb8

Vídeo Soc el Parc de la Serralada de Marina

Podeu visualitzar aquest i altres vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al [canal de YouTube](#).

<https://youtu.be/RawMZvuHTHQ>

CD interactiu «Clic a clic»

Interactiu de descoberta vegetal del Parc de la Serralada de Marina.

L'Informatiu dels Parcs

L'Informatiu dels Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat quinzenal i recull notícies dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí L'Informatiu dels Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de L'Informatiu dels Parcs](#).

Gaudim als Parcs

Gaudim als Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat setmanal i recull activitats dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí Gaudim als Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de Gaudim als Parcs](#).

3.4. Parc mòbil

El parc mòbil del parc es va renovant en funció de l'estat mecànic i de l'antiguitat dels vehicles. Es duen a terme totes les accions necessàries per mantenir i conservar el parc mòbil en les millors condicions tècniques i de seguretat.

L'any 2023 s'ha incorporat un Toyota Land Cruiser nou que utilitzen els guardes del parc.

Les característiques del parc mòbil del parc són les que podeu veure en la taula següent:

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Usuari/s	Adscripció
5195 FDX	Mitsubishi pick-up	2006	Servei de vigilància / prevenció d'incendis	ConSORCI
8280 GHC	Land Rover Defender (*)	2008	Tècnic de territori	DIBA
1082 GBH	Ford pick-up	2008	Guardes	ConSORCI
0026 GRZ	Ford pick-up	2009	Guardes	ConSORCI
7293 JBF	Ford pick-up	2014	Guardes	ConSORCI
6969 JBK	Opel Mokka	2015	Direcció	ConSORCI
1813 JRP	Nissan pick-up	2016	Servei de manteniment	ConSORCI
6554 MLX	Toyota Land Cruiser	2023	Guardes	ConSORCI

Toyota Land Cruiser incorporat el 2023.

3.5. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

Durant aquest l'exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat d'**1.566.864,69** €. Atès que la superfície del parc és de **2.086,00** ha, això comporta una dotació econòmica de **751,13** €/ha.

Com es pot veure en la taula següent, el còmput del cost repercutit de serveis centrals* (**638.564,78** €) representa una quantitat total que implica afegir un **69%** al pressupost gestionat pel parc, que ha estat de **928.299,91** €.

A banda de la quota de participació al consorci, l'Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals de la Diputació de Barcelona ha aportat altres recursos prestats de manera directa sobre el territori.

* Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que representa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest parc per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara, en alguns parcs, aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, cosa que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost del parc, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de «cost de gestió per hectàrea» de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació; ara bé, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns parcs, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el «pressupost del parc» tal com s'havia expressat en memòries anteriors.

Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que comenci amb el del 2017. Si no, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es computava aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost «real» destinat a l'espai protegit. No obstant això, a tall de consulta, en les memòries anteriors del parc es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

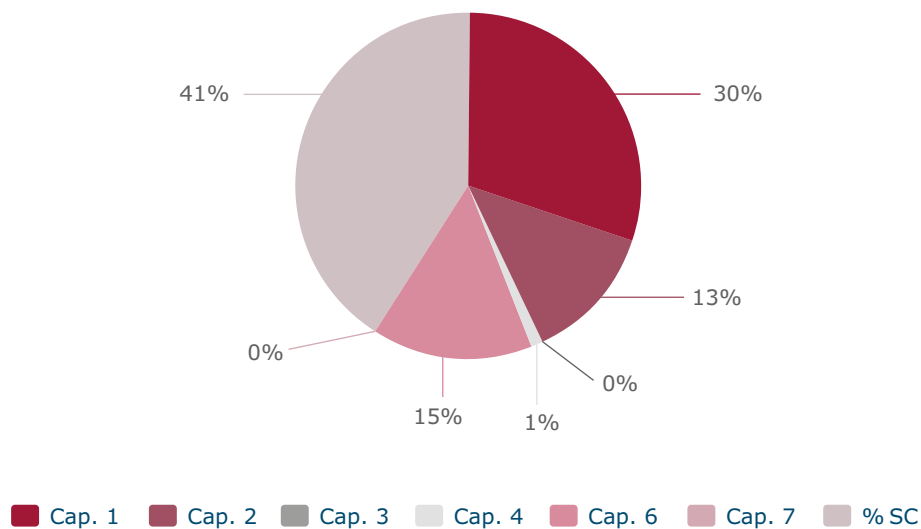
Distribució per conceptes

Concepte		Import (€)
Recursos humans del parc	Cap. 1	465.360,63
Despesa ordinària	Cap. 2	206.494,57
Despeses financeres	Cap. 3	0,00
Transferències ordinàries	Cap. 4	21.967,36
Inversions	Cap. 6	227.977,35
Transferències per a inversions	Cap. 7	6.500,00
	Subtotal parc	928.299,91
Cost repercutit de Serveis Centrals	% SC	638.564,78
	Total	1.566.864,69

Imputació de les despeses

Capítol	Pressupost consorci	Pressupost DIBA
1	385.835,63	79.525,00
2	163.986,86	42.507,71
3	0,00	0,00
4	18.227,36	3.740,00
6	73.524,37	154.452,98
7	0,00	6.500,00
Total	641.574,22	286.725,69

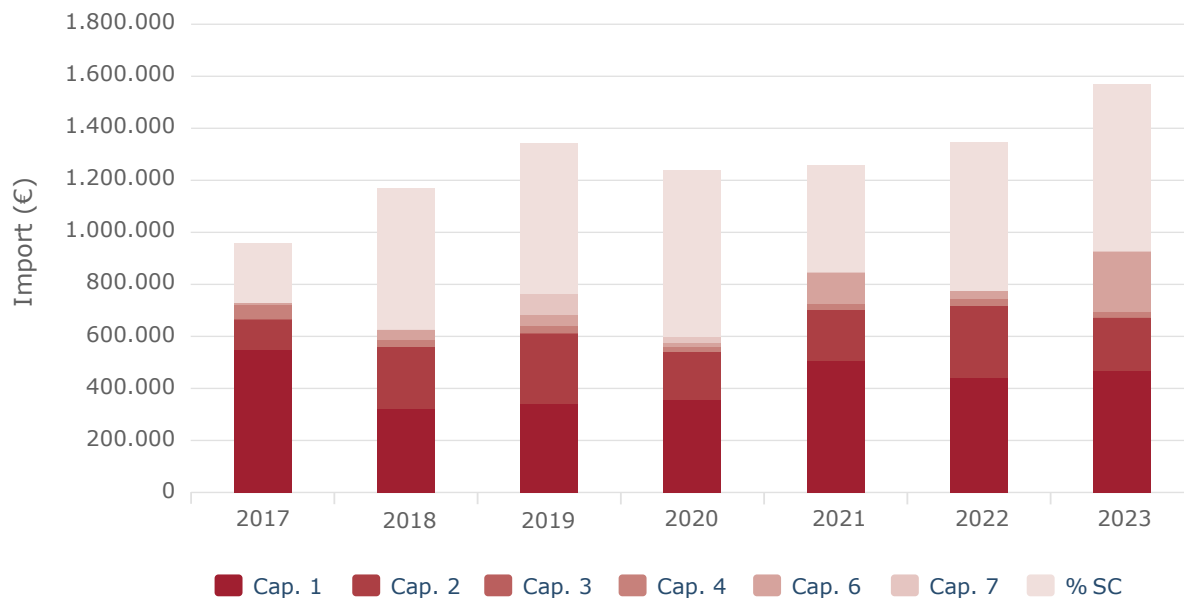
Distribució del pressupost total per conceptes

Evolució interanual del pressupost

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	% SC	Total
2017	546.230,78	117.001,15	279,31	56.645,92	7.939,19	0,00	230.300,08	958.396,43
2018	321.893,69	234.577,34	118,8	30.700	38.349,98	0,00	545.840,67	1.171.480,48
2019	341.033,79	268.824,80	1.197,13	30.700,00	40.843,95	78.621,24	583.123,91	1.307.113,27
2020	355.703,04	180.892,24	1.975,81	19.500,00	16.456,00	21.131,66	643.045,23	1.238.703,98
2021	506.095,57	193.883,69	0,00	25.229,95	115.646,54	3.934,46	414.945,27	1.259.735,48
2022	438.946,80	277.214,68	0,00	28.250,00	28.136,40	0,00	576.182,91	1.348.730,79
2023	465.360,63	206.494,57	0,00	21.967,36	227.977,35	6.500,00	638.564,78	1.566.864,69

Evolució interanual del pressupost total per conceptes

4. Principals activitats dutes a terme

El programa d'activitats

Anualment, sobre la base del **Pla d'acció pel mandat (PAM)**, dels objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del Pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu amb el mòdul «SIRGA» del SIGEP (vegeu l'apartat 4.4.2), que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

Podeu consultar [el POA](#) del conjunt d'espais naturals de la XPN.

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en quatre grans blocs conceptuals:

Documents de planificació de la gestió

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions adreçades a gestionar directament el territori, a redactar i executar plans de prevenció d'incendis, a aplicar les mesures destinades a la gestió activa del medi, a contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural, a mantenir el patrimoni públic i a fer el seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Inclou el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També abraça les accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població per mitjà de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel Pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Pla de conservació del Parc de la Serralada de Marina

Al llarg d'aquest any, s'han continuat les feines per a l'elaboració i el desenvolupament del Pla de conservació del Parc de la Serralada de Marina, començades el juny del 2009.

Els aspectes principals que s'han desenvolupat enguany, tant amb personal propi com extern i amb ajuda de voluntaris i voluntàries, han estat els següents:

Seguiment d'espècies prioritàries i d'interès

Seguiment d'espècies de flora amenaçada (SEFA)

A més del seguiment de la flora amenaçada, els seguiments de fauna potencialment bioindicadora, com els ropalòcers -papallones-, ratpenats, petits mamífers, mesomamífers i mesocarnívors del Parc de la Serralada de Marina ens permet entendre què passa al nostre entorn natural.

L'any 2023 s'ha fet el seguiment general de les localitats d'òlbia (*Lavatera olbia*) del Parc, amb l'objectiu de conèixer l'estat de les poblacions. Properament es faran comptatges més exhaustius de cada nucli.

També s'ha visitat l'única localitat del parc de selaginella denticulada (*Selaginella denticulata*) que s'ha vist afectada negativament per la sequera.

Seguiment de quiròpters (QuiroHabitats i QuiroCaixes)

El 2023, l'equip del seguiment de ratpenats ha fet un pas endavant en l'anàlisi de les dades acumulades. El resultat d'aquest esforç ha permès tenir tendències per a cada espai natural i per al global de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (XPN). En general, s'observa que a la XPN hi ha un increment de les poblacions de ratpenats. No es veu cap tendència negativa preocupant en espècies amenaçades, com, per exemple, les cavernícoles o forestals, si bé aquestes tampoc tenen comunitats importants a la XPN. En termes generals, es detecta que als parcs més litorals i termòfils (Marina, Litoral i Collserola) hi ha un increment molt fort de presència d'espècies fissurícoles (aquells ratpenats que viuen en esquerdes de roques i penya-segats, però també en construccions humanes, esquerdes de façanes d'edificis, campanars, voladissos, etc.), generalistes i termòfiles, amb especial rellevància pel fort increment del ratpenat cuallarg (*Tadarida teniotis*).

Caixa per a quiròpters de l'estació de La Conreria.
Font: Arxiu XPN

Al Parc de la Serralada de Marina, l'any 2009, es van iniciar els primers mostrejos per tal d'establir-ne el catàleg i detectar els principals nuclis reproductors del poblament de ratpenats. Fins ara s'han detectat un total de deu espècies de ratpenats, de les trenta presents a Catalunya (taula 1). Es tracta d'un poblament pobre si es compara amb la majoria d'espais naturals, conseqüència sens dubte de la seva antropització i pressió, i també del seu moderat rang altitudinal que fa que ofereixi una diversitat d'hàbitats relativament baixa. Amb tot, convé destacar que quatre de les espècies detectades al parc es troben actualment amenaçades a Catalunya. D'aquestes, només el ratpenat de cova (*Miniopterus schreibersii*) mantenia un poblament regular, aparentment d'individus en migració, a la Cartoixa de Montalegre, on no s'han tornat a trobar des del 2014.

El conjunt de la comunitat del parc ve dominada per espècies ubiqües i sinantròpiques (ja que sota la influència de l'ésser humà ha arribat a establir-se en localitats situades fora de la seva àrea de distribució natural). Des que es fa el seguiment mitjançant detectors en hàbitats (QuiroHabitats: el seguiment QuiroHabitats és un protocol de seguiment de ratpenats dissenyat per obtenir informació de les poblacions de la gran majoria d'espècies a través de mostres acústics, mitjançant detectors d'ultrasons automàtics) s'observa un augment en l'activitat d'algunes de les espècies comunes, especialment dels vespertiliònids (gèneres *Pipistrellus* i *Hypsugo*) i del ratpenat cuallarg (*Tadarida teniotis*). Aquests increments en l'activitat observada no cal que es corresponguin amb creixements quant al nombre d'efectius de les poblacions (extrem difícil de contrastar si no és a partir de recomptes en refugis). La causa de l'increment d'activitat es desconeix, però també pot estar relacionada amb canvis en els hàbitats que resultin favorables quant a la productivitat de preses.

Taula 1. Catàleg d'espècies del Parc de la Serralada de Marina, amb referència a l'estat de conservació, l'històric i l'origen de les cites

Espècie	Estat de conservació ¹	Any primera cita	Any última cita	Protocol ²
<i>Barbastella barbastellus</i>	VU	2023	2023	H
<i>Hypsugo savii</i>		2016	2023	H
<i>Miniopterus schreibersii</i>	VU	2005	2008	Rf
<i>Pipistrellus kuhlii</i>		2009	2009	Cp
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>		2016	2023	H
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>		2009	2012	Cp, Rf
<i>Plecotus austriacus</i>		2009	2009	Cp
<i>Rhinolophus euryale</i>	EN	2020	2023	H
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	VU	2019	2019	H
<i>Rhinolophus hipposideros</i>		2012	2023	H, Rf

1. Decret DECRET 172/2022 de fauna amenaçada de Catalunya. On VU: Vulnerable i EN: En perill d'extinció.

2. Protocol de seguiment des d'on s'han recollit dades relatives a l'espècie. On Cx: QuiroCaixes; Cp: QuiroCaptures; H: QuiroHabitats; O: Observacions puntuals; Rf: QuiroRefugis i Ri: QuiroRius.

Quan s'analitzen els resultats dels seguiments QuiroHabitats en profunditat, s'observa que amb les dades acumulades del seguiment QuiroHabitats durant els darrers vuit anys (taula 2) s'ha determinat la tendència de l'activitat de sis de les vuit espècies/grups fònics objectiu principals d'aquest seguiment (taula 3). Les tendències s'han obtingut amb les dades acumulades a totes les estacions de QuiroHabitats professionals (estivals) amb, com a mínim, dos anys de dades, i s'ha calculat una taxa de canvi anual mitjançant el mètode TRIM (Trends and Indices for Monitoring data) àmpliament acceptat i utilitzat per als càlculs de tendències poblacionals.

Taula 2. Resum de l'esforç acumulat i anual del protocol QuiroHabitats

Nombre total de localitats professionals	4
Nombre de sessions professionals (2023)	4
Nombre total de localitats voluntàries	1
Nombre de sessions voluntàries (2023)	0

Taula 3. Tendències de l'activitat de quiròpters a partir de les dades de QuiroHabitats al Parc de la Serralada de Marina

Espècie	Valor	Tendència
<i>Hypsugo savii</i>	+30,7%	Increment fort
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	+8,2%	Increment fort
Grup fònic		
<i>Pipistrellus kuhlii</i> +	+12,7%	Increment fort
<i>Pipistrellus pygmaeus</i> +	+1,2%	Estable
<i>Plecotus sp.</i>	-2,4%	Incerta
<i>Tadarida teniotis</i> +	+59,5%	Increment fort

El seguiment QuiroCaixes forma part d'una plataforma de ciència ciutadana per a l'estudi de les poblacions de quiròpters. Consisteix en un protocol de seguiment de ratpenats a través de l'ús de caixes refugi, amb l'objectiu d'obtenir el nombre d'individus i de les espècies que ocupen les caixes.

El personal de guarderia del parc fa el seguiment de dues estacions de Quirocaixes des de l'any 2021: la Conreria i la Font de l'Alzina. Les revisions es fan quatre vegades a l'any, una per a cada estació. Durant aquest període, malauradament, no s'ha trobat cap individu, cosa que comporta una reflexió sobre què cal fer en un futur per tal d'incentivar que hi hagi més individus al parc i ajudar en la complexitat de la biodiversitat de l'espai.

Es pot trobar tota la informació del seguiment de ratpenats a la XPN a la [pàgina de seguiment de ratpenats a Catalunya](#).

Seguiment de papallones diürnes (CBMS - Itineraris de la Conreria i Can Miravitges)

El CBMS és el projecte de seguiment de papallones diürnes (ropalòcers) de Catalunya. Els seguiments es duen a terme setmanalment a cada itinerari des de la primera setmana de març fins a mitjan setembre.

Quan s'observa el conjunt de la XPN, les dades del seguiment de papallones (CBMS) del 2023 mostren unes comunitats que pateixen un greu fenomen d'homogeneïtzació i declivi generalitzat. Les causes d'aquesta situació negativa es relacionen amb problemes de gestió (abandonament de la pastura i tancament d'espais oberts, pràctiques agrícoles poc adequades en alguns casos) i també amb un efecte negatiu del canvi climàtic cada cop més accentuat (especialment intensitat de les sequeres i augment de les temperatures hivernals). En total, i considerant tots els anys de seguiment, s'han detectat 135 espècies de papallones a les vint-i-cinc estacions de la XPN. Això representa el 67% de les espècies de Catalunya.

En conjunt, els espais de la DIBA són notablement rics en diversitat, ja que tenen força més de la meitat de totes les espècies catalanes. Els investigadors proposen actuacions als gestors com ara l'obertura de clarianes i el manteniment de marges, que en cap cas s'haurien de tractar amb pesticides o herbicides per al control de les males herbes.

Al Parc de la Serralada de Marina es duen a terme dos itineraris: la Conreria i Can Miravitges. L'itinerari de la Conreria el porten a terme els guardes forestals del parc i consta d'una sèrie de vint-i-dos anys, durant els quals s'hi han detectat fins a cinquanta-dues espècies diferents. Aquest itinerari és un dels que ha tingut unes transformacions més profundes i negatives en la comunitat de papallones de tota la xarxa del CBMS. Això queda molt ben reflectit per les disminucions molt significatives tant de la riquesa (nombre d'espècies detectades anualment) com de l'abundància (nombre d'individus de cada espècie detectats anualment). El tancament que ha patit la vegetació n'és la principal causa.

Al llarg d'aquests més de vint anys de seguiment, els matollars alts i l'alzinar han augmentat la cobertura de forma considerable, en detriment dels matollars baixos (que s'han reduït en una cinquena part), l'hàbitat més interessant per a les papallones en aquest indret. Aquest tancament queda reflectit en el col·lapse de les poblacions de les especialistes d'espais oberts. De fet, espècies com ara *Tomares ballus*, *Coenonympha pamphilus* i *Melanargia occitanica*, ja fa anys que no es detecten en aquest itinerari. Enguany, com a nova tendència que s'ha apreciat, hi ha un creixement important d'espècies termòfiles, signe evident d'una resposta a l'augment de les temperatures.

L'estació de Can Miravitges es porta des de l'associació ALOC, amb la col·laboració puntual del servei de guarderia del parc.

Tota la informació del seguiment CBMS a la XPN es pot trobar a la [pàgina de seguiment de papallones diürnes a Catalunya: CBMS](#).

Seguiment de petits mamífers (projecte SEMICE)

Al Parc de la Serralada de Marina, sabent que els petits mamífers esdevenen un grup de gran interès funcional en els ecosistemes, conèixer com canvien les seves poblacions en l'espai i el temps ens pot informar del que passa en nivells inferiors i superiors de les xarxes tròfiques. Es van establir dues estacions de seguiment SEMICE, una situada en un alzinar i l'altra en una màquia. Els mostrejos es fan dues vegades a l'any, a la primavera i a la tardor.

A les dues parcel·les s'han capturat setze individus de tres espècies, entre les quals domina la musaranya vulgar (*Crocidura russula*) amb el 62,5% de les captures, que solament apareix a la màquia. L'anàlisi de tendències mostra un descens significatiu en dues espècies comunes com són la musaranya vulgar (*C. russula*) i el ratolí de camp mediterrani (*Mus spretus*), i, marginalment en altres dues, el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i el talpó roig (*Clethrionomys glareolus*), fet que es tradueix en un descens molt significatiu de l'abundància total.

	Parcel·la	<i>Apo syl</i>	<i>Cro rus</i>	<i>Mus spr</i>	Total
Primavera	Alzinar	2	0	0	2
	Màquia	3	7	1	11
Tardor	Alzinar	0	0	0	0
	Màquia	0	3	0	3
	Total	5	10	1	16

Tota la informació del seguiment SEMICE a la XPN es pot trobar la [pàgina de seguiment de petits mamífers comuns: SEMICE](#).

Estudi de mamífers mesocarnívors amb fototrampeig

Dins la XPN, s'hi inclouen sis espais naturals amb trenta-quatre parcel·les i tres anys de dades del seguiment de mitjans i grans mamífers que es va dur a terme mitjançant paranyes fotogràfics. Aquest desplegament ha permès obtenir dades de més de tretze espècies de mamífers salvatges, de les quals set corresponen a espècies de mamífers carnívors. D'aquestes, el projecte se centra en sis, en les quals s'observa que la guineu és l'espècie més abundant, seguida de la fagina, el teixó i la geneta. Després de tres anys de seguiment a la XPN, es detecta una disminució generalitzada de les deteccions de teixó a tots els parcs que participen en el seguiment, excepte al Parc del Montnegre i el Corredor. Aquesta tendència a la baixa generalitzada també s'observa en el cas de la geneta, exceptuant el Parc del Garraf.

L'any 2023, al Parc de Serralada de Marina, i gràcies al personal de guarderia del parc que ha participat en el disseny del projecte i ha fet íntegrament el treball de camp (estudi de zones, instal·lació de les càmeres), s'han obtingut els resultats del seguiment de mamífers mitjançant fototrampeig que s'ha dut a terme durant el desembre de 2022 i els mesos de gener i febrer de 2023. Al parc, hi viuen onze espècies de mamífers autòctons de les vint-i-sis que hi ha a Catalunya. L'objectiu del treball és determinar quina és la seva abundància relativa dins la comunitat de carnívors, i comparar aquests resultats amb els obtinguts l'any 2008.

Per tal d'obtenir les dades, s'ha utilitzat exclusivament la tècnica del foto-seguiment, també anomenat fototrampeig, que permet obtenir imatges de les espècies de manera no invasiva i que actualment s'utilitza a bona part de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Dels resultats obtinguts de l'anàlisi de les imatges, s'observa que el senglar torna a ser l'espècie que ocupa la primera posició; tot i que no és un carnívor, és l'animal més fotografiat per les càmeres. En segona posició, trobem la guineu i, tot seguit, un grup de cinc espècies format pel gos, el conill, la geneta, el gat i el teixó. A la part baixa, hi ha el cabirol i la fagina i, per últim, la detecció esporàdica de

mostela i eriçó. Dels resultats destaca l'elevada detecció de carnívors domèstics, afavorits pel gran nombre d'urbanitzacions existents, com per l'elevat ús públic que té l'espai natural.

Amb totes les dades analitzades, i visualitzades gràcies als diagrames i la cartografia, es van fer tres propostes de millora en la gestió de l'espai i que segueixen vigents:

1. Millorar la gestió de l'ús públic per tal d'afavorir les espècies salvatges.
2. Renaturalitzar per tal de millorar l'estat de conservació de la comunitat de mamífers mitjans, afavorint els recursos bàsics per a les espècies.
3. Potenciar el control dels animals domèstics naturalitzats de gats i gossos que hagin pogut passar a un estat de naturalització, i així evitar que entrin en competència amb la fauna salvatge.

Pel que fa al punt tercer, cal demanar la col·laboració dels ajuntaments i de tota la ciutadania implicada, per tal que, i molt especialment en el cas del gat domèstic, no s'afavoreixi la naturalització dels animals domèstics en el medi natural, ja que això comporta molts problemes ecològics a un medi ja està en tensió per la sequera i l'alta pressió humana.

Guineu fotografiada de nit amb fototrampeig al Parc Serralada de Marina. Font: Arxiu XPN

Un dels gats domèstics que malauradament es troben assilvestrats a dins l'espai protegit del Parc Serralada de Marina. Font: Arxiu XPN

Programes de seguiments ornitològics

S'ha establert un marc de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), en el marc dels plans de conservació de la XPN per dur a terme l'execució d'una part del Pla estratègic de seguiment i recerca (PESR) per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals (en endavant, XPN), centrant-se en els ocells i els seus hàbitats.

Es crea un programa marc de seguiment per a tota la XPN, que està basat en l'establiment i en el manteniment del sistema de parcel·les de monitoratge i que permet obtenir tendències temporals en la biodiversitat ornitològica de la província de Barcelona i elaborar indicadors de l'estat del medi natural i dels efectes que els canvis ambientals que es produeixen actualment tenen en aquest medi. Aquestes parcel·les eren les que es mostrejaven en els programes SOCC i SYLVIA. Des del 2019 es van afegir també les parcel·les mostrejades amb el protocol del programa SEGRE, un seguiment de rapinyaires nidificants estandarditzat per tot el conjunt de la XPN que, fins i tot, s'exporta fora de l'àmbit dels espais protegits de la Diputació de Barcelona. I, finalment, el 2021, es va incorporar a les tasques de seguiment la monitorització de plataformes prioritàries de cria de rapinyaires al Montseny i al Montnegre-Corredor, un seguiment, que enguany s'ha ampliat als parcs de la serralada de Marina, la serralada Litoral i el Foix.

Programa SOCC

El programa Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC) té com a principal objectiu conèixer les tendències temporals que es produeixen en l'abundància dels ocells comuns a Catalunya, que és un factor essencial per poder determinar l'estat de conservació de moltes espècies d'ocells i dels ambients on viuen i, al mateix temps, avaluar l'efecte dels diferents impactes que pateix el medi.

Com a mètode per censar els ocells, el SOCC es basa en el transecte, que consisteix a dur a terme, quatre vegades l'any, un senzill itinerari de cens. Durant aquest itinerari, l'observador ha d'anotar tots els ocells que detecti, tant sigui de manera visual com auditiva.

El Parc de la Serralada de Marina durant l'any 2023 ha disposat de quatre itineraris ben repartits pel parc, i segurament no es requereix més itineraris a causa de les seves dimensions i dels hàbitats presents. Es considera que cal centrar els esforços a garantir la continuïtat dels itineraris. Dos d'aquests itineraris s'han completat íntegrament, del tercer itinerari no es va poder fer el cens d'hivern, i del quart només s'ha fet un cens a la primavera i a l'hivern.

De manera sintètica, per aquest exercici hem elaborat per a la província de Barcelona el global de la Xarxa, i per a cada una de les unitats geogràfiques, un Wild Bird Index o indicador d'estat de l'avifauna en global, a la vegada que tres indicadors de l'estat dels ambients monitoritzats a partir de la informació que prové de les espècies, d'acord amb els hàbitats definits pels seus requeriments ecològics: medis agrícoles, medis forestals i medis oberts naturals.

Pel que fa a les unitats geogràfiques, són unitats territorials més o menys homogènies des d'un punt de vista biogeogràfic que corresponen a agrupacions de parcs de la XPN i, respecte al Parc de la Serralada de Marina, s'ha integrat pel SOCC en el grup anomenat Parcs de la Serralada Litoral Nord. Aquests formen un conjunt de parcs de baixa muntanya amb un clima mediterrani humit i un conjunt de sòls majoritàriament àcids en el domini climàtic dels alzinars. Aquesta unitat agrupa els parcs del Montnegre-Corredor, la serralada Litoral, la serralada de Marina i el Parc Natural de la Serra de Collserola.

En aquesta ocasió, s'han estudiat els canvis que han tingut les poblacions reproductores de les espècies durant el període 2002-2023, en cada un dels àmbits territorials abans esmentats a partir de les dades recollides en el programa SOCC. Per al conjunt dels parcs situats a la serralada Litoral al nord del Llobregat, el càlcul del Wild Bird Index o indicador de la comunitat d'ocells i els indicadors d'estat dels sistemes naturals per al període 2002-2023, s'han elaborat tendències poblacionals de quaranta espècies d'ocells comuns (taula 4) utilitzant de manera conjunta les dades dels vint itineraris SOCC situats a l'interior d'algun dels espais esmentats.

Com a tret més visible, l'evolució dels ocells agrícoles i la dels ocells d'espais oberts sembla que es troba en un descens generalitzat de les seves poblacions. Les causes subjacents a aquesta situació són difícils d'esbrinar i segurament són molt variades, però en els dos darrers anys podrien estar relacionades amb els canvis en la meteorologia, ja que aquest conjunt de parcs han viscut una sequera molt greu en els dos darrers anys. En relació amb l'indicador d'espais oberts, cal assenyalar que en el conjunt de parcs que aquí s'analitzen els espais oberts representen una petita fracció del territori, fins a l'extrem que l'indicador d'ocells d'ambients oberts no es pot arribar ni tan sols a calcular per falta de mostra. Segons el grup d'investigació de l'ICO, cal una reflexió sobre què cal conservar sense oblidar la cura de l'element forestal, i avaluar la gestió duta a terme. D'aquesta manera, es podrà valorar si es pot millorar l'estat de les poblacions que sobreviuen en els retalls de medis oberts que encara hi ha, amb particular interès als parcs de la serralada de Marina i de la serralada Litoral que contenen la majoria dels prats i medis agrícoles de la serralada Litoral Nord.

Taula 4. Tendències dels ocells a la Xarxa de Parcs Naturals, a la província de Barcelona en el període 2002-2023 i al Litoral Nord

Espècies	Província de Barcelona	XPN	Litoral Nord
<i>Columba palumbus</i>	↑ 3%	↑ 2%	↑ 2%
<i>Streptopelia decaocto</i>	↑ 1%	↓ -4%	? 5%
<i>Streptopelia turtur</i>	~ -1%	~ -2%	↓ -5%
<i>Cuculus canorus</i>	↓ -3%	↓ -4%	↓↓ -9%
<i>Apus apus</i>	↓ -2%	↓ -2%	↓ -6%
<i>Tachymarptis melba</i>	↑ 3%	~ 1%	? -2%
<i>Merops apiaster</i>	↓ -2%	~ -1%	↓ -11%
<i>Picus sharpei</i>	↓ -2%	↓ -2%	↓ -4%
<i>Dendrocopos major</i>	↑ 3%	↑ 3%	~ 2%
<i>Hirundo rústica</i>	↓ -2%	↓ -2%	↓ -5%
<i>Delicbon urbicum</i>	↑ 3%	↑ 4%	? -1%
<i>Troglodytes troglodytes</i>	↓ -3%	↓ -3%	↓ -5%
<i>Erithacus rubecula</i>	↑ 2%	↑ 1%	↑ 2%
<i>Luscinia megarhynchos</i>	↑ 1%	↑ 2%	~ -1%
<i>Turdus merula</i>	~ 0%	~ 0%	↓ -2%
<i>Turdus philomelos</i>	↑ 3%	↑ 2%	? -2%
<i>Cettia cetti</i>	~ 0%	~ 0%	↓ -6%
<i>Hippolais polyglotta</i>	~ -1%	~ -1%	↓ -6%
<i>Sylvia cantillans</i>	↑ 1%	~ 0%	↓ -3%
<i>Sylvia melanocephala</i>	↑ 1%	↑ 1%	~ -1%
<i>Sylvia atricapilla</i>	↑ 2%	↑ 2%	~ 0%
<i>Phylloscopus bonelli</i>	↑ 4%	↑ 4%	↑ 4%
<i>Regulus ignicapilla</i>	↑ 1%	~ 1%	~ -1%
<i>Aegithalos caudatus</i>	~ -1%	↓ -2%	↓ -4%
<i>Lophophanes cristatus</i>	↓ -1%	↓ -2%	↓ -4%
<i>Periparus ater</i>	~ 0%	↑ 2%	~ -1%
<i>Cyanistes caeruleus</i>	↑ 1%	~ 0%	~ 0%
<i>Parus major</i>	~ 0%	~ 0%	~ -1%
<i>Sitta europaea</i>	↑ 4%	↑ 4%	~ 1%

Espècies	Província de Barcelona	XPN	Litoral Nord
<i>Certhia brachydactyla</i>	↑ 1%	↑ 1%	~ 0%
<i>Oriolus oriolus</i>	~ 0%	~ 0%	~ -2%
<i>Garrulus glandarius</i>	~ 0%	↓ -2%	↓ -2%
<i>Pica pica</i>	↓ -1%	↓ -1%	↓ -2%
<i>Sturnus sp.</i>	↓ -1%	↓ -3%	? 2%
<i>Passer domesticus</i>	↓ -3%	↓ -6%	↓ -7%
<i>Fringilla coelebs</i>	↑ 2%	↑ 3%	↑ 2%
<i>Serinus serinus</i>	↓ -1%	~ 0%	↓ -2%
<i>Chloris chloris</i>	↓ -2%	↓ -3%	↓ -6%
<i>Carduelis carduelis</i>	↓ -1%	↓ -1%	↓ -4%
<i>Emberiza cirius</i>	~ 0%	~ 0%	~ -1%

A la taula es mostren les tendències comparatives de les espècies d'ocells en els àmbits geogràfics de la província de Barcelona, la XPN i el Litoral Nord i acompanyades del percentatge mitjà de canvi anual (Segons les categories: Descens fort ↓↓, Descens moderat ↓, Estable ~, Increment moderat ↑, Increment fort ↑↑, Tendència incerta ?)

Seguiment general de rapinyaires en espais naturals protegits (SEGRE)

El SEGRE és el programa de seguiment dels rapinyaires en espais naturals protegits que posa el focus sobretot en els rapinyaires diürns que habiten en ambients forestals, impulsat des de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) i amb la col·laboració del personal de guarderia del parc. Al parc, des del 2019 fins al 2022 s'ha dut a terme el seguiment en dos quadrats (el quadrat UTM de 2,5×2,5 km) per part de personal de l'ICO; l'any 2023 han estat quatre quadrats, ja que pel poc coneixement de plataformes actives que es tenia en el moment previ es va decidir activar dos nous quadrats del projecte SEGRE per fer-hi únicament dues visites a cadascun, però que servissin per prospectar possibles nous territoris d'alguna de les espècies de rapinyaire forestal d'interès. Dels dos punts censats, es va observar una marcenca a la zona de Can Ruti, per on podria estar nidificant, però no es van obtenir prou observacions per poder treure conclusions més específiques.

Observació de rapinyaires. Font: Arxiu XPN

En els dos quadrats on normalment s'han fet tres censos o més, i que, per tant, s'utilitzen per a les anàlisis estadístiques del Parc de la Serralada de Marina, durant el 2023 es van fer vint-i-cinc observacions de rapinyaires, que pertanyien a set taxons.

Igual que amb el programa SOCC, el Parc de la Serralada de Marina s'ha integrat pel SEGRE en el grup anomenat Parcs de la Serralada Litoral Nord, sobretot tenint en compte la potencial mobilitat dels rapinyaires tractats. Als parcs de la Serralada Litoral Nord s'han pogut calcular tendències per a vuit espècies. En aquest cas, també són totes incertes, tot i que en alguns casos com l'astor *Accipiter gentilis*, l'esparver *Accipiter nisus* o l'aligot vesper *Pernis apivorus* semblen apuntar a un increment, mentre que en l'altre extrem el xoriguer *Falco tinnunculus* potser acaba tenint una tendència a la baixa.

Taula 5. Tendències per espècie entre els anys 2019 i 2023 als Parcs de la Serralada Litoral Nord

Espècie	Localitats	% canvi anual	Tendència
<i>Accipiter gentilis</i>	11	12,30%	Incerta
<i>Accipiter nisus</i>	12	5,80%	Ινχερτα
<i>Buteo buteo</i>	14	6,20%	Incerta
<i>Circaetus gallicus</i>	11	9,20%	Incerta
<i>Falco subbuteo</i>	6	1,30%	Incerta
<i>Falco tinnunculus</i>	6	-22,10%	Incerta
<i>Hieraaetus pennatus</i>	6	11%	Incerta
<i>Pernis apivorus</i>	8	31,80%	Ινχερτα

Tota la informació del projecte SEGRE a la XPN es pot trobar a la [pàgina de seguiment general de rapinyaires forestals \(SEGRE\)](#).

Programa SYLVIA

El programa SYLVIA implica l'anellament amb esforç constant, és a dir, s'utilitza de manera regular al llarg del temps una zona d'estudi on la captura d'ocells es fa seguint una periodicitat i un esforç de captura constants i preestablerts. El programa d'anellament es porta a terme de manera estandarditzada any rere any, així els canvis en la quantitat d'ocells adults capturats anualment permeten determinar les variacions poblacionals. La proporció d'ocells joves presents a la població es pot utilitzar com un índex de productivitat i la seva variació interanual, com un índex de la variabilitat de l'èxit reproductor. D'altra banda, com que els ocells adults, tant d'espècies migratòries com sedentàries, mostren una marcada fidelitat a les seves àrees de cria, la proporció d'ocells que es tornen a capturar d'un any a l'altre ens proporciona un bon índex de supervivència.

La utilitat de les estacions d'esforç constant com a eines de monitoratge de les poblacions d'ocells està avalada pels programes de seguiment que, des de principis dels anys vuitanta, es duen a terme al Regne Unit i a Amèrica del Nord. A més, la seva importància està també avalada per la Unió Europea per a l'Anellament d'Ocells (European Union for Bird Ringing, EURING), entitat que promou l'ús de l'anellament en els camps de la recerca científica i en la gestió del medi ambient, i que considera prioritària la implantació d'aquest tipus d'estudis arreu d'Europa.

L'objectiu del projecte SYLVIA es focalitza a obtenir informació sobre tres aspectes clau: la productivitat, la fenologia reproductora i la supervivència. Tres aspectes que només es poden estudiar adequadament mitjançant la captura i l'anellament dels ocells (una llista de vint-i-cinc espècies objecte d'estudi que abasten un bon ventall de variació en preferències d'hàbitat i comportament migratori), d'aquí la rellevància del projecte SYLVIA.

Durant el període reproductor del 2023, han estat actives un total de quaranta-tres estacions SYLVIA al conjunt de Catalunya. Una part molt significativa, nou d'elles —un 20% del total—, estan situades

en espais naturals de la XPN. I, en concret, al Parc de la Serralada de Marina hi ha una estació en una finca privada al municipi de Tiana. L'hàbitat d'aquesta estació el forma un mosaic de conreus, boscos mixtos (pi, alzina, garrofers) i brolla mediterrània.

Planificació de tractaments fitosanitaris per a la processionària del pi mitjançant un control biològic

Des del 23 d'octubre fins al 2 de novembre de 2023 es va dur a terme un control biològic de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a diversos indrets caracteritzats per una alta freqüentació i ús públic dels municipis de Badalona, Montcada i Reixac, Sant Fost de Campsentelles, Santa Coloma de Gramenet i Tiana.

El tractament biològic amb *Bacillus thuringiensis kurstaki* es va fer als pins dels mateixos espais que la temporada passada: l'entorn de la font del Tort, el turó d'en Rata, el camí de la Torre dels Frares, l'entorn de la font de l'Alzina i el camí dels Minerals, el bosquet de les Escoles, l'entorn de Sant Jeroni de la Murtra i l'ermita de la Miranda, els entorns de Canyet, els entorns de Can Ruti i del Tanatori de Badalona, el camí del cementiri de Sant Fost de Campsentelles i l'entorn de la font de l'Alba.

A més a més, es van col·locar anells trampa als pins de la zona de l'ermita de Sant Jeroni.

Aplicació del tractament contra la processionària del pi en un camí on hi sol passar molta gent.
Font: Centroplag, SL

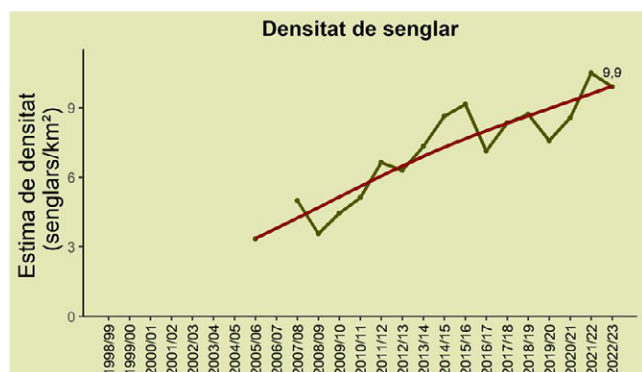
Programa de seguiment de les poblacions de senglar

El seguiment és possible gràcies a la col·laboració de colles de caçadors, que faciliten les dades necessàries. A la temporada 2022-2023 han participat en el seguiment al Parc Serralada de Marina tres colles de caçadors que han omplert els quaderns de batudes durant el període hàbil de caça del 4 de setembre de 2022 al 26 de març de 2023.

Durant la temporada 2022-2023, a la serralada de Marina s'han caçat vuitanta-un senglars. Això correspon a un rendiment mitjà d'1,6 senglars caçats per batuda i 3,3 senglars/km² de terrenys cinegètics. Alguns indicadors s'aporten pel conjunt dels espais de la serralada de Marina i la serralada Litoral, ja que comparteixen la mateixa població de senglar i conjuntament aconseguen resultats més precisos, perquè disposen d'informació d'una superfície més gran. En el conjunt de la serralada Litoral i la serralada de Marina, s'han caçat 3,4 senglars/km².

Es calcula una densitat al conjunt de serralada Litoral i serralada de Marina de 9,9 individus/km². Aquests 9,9 senglars per quilòmetre quadrat d'aquesta temporada en aquestes dues serralades disminueix lleugerament respecte de la temporada anterior, la del 2021-2022, quan va ser de 10,5 senglars/km², però mostra una clara tendència a l'alça des de l'inici del seguiment, tal com es pot observar al gràfic.

Tota la informació del seguiment de senglar a Catalunya es pot consultar a la [pàgina «El senglar a Catalunya»](#).

Evolució de l'estima de densitat a la serralada Litoral i la Serralada de Marina. La línia vermella representa la tendència global al llarg del seguiment segons un model GAM (model additiu generalitzat). Font: Minuartia

Pla de seguiment i recerca

Des de la posada en marxa del Pla de seguiment i recerca, s'ha recollit informació abundant relativa a paràmetres fisicoquímics, de vegetació i ecosistemes, de fauna, socials i econòmics, i de dinàmica dels processos naturals. El Pla de seguiment i recerca consisteix a determinar indicadors que permetin avaluar l'estat de salut dels sistemes més representatius.

A més de la feina feta per l'equip tècnic del parc, s'han encarregat estudis a diferents entitats especialitzades. Les actuacions principals d'enguany són les següents:

Estudis 2023	Import (€)
Programa de seguiment de les poblacions de senglar (<i>Sus scrofa</i>) a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per a les temporades de caça 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025 i 2025-2026*	27.281,33
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Omitologia (ICO) per a l'execució del Pla Estratègic de Seguiment i Recerca (PESR) per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals*	100.000,00
Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a la realització de programes de seguiment i recerca vinculats a la fauna silvestre d'interès de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals*	105.000,00
Conveni de col·laboració amb el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya per tal de desenvolupar les accions vinculades per a la conservació i millora del patrimoni natural de la província de Barcelona*	52.000,00
Contracte pel Servei de control de la processonària del pi (<i>Thaumetopoea pityocampa</i>) al Parc de la Serralada de Marina	9.903,06

(*) Per aquests convenis i contractes plurianuals que engloben diferents parcs de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (XPN) s'indica el pressupost conjunt.

Els treballs fets directament pel personal propi del parc, relacionats amb la conservació, han estat, entre d'altres, els següents:

- Seguiment de flora amenaçada (SEFA).
- Seguiment de papallones diürnes (CBMS).
- Seguiment de quiròpters (QuiroCaixes).
- Treball de camp i classificació de dades del programa de seguiment de mamífers mitjançant fototrampeig.
- Suport al programa de Seguiment General de Rapinyaires en Espais naturals protegits (SEGRE).
- Suport al programa de seguiment de les poblacions de senglar i cabirol.
- Actuacions de detecció i control d'espècies invasores.
- Recollida i emmagatzematge de la fauna silvestre atropellada.
- Difusió del patrimoni natural (web de conservació de la biodiversitat de la XPN, participació en jornades i congressos, elaboració de vídeos de conservació, elaboració de plafons informatius, consultes a estudiosos, resposta de suggeriments, entre d'altres).
- Seguiment i suport en contractes i convenis de seguiment i recerca de la XPN.
- Participació en comissions, reunions i grups de treball interns i externs.
- Tràmit d'autoritacions de treballs científics dins l'espai natural.
- Gestió de jornades de voluntariat.
- Seguiment, gestió i tramesa d'informació d'espècies exòtiques i/o invasores.

Intervenció preventiva al jaciment ibèric de les Maleses

El poblat ibèric de les Maleses està situat dins l'espai natural del Parc de la Serralada de Marina, a 462 m d'altitud, sobre l'indret conegut com les Maleses, a la carena del Pi Candler.

El jaciment fou descobert a principis del segle xx i les primeres intervencions foren dutes a terme el 1928 per la secció d'Arqueologia i Història de l'Agrupació d'Excursionistes de Badalona. Posteriorment hi hagué intervencions en els períodes 1943-1948 i 1955-1956. A principis dels anys vuitanta, es reprenen les excavacions, i en el període 1982-1985 prenen la direcció del projecte Mercedes Durán i Elisabet

Huntingford. Des de l'any 2000, i de manera continuada fins a l'actualitat, els treballs han estat sota la direcció de Mercedes Durán i Gemma Hidalgo.

L'estudi del **jaciment ibèric de les Maleses** és l'origen del **Museu de Montcada**, espai on es documenten i es mostren les troballes.

El Consorci del Parc de la Serralada de Marina hi ha col·laborat de manera continuada i segons la disponibilitat pressupostària des de l'any 2000, mitjançant un conveni amb l'Associació d'Amics del Museu de Montcada.

Com a aportacions científiques destacables de l'excavació assenyalem:

- La documentació d'activitat metal·lúrgica amb una estructura poc freqüent en aquests tallers (casa 14).
- L'estructura circular de l'extrem nord, un edifici aristocràtic on es desenvoluparia una funció comunitària de reunions en determinats moments.
- Un àmbit on es desenvolupava activitat tèxtil i de transformació cerealista, a més d'un ritual d'abandonament força interessant (casa 30).
- Un aflorament rocós on podria ser que es practiquessin rituals de caràcter **ctònic** i on es va documentar un idol de caràcter antropomorf (espai 29).
- Un espai obert, l'hemicicle (E-28), excavat a la roca natural on, a més de la funció de canalització d'aigua provinent del carrer central, cap a l'àrea sacra i l'altar, podia també acollir un important nombre de persones en moments de celebracions, assemblees, presa de decisions, etc.
- Un complex hidràulic, anomenat casa de l'aigua, format per un col·lector i un dipòsit amb dos espais circulars per emmagatzemar les aigües.

A partir de les troballes s'ha assolit un coneixement més alt de la producció agrícola de base cerealista i l'ecosistema que devia envoltar el jaciment, les produccions materials indígenes i les importacions que circulaven en aquells moments. Els treballs han permès recuperar el 85% de l'hàbitat poblacional d'aquest indret.

La intervenció preventiva del 2023 ha estat una continuació de la intervenció de l'any passat.

Espai 23. Hipòtesi de funcionament per fases:

Fase 1. Ens trobaríem segurament amb el turó original, pràcticament sense tocar, amb l'excepció del rebaix UE 1134, practicat a la plataforma superior, sembla que per poder fer algun espai d'habitat. Posteriorment, sembla que aquesta fase fou arrasada per la construcció del poblat, o bé pels rebaixos per les adaptacions de la fase 4 i, fins i tot, pel pas dels tallafocs.

Fase 2. Es transformaria el vessant original del turó, aprofitant i transformant els rebaixos anteriors. Amb les dades actuals, sembla que dins d'aquesta fase trobem dos moments constructius:

Fase 2.1: es construiria el cos defensiu amb la talaia central i les escales, al costat est.

Fase 2.2: és possible que els àmbits situats al sud de l'E23 (23.3, 23.4, 23.5, 23.6) es transformessin en parts de les defenses que protegeixen l'accés o bé en magatzems.

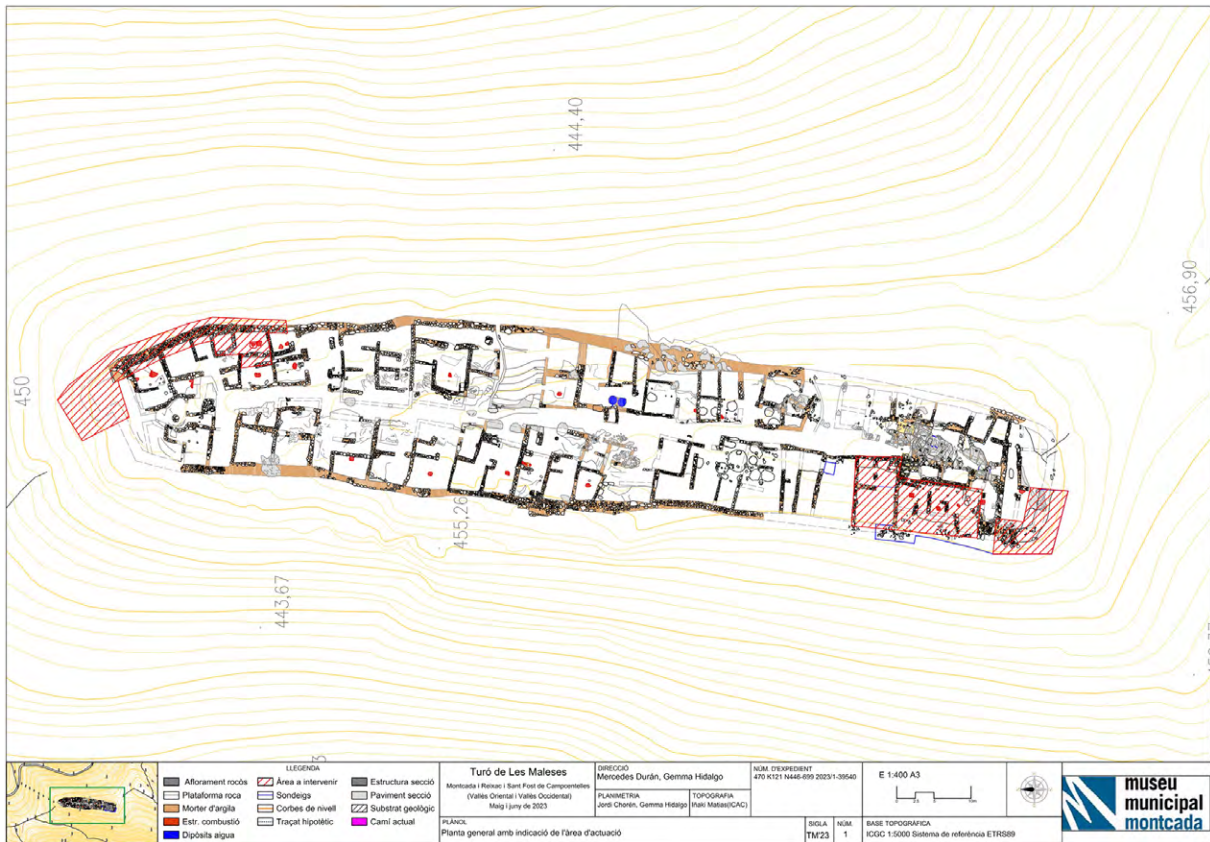
Fase 3. Un cop es va abandonar l'espai, possiblement després del moment d'incendi final, no hi ha cap evidència de construcció d'estructures ni elements materials que permetin parlar d'un ús puntual dels espais, tot i que hi podria haver alguna freqüentació, ja que el lloc devia ser molt visible.

Fase 4. En un moment que ara com ara podem datar entorn del segle I a. n. e. per l'aparició d'un fragment de terra sigil·lada itàlica es produeix una reocupació, com a mínim de l'E23, tot i que és possible que part del cos defensiu i la seva talaia també es reutilitzessin.

Respecte a la consolidació, s'ha recuperat el traçat i la volumetria de la torre central del cos defensiu (àmbit E0.15a), així com dels seus laterals, els possibles accessos a la terrassa defensiva (E0.15c) i a la mateixa planta inferior de la torre (E0.15b). A causa del gran volum, una gran part del temps i els recursos s'han utilitzat en la seva recuperació. També s'ha actuat en la consolidació de les escales d'accés

al carrer central des de l'E23 (E0.13a), així s'ha permès que el públic visitant pugui passar a través de la zona de pas original de manera segura.

En total, s'ha intervingut en una superfície de 225 m².

Plànol general amb indicació de l'àrea d'actuació (ratllat obliquament amb vermell). Font: Museu Municipal de Montcada i Reixac

Respecte als materials ceràmics, continuem trobant escasses importacions, un 4%, entre les quals predominen les formes púniques centromediterrànies i del nord d'Àfrica, a més de les típiques d'aquest moment del taller de roses amb estampetes. També hem d'assenyalar una vora de pàtera sigil·lada aretina, itàlica, amb una cronologia que va dels inicis del domini d'August al final del segle I d. n. e., i que apareix a Arezzo, inspirant-se en els repertoris etruscs campanians.

Detall de l'àrea d'actuació d'enguany. Font: Museu Municipal de Montcada i Reixac

La producció local també està representada, especialment per les àmfores, tant les considerades antigues o arcaïques com les àmfores ibèriques de boca plana. La producció local representa un 10,2% del total dels materials documentats.

En la vaixella d'emmagatzematge, de transport i de taula comuna ibèrica, oxidada a torn, el volum augmenta i tenim un 40,39% dels materials documentats. Respecte a les peces en pasta reductora, i bàsicament les del servei de taula, tan sols en tenim un 13,24%. La més ben representada és la ceràmica de cuina, especialment la grollera oxidada a mà, encara que aquest any ha estat menys, un 19,8%. Tenim mostres de les formes arcaïques amb decoració a la panxa i a la vora, a la vegada que documentem olles, gerros, bols, plats i tapadores.

Els metalls són escassament representats, l'única peça localitzada a l'espai 22.1 és una falç de ferro que en un extrem conserva la part buida on aniria el mànec. D'entre els materials lítics, en un 5,1% trobem esmoladors, molins i un gresol.

Si voleu, podeu veure el [vídeo de la Campanya arqueològica i de consolidació](#).

Tallada d'arbres morts o que poden suposar un risc a diferents indrets del parc

Durant la primavera de 2023, es van tallar diversos arbres que podien comportar un risc en diferents indrets del municipi de Tiana. En un dels casos es van tallar alguns arbres morts amb risc de caiguda a prop de la xarxa viària, i en un altre dels casos es va tallar un arbre que ocasionava danys en un mur i que podia comportar un cert perill.

En tots els casos, es van retirar o triturar les restes generades.

Arbre que es va tallar a Tiana, a la zona de la Cartoixa de Montalegre. Font: Arxiu XPN

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

La campanya del Pla d'informació i vigilància contra els incendis forestals (PVI) es duu a terme amb l'estreta col·laboració dels ajuntaments i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF). Podeu consultar la pàgina [«Informació general i documents tècnics» del web de l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari](#).

Les dades publicades a la memòria final de campanya del PVI fan referència a l'anàlisi de les accions de conscienciació, dissuasió d'infraccions, deteccions de situacions de risc, revisions d'infraestructures, protecció del medi ambient, atenció a la ciutadania i també a les relacionades amb la detecció i el seguiment d'incendis forestals de la campanya actual comparada amb les anteriors.

També es poden consultar, de forma oberta i configurable, [accions dutes a terme durant tota la campanya per l'operatiu PVI](#).

Es poden configurar les consultes per comarca, per municipi, per agrupació de defensa forestal i per cada parc de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Aquesta ha estat la vint-i-sisena campanya del PVI, i s'ha dut a terme des del dia 21 de juny fins al dia 31 d'agost. El dispositiu desplegat dins l'àmbit del parc, coordinat per l'OTPMIFDA, ha estat el següent:

- Tres punts de guaita: Alfa, al turó d'en Galzeran (Tiana), Bravo, a la Coscollada (Badalona), i Charlie, sobre el barri de Can Franquesa (Santa Coloma de Gramenet).
- Dos vehicles d'informació i vigilància.

Dins del parc, i sobre la base de la informació facilitada pel dispositiu de prevenció d'incendis del Parc Natural de la Serra de Collserola, que recull aquestes dades per a tota l'àrea metropolitana de Barcelona, al llarg de 2023 s'han produït els incendis següents:

Municipi	Zona	Situació	Data	Ha cremades
Montcada i Reixac	Turó d'en Rata	A 250 m vessant amunt de la carretera BV-5011 Pk 8	21/1/23	0,4870
Badalona	Serra de Mosques d'Ase	Al costat del dipòsit cobert de Montigalà	12/4/23	0,1000
Montcada i Reixac	Torrent de Reixac	A pocs metres al nord de la Ctra. BV-5001 Pk. 9,6	26/12/23	0,0050
Superfície cremada total al Parc de la Serralada de Marina				0,5920

L'incendi de Santa Coloma del 6 de juny. Font: Arxiu XPN

Pla bàsic de prevenció d'incendis

Obres de millora de la xarxa viària bàsica de prevenció d'incendis

A més del manteniment puntual de la xarxa viària que duu a terme el personal de manteniment del parc, durant aquest període i mitjançant el pressupost per a les obres de millora de la xarxa viària bàsica de prevenció d'incendis, s'han reparat els trams més malmesos. Per a més informació, vegeu l'apartat de manteniment de la xarxa viària (apartat 4.2.2.).

Manteniment de franges i àrees de protecció contra incendis

El manteniment de les franges forestals per a la protecció contra incendis és una tasca encomanada al parc pel Pla especial de protecció i millora de sector sud de la serralada de Marina. Enguany s'ha treballat en una extensió total de 5,998 ha.

Zona	Municipi	Superfície (ha)
Dipòsit d'aigua AGBAR	Santa Coloma de Gramenet	1,465
Pla dels avions	Santa Coloma de Gramenet	1,743
Polígon industrial Bosc Llarg	Santa Coloma de Gramenet	2,019
Torre de guaita Alfa	Tiana	0,038
Torre de guaita Bravo	Badalona	0,041
Torre de guaita Charlie	Santa Coloma de Gramenet	0,079
Font del Tort	Montcada i Reixac	0,057
Àrea de lleure de la font del Tort	Montcada i Reixac	0,556
	Total	5,998

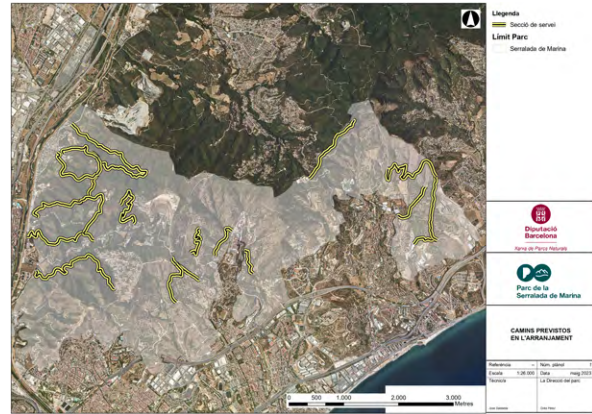
Manteniment de les seccions de servei

La secció de servei és l'espai que hi ha a banda i banda de les pistes forestals. És un espai que es desbrossa periòdicament per mantenir oberta la caixa dels camins i pel seu efecte com a tallafocs en cas d'incendi. Enguany s'ha treballat sobre una longitud total de 24,25 km.

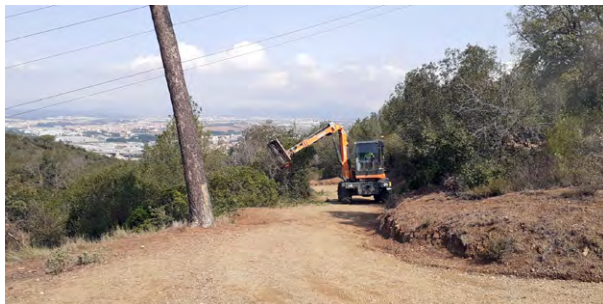
Nom del camí	Municipi	Longitud (km)
Camí de Cal Dimoni	Badalona	0,52
Camí de Can Ruti a Can Miravitges	Badalona	0,52
Camí de la Serra de Can Mas Camí de Can Jeroni	Badalona	1,12
Camí torrent dels fregons	Badalona	0,72
Camí Pla dels avions	Santa Coloma de Gramenet	0,91
Accés Repetidor Turó d'en Mojà	Montcada i Reixac	0,11
Camí de Can Fàbregas	Montcada i Reixac	1,27
Camí de Can Piqué	Montcada i Reixac	2,31
Camí de la Torre dels frares	Montcada i Reixac	2,42
Camí del Turó de Mojà	Montcada i Reixac	1,38
Camí del Turó de Rocaplana	Montcada i Reixac	1,56
Camí del Turó d'en Rata	Montcada i Reixac	1,53
Camí dels caçadors	Montcada i Reixac	2,87
Camí vell de Reixac	Montcada i Reixac	0,88
Camí del Coll Vendràs	Tiana	0,84
Camí del Mig	Tiana	0,49
Camí del Rocar	Tiana	3,38
Pista Carenera del Coll de la Font de la Cera a La Conreria (Marina)	Tiana	1,42
	Total	24,25

Intervenció 2023: franges. Font: Arxiu XPN

Intervenció 2023: secció de servei. Font: Arxiu XPN

Treballs de manteniment de franges i seccions de servei. Font: Arxiu XPN

Manteniment de les torres de guaita

Com cada any, s'ha revisat l'estat de les torres de guaita (Alfa, Bravo i Charlie) perquè estiguin a punt per a la campanya de prevenció d'incendis. S'ha fet les tasques de manteniment necessari per poder acollir els guaites. També hi ha hagut reparacions que s'han hagut de fer a conseqüència d'actes vandàlics.

Torre Bravo. Font: Arxiu XPN

Manteniment de la funcionalitat de les infraestructures de prevenció d'incendis

Les infraestructures de prevenció d'incendis dins del Parc de la Serralada de Marina consten de dipòsits situats en llocs estratègics per l'extinció d'incendis i també d'hidrants connectats a la xarxa o a punts d'aigua que permeten l'actuació de bombers amb mitjans aeris o terrestres en cas d'incendi.

Dins de les tasques de gestió del territori que duu a terme el Parc de la Serralada de Marina, s'ha vetllat pel bon estat dels hidrants i el manteniment d'un nivell òptim d'aigua als dipòsits.

Quan ha calgut s'ha contractat l'emplenament dels dipòsits que es duu a terme amb camions cisterna d'aigua, ja que aquests dipòsits no estan connectats a la xarxa.

Estat actual del dipòsit de Charlie. Font: Arxiu XPN

Cal remarcar que aquestes infraestructures, a causa de la proximitat amb nuclis urbans, són sovint objecte d'actes vandàlics, com, per exemple, pintades i trencadisses, que també impliquen un manteniment més important.

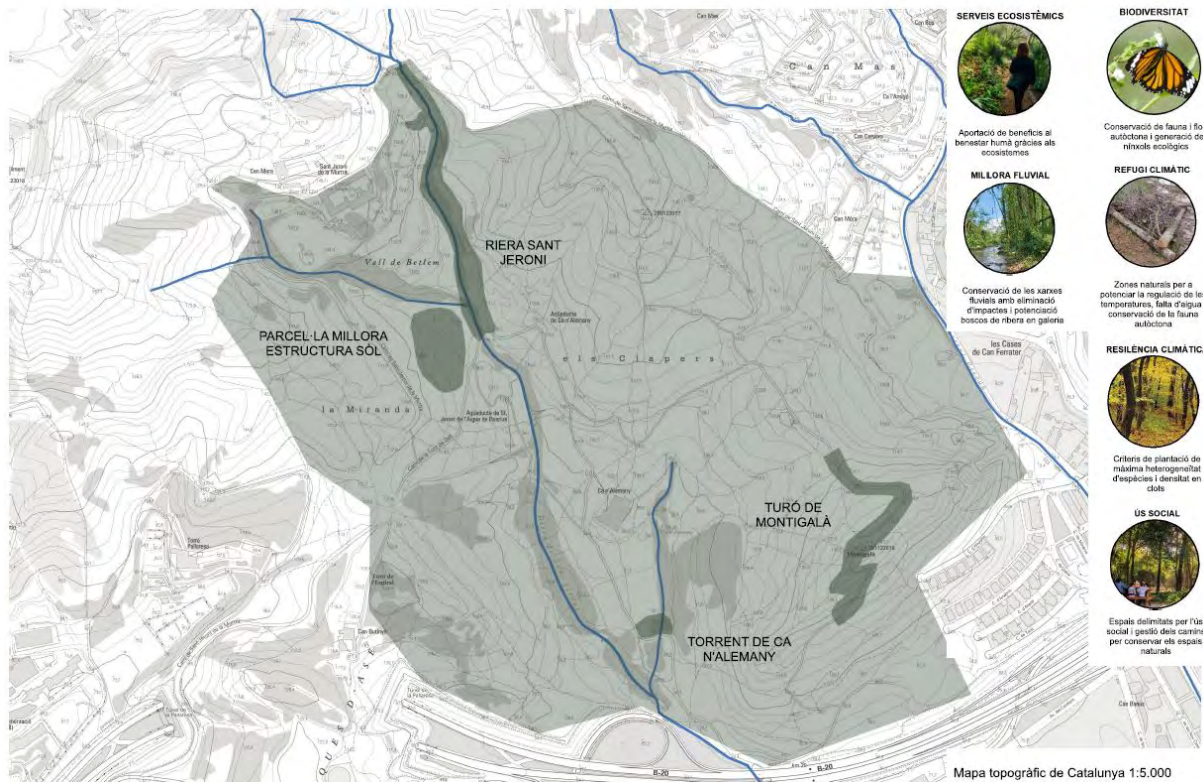
Projecte de millora de l'entorn natural de la vall de Betlem

La vall de Betlem és una zona del Parc de la Serralada de Marina amb un ús públic intens i molt freqüent que ha anat en augment durant els darrers anys, i es va incrementar exponencialment durant la pandèmia. Aquest fet va posar de manifest la necessitat d'estudiar possibles alternatives d'ordenació entorn de la vall de Betlem i de restauració de les zones que han rebut més impacte o que són més vulnerables, i alhora facilitar el gaudi dels visitants i dels habitants de les ciutats més properes (Badalona i Santa Coloma de Gramenet). És per això que la Diputació de Barcelona, des del Servei de Gestió de Parcs Naturals i, conjuntament amb el Consorci del Parc de la Serralada de Marina, van considerar necessària la contractació del projecte de millora de l'entorn natural de la vall de Betlem.

L'any 2022, es va rebre un estudi preliminar de la zona, amb la descripció de la zona, amb problemàtiques identificades i amb línies d'acció necessàries de cara l'ordenació i millora ecològica de tot l'àmbit, per tal de tenir una visió més global de l'espai. I el 2023, es va contractar a l'empresa Naturalea el projecte integral de les possibles actuacions que calia dur a terme a la zona.

Gràcies a la seva ubicació estratègica, la vall de Betlem constitueix un paisatge natural d'alt valor que cal preservar i buscar estratègies que permetin crear una harmonia entre l'ús social de la zona i la potenciació de la mateixa biodiversitat. A continuació, s'enumeren les principals problemàtiques que s'han identificat:

- Impacte elevat per la sobrefreqüentació de l'espai.
- Presència d'espècies exòtiques.
- Empobriment i compactació dels sòls.
- Presència generalitzada de residus dispersos.

Documentació gràfica amb tota la informació de partida d'interès. Font: Naturalea

El projecte final inclou paquets d'actuacions amb l'objectiu de treballar progressivament en la millora dels entorns de la vall de Betlem. Arran del gran abast de l'espai, es van proposar actuacions pilot en zones concretes, però que es poden replicar en altres espais de l'àmbit d'estudi. Les àrees d'actuació són les següents:

1. Retirada i gestió d'espècies exòtiques invasores.
2. Millora de comunitats vegetals.
3. Millora de l'estructura del sòl.
4. Ordenació i millora del turó de Montigalà i els seus entorns.
5. Restauració d'un tram de la riera de Sant Jeroni.
6. Creació de la bassa de captació de l'escorrentiu al torrent de Ca n'Alemany.

Tancament de camins del parc en cas d'Alfa 3

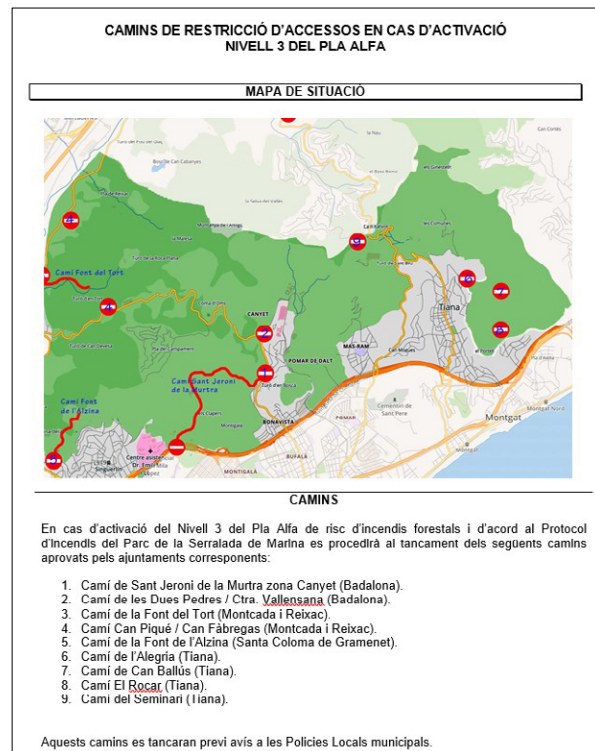
Ateses les extremes condicions meteorològiques que s'han donat els darrers estius al nostre país, i la freqüència en la declaració de situació de perill molt alt o extrem d'incendi forestal (denominat nivell 3 del Pla Alfa), s'han instal·lat tres barreres metàl·liques a diferents indrets del parc (accés a la font de l'Alzina, accessos a Sant Jeroni). Aquestes barreres se sumen a les que ja es van instal·lar el 2022 al municipi de Montcada i Reixac.

Les barreres instal·lades només es faran servir en cas que la Generalitat de Catalunya decreti el tancament de massissos, com, malauradament, ha ocorregut els darrers anys. Durant el nivell 3 del Pla Alfa, es poden restringir els accessos als espais naturals amb l'objectiu de disminuir el risc que es produeixi un incendi i per tal de protegir les persones i evitar que estiguin en un espai natural en cas de declarar-se un foc. També es poden dictar mesures extraordinàries com ara la restricció d'activitats de lleure, la circulació motoritzada o l'obra pública, entre d'altres.

Barrera instal·lada a l'accés al parc per la font de l'Alzina.
Font: Arxiu XPN

En el mapa de la dreta es pot veure la proposta de camins amb restriccions d'accessos en cas d'activació del nivell 3 del Pla Alfa.

Mapa de camins amb restricció d'accessos en cas d'activació del nivell 3 del Pla Alfa. Font: Arxiu XPN

Tancament del camí de Sant Jeroni al trànsit rodat

Per complir el Pla especial que regula l'àmbit de l'espai natural protegit, promogut pels ajuntaments de Santa Coloma de Gramenet i de Badalona, es va procedir al tancament del trànsit rodat de vehicles a les dues entrades del camí de Sant Jeroni. Evidentment, es va avisar els veïns i usuaris afectats pel tancament i se'ls va donar una clau per poder entrar i sortir sense problema. Amb aquesta mesura es vol preservar precisament el gaudi dels usuaris en aquesta zona i garantir la seguretat de les persones en una zona especialment freqüentada.

Tancament de l'accés al camí de Sant Jeroni a La Bastida.
Font: Arxiu XPN

Tancament de camí a Tiana

L'accés de vehicles pels camins del parc està controlat mitjançant cadenats o barreres, dels quals el parc en fa el manteniment.

Aquest any s'ha afegit un nou cadenat al camí del Mig, entre Tiana i Alella, per controlar el pas dels vehicles. La ubicació s'ha d'acordar amb la resta de veïns que utilitzen aquest camí, sigui perquè resideixen al parc o perquè hi tenen una explotació agrícola.

Nou tancament al camí del Mig entre Alella i Tiana. Font: Arxiu XPN

Col·locació d'elements de seguretat al torrent de Vall-Ilosera

En els darrers anys, en aquest punt del torrent de Vall-Ilosera, a l'altura de l'accés al camí de la Font del Tort, hi havia un problema d'abocament de deixalles, i al mateix temps constituïa un risc per a la circulació, ja que no hi havia prou visibilitat del límit del camí.

En aquest espai s'han instal·lat unes pilones de fusta, del mateix model d'altres que s'havien instal·lat prèviament a la zona, per delimitar la plataforma del camí, dificultar l'abocament de deixalles i afavorir la integració de les pilones amb l'entorn.

Elements de seguretat instal·lats al torrent de Vall-Ilosera.
Font: Arxiu XPN

Actuacions a la zona cremada el 2022 a Santa Coloma de Gramenet

El 18 de juny de 2022 es va produir un incendi forestal al municipi de Santa Coloma de Gramenet, concretament a la zona de les Oliveres. Va cremar una superfície de 5,44 hectàrees, de les quals unes 3,20 hectàrees es troben dins de l'àmbit del parc. La zona cremada es troba a l'accés al parc pel camí de la font de l'Alzina.

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet ha dut a terme diferents actuacions a la zona de l'incendi, entre les quals, els treballs forestals fets per l'ADF La Serralada 301.

Per la seva part, el Consorci del Parc de la Serralada de Marina va contractar una empresa durant la primavera per finalitzar els treballs de tala i trituració dels arbres morts que havien quedat pendents, i van deixar només l'arbrat que tenia possibilitats de supervivència.

Imatge actual de la zona afectada per l'incendi del 2022.
Font: Arxiu XPN

Instal·lació de tancaments de contenidors en tres zones diferents del parc

Durant el 2023 s'han instal·lat tancaments de fusta per a zones de contenidors a tres àmbits diferents del parc. Mitjançant aquests tancaments es pretenia limitar i solucionar les problemàtiques concretes dels tres emplaçaments de contenidors ubicats dins de l'àmbit del parc, i alhora evitar-ne l'impacte visual.

Les zones de contenidors en les que s'ha actuat han estat:

1. Contenidors a l'entrada del camí de la font del Tort (Montcada i Reixac)

En aquesta zona de contenidors, s'ha instal·lat un tancament de fusta per la part del darrere i pels laterals. D'aquesta manera, els contenidors queden més integrats a la zona. En aquest cas, hi havia molts problemes de deixalles escampades per la zona fora dels contenidors, i per evitar-ho l'Ajuntament de Montcada i Reixac havia instal·lat un sistema de videovigilància, però calia reordenar i condicionar tot l'espai. Amb el tancament, s'ha limitat i condicionat la zona dels contenidors, i se n'ha reduït l'impacte visual.

Tancament de contenidors instal·lat a l'entrada del camí de la font del Tort. Font: Arxiu XPN

2. Contenidors del Bosc d'en Vilaró (Montcada i Reixac/Badalona)

En aquest cas, s'han fet diverses actuacions. D'una banda, s'han desplaçat els contenidors, que es trobaven al camí d'accés al Bosc d'en Vilaró, en una ubicació que obligava els veïns a estacionar el vehicle al mig de la via i, a més, propiciava la presència de porc senglar i els abocaments de deixalles entorn dels contenidors. L'actuació ha consistit a traslladar els contenidors a una nova ubicació dins del Bosc d'en Vilaró, on prèviament s'ha fet una sèrie d'actuacions. L'Ajuntament ha aprofitat aquest canvi per col·locar algun contenidor més i cobrir així les necessitats del veïnat.

En primer lloc, l'ADF La Serralada 301 va condicionar la nova ubicació dels contenidors tallant alguns arbres i branques que dificultaven la instal·lació del nou tancament de contenidors. Posteriorment, es va construir una plataforma de formigó per a la correcta col·locació dels contenidors i per gestionar, després, la manipulació de les deixalles. I finalment, es va instal·lar el tancament de fusta per la part del darrere i pels laterals, i l'Ajuntament de Montcada i Reixac va fer el trasllat dels contenidors.

El fet de traslladar els contenidors i instal·lar el tancament ha permès solucionar el problema de l'accés dels senglars i la problemàtica dels abocaments, i al mateix temps ha facilitat l'accés dels veïns. El tancament, a més, ha permès millorar la integració amb l'entorn.

Pel que fa a l'anterior ubicació dels contenidors, on hi havia molts abocaments de tot tipus, ha estat restaurada, gràcies a la implicació de l'ADF La Serralada 301, que ha sanejat la zona i l'ha reomplert amb terra per facilitar la revegetació. Gràcies a una jornada de voluntariat amb la participació del veïnat de Bosc d'en Vilaró, es van netejar les deixalles i la brossa acumulades a la zona abans de la desinstal·lació dels contenidors.

Tancament de contenidors instal·lat al Bosc d'en Vilaró.
Font: Arxiu XPN

Restauració de l'anterior ubicació dels contenidors del Bosc d'en Vilaró.
Font: Arxiu XPN

3. Contenedors de la font de l'Alzina (Santa Coloma de Gramenet)

En aquesta zona de contenidors, hi havia un problema d'acumulació de deixalles els caps de setmana, que acabaven escampades per la zona i propiciaven la presència de senglars.

L'actuació va consistir a desplaçar els contenidors més a prop del restaurant que hi ha a la zona, la construcció d'una plataforma de formigó amb rampes per permetre l'accessibilitat a persones amb mobilitat reduïda i la instal·lació d'un tancament de fusta. En aquest cas, només es van instal·lar tancaments de fusta laterals, ja que la part del darrere ja tenia un mur de pedra que delimitava bé l'espai.

Cal destacar que la construcció de la plataforma de formigó es va dur a terme a finals del 2022, gràcies a la col·laboració entre l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i el Consorci del Parc de la Serralada de Marina. Des del consorci es va encarregar el formigó i tot el material necessari per a l'encofrat, i l'ajuntament va facilitar la mà d'obra a través d'un pla ocupacional.

Aprofitant l'actuació, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet va col·locar alguns contenidors més per evitar l'acumulació de deixalles.

Aquest tancament ha permès solucionar els problemes de deixalles a la zona i ha millorat la integració dels contenidors amb l'entorn.

Tancament de contenidors instal·lat a la font de l'Alzina.
Font: Arxiu XPN

Instal·lació d'elements de seguretat a l'accés del Bosc d'en Vilaró

En tot el camí d'accés des de la carretera BV-5011 fins al Bosc d'en Vilaró, hi havia diversos punts amb espais de fàcil accés, on hi havia una problemàtica derivada de l'estacionament de vehicles a espais no permesos en terrenys forestals. Aquest fet propiciava l'acumulació de deixalles i, a més, constituïa un risc d'inici d'incendi forestal.

Amb la instal·lació d'aquests elements de fusta, s'evita l'accés de vehicles a aquestes zones i, per tant, s'eliminen les activitats de risc en aquests punts. A més, es tracta d'un model de tanca de fusta que s'integra molt bé a l'espai.

Elements de seguretat instal·lats a l'accés al Bosc d'en Vilaró.
Font: Arxiu XPN

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El Pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té sis línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les bases publicades oficialment.

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Entitats culturals, cíviques i esportives (EC)
- Empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)

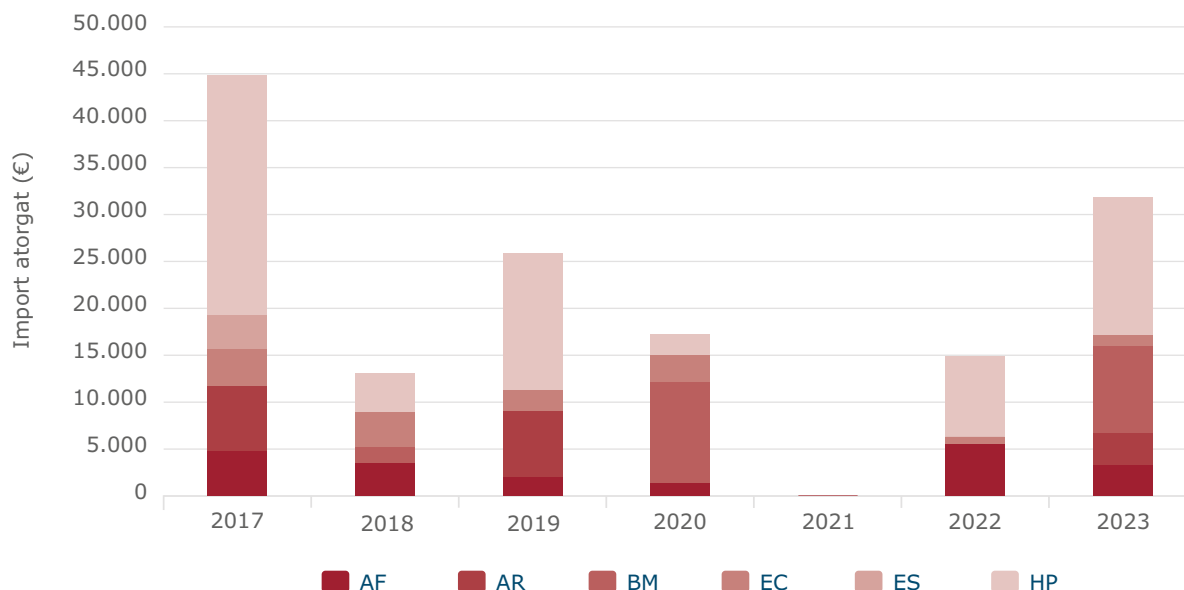
En aquest quadre es pot observar la distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany), així com també l'evolució en els darrers anys.

Distribució de les subvencions sol·licitades i atorgades per línia

Línia d'ajut	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% nombre	% import
AF	1	4.000,00	1	3.200,00	100,00	80,00
AR	1	3.500,00	1	3.500,00	100,00	100,00
BM	3	14.150,50	2	9.291,87	66,67	65,66
EC	1	1.100,00	1	1.100,00	100,00	100,00
ES	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
HP	4	21.075,00	3	14.740,97	75,00	69,95
Total general	10	43.825,50	8	31.832,84	80,00	72,64

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
AF	4.692,59	3.453,75	2.012,40	1.354,77	0,00	5.500,00	3.200,00
AR	7.000,00	0,00	7.000,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00
BM	0,00	1.778,99	0,00	10.719,44	0,00	0,00	9.291,87
EC	4.000,00	3.680,00	2.240,00	2.880,00	0,00	800,00	1.100,00
ES	3.600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HP	25.570,50	4.222,25	14.685,44	2.267,01	0,00	8.550,00	14.740,97
Total general	44.863,09	13.134,99	25.937,84	17.221,22	0,00	14.850,00	31.832,84

Viu el parc

Informació general

Durant l'any 2023 s'ha continuat desenvolupant aquest programa de caràcter ludicocultural a deu dels catorze espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals. Després de totes les restriccions del període post-COVID-19, el programa s'ha pogut dur a terme amb normalitat. Les xifres han tendit a les mateixes d'edicions anteriors. El «Viu el parc» consta de dues licitacions: d'una banda, el programa artístic, que gestiona FUSIC, i, de l'altra, el programa escolar, que gestiona CIMA. A les xifres del primer bloc, se li afegeixen els assistents a altres cicles culturals que se sumen al «Viu el parc» («Poesia als parcs», «Parcs en concert» i «Òpera als parcs») i que es duen a terme dins el període de vigència d'aquest programa, per tal d'enriquir la cartellera de cada parc.

Recordem que el programa es divideix en tres eixos principals. El **primer eix**, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es fan en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments.

El **segon eix**, un seguit d'activitats d'abast més general que es duen a terme dins l'àmbit del parc: Matinal al parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, La capsa dels sentits, concursos de fotografia, etc.

Val a dir que la resta de parcs tenen un **tercer eix**, el **Viu el parc a l'escola**, adreçat als nens i nenes de cinquè de primària de les escoles de cada parc. Atès que el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny i l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona disposen ja d'un programa escolar específic, **El Montseny a l'escola** (des del 2017) i **Guilleries-Savassona a l'escola** (des del 2022) per a tot el cicle de primària que des del 2023 també abraça el cinquè curs, ja no es du a terme el «Viu el parc» escolar en aquests parcs. El vincle es manté pel suport a l'edició de l'Agenda escolar que gaudeix aquest programa.

Des del 2017 la gestió del programa es va dividir en dos lots: un per al vessant **artístic i cultural** (lot 1) i un altre per al **programa escolar** (lot 2). En la nova licitació pel període 2021-2024, el primer lot el va guanyar l'entitat FUSIC i el segon, l'empresa CIMA (que ha fet un consorci d'empreses d'educació ambiental: APRÈN, Quatre Passes i Origonatura).

En el conjunt dels parcs, el programa «Viu el parc» durant el 2023 va programar un total de **189 actes** en 68 municipis, amb un total de **7.581 assistents** (3.492 en els actes centrals i 4.089 en els actes als municipis). Aquí sumem els actes i assistència del mateix «Viu el parc artístic», més el cicle «Poesia als parcs», «Parcs en concert» i «Òpera als parcs». Unes xifres que reprehen les d'anys anteriors pre-pandèmia COVID-19.

El pressupost global del programa ha estat de 208.948,85 €. Aquesta xifra inclou tot el pressupost que hi va destinar la Diputació de Barcelona, que és la suma del pressupost de la Gerència d'Espais Naturals gestionat pels dos concessionaris (lot 1, gestionat per FUSIC, 118.924,85 €; lot 2, gestionat per CIMA (90.024 €, IVA inclòs), i els costos de la difusió del programa (20.000 €), tant en suport paper com digital.

Programa «Viu el Parc». Dades generals (2023)

Parc	Programa cultural					Programa escolar				Costos de difusió (en €) ⁽⁶⁾
	Edició	Nre. municipis ⁽¹⁾	Nre. actuacions	Assistència total ⁽²⁾	Pressupost (en €) ⁽³⁾	Nre. escoles	Nre. aules	Nre. alumnes	Pressupost (en €) ⁽³⁾	
Montseny	31	14	31	1.210	18.229,07	0 ⁽⁴⁾	0	0	0	-
Montesquiú	27	5	19	970	12.388,42	3	4	73	1.508,87	-
Guilleries	18	5	16	743	12.580,32	0 ⁽⁴⁾	0	0	0	-
Marina	22	4	17	530	11.579,60	24	36	877	13.048,64	-
Litoral	21	11	26	1.078	15.767,89	18	28	623	13.476,98	-
Montnegre	28	7	21	930	14.109,41	33	56	1.256	22.663,30	-
Garraf-Olèrdola-Foix	30	11	30	1.410	15.898,15	22	39	851	15.780,82	-
Sant Llorenç del Munt	32	11	29	710	18.371,99	24	59	1.109	21.720,71	-
Total	-	68	189	7.581	118.924,85	124	222	4.789	90.024	20.000

(1) Es refereix als municipis realment participants al programa, tant si tenen Actes centrals, Actes als municipis o només participen al Programa escolar.

(2) Inclou els Actes centrals («Matinals», «Poesia als parcs», «Nits d'estels», «Parcs en concert», «Òpera als parcs» o ral·lis i concursos fotogràfics) i els actes als municipis i s'exclouen els assistents del programa escolar.

(3) Aquesta xifra inclou tot el pressupost que hi va destinar la Diputació de Barcelona, que és la suma del pressupost de la Gerència d'Espais Naturals gestionat pels dos concessionaris: Lot 1 gestionat per FUSIC (118.924,85 €); i Lot 2, gestionat per CIMA (90.024 €); i els costos de la difusió del programa (20.000 €), tan en suport paper com digital.

(4) Aquest programa no té el «Viu el parc escolar» ja que s'hi desenvolupa el programa «El Montseny a l'escola» o «Guilleries a l'escola».

(5) S'inclouen tots els costos del material gràfic imprès del programa (3.000 €) i els costos de les Agendes escolars del Montseny i de Montesquiú (13.000€) tant de redacció com impressió; a més dels costos de papereria del cicle Poesia als parcs (2.000€) i del cicle Parcs en concert (2.000€).

Durant el 2023, el web [Viu el parc artístic](#) ha tingut 8.696 visites de 2.793 seguidors, especialment en els mesos de març-juny i setembre-novembre. Per la seva banda, el compte d'Instagram del programa té actualment 910 seguidors.

Pel que fa al [programa escolar](#), al llarg del 2023 s'ha mantingut l'estructura ja establerta després de la pandèmia, amb grups reduïts de màxim tres escoles per sortida i fomentant la figura dels agents territorials de cada parc (un apicultor, un viticultor o un arqueòleg, entre d'altres).

Pel que fa a la primera fase del programa, s'ha continuat amb les visites dels equips educatius a les aules de les escoles on es tracten de manera lúdica i participativa diferents continguts com ara: què és un parc natural, quines activitats estan permeses, connectivitat entre els espais, paper gestor de l'administració en la seva conservació, elements naturals i culturals propis de l'espai a visitar, entre d'altres.

Per a més informació de tot el programa, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Viu el parc artístic

La **vint-i-dosena** edició del programa «Viu el parc» al Parc de la Serralada de Marina es va celebrar des del 12 de març fins al 4 de juny de 2023.

Per a l'organització del programa, es va fer una **reunió virtual** amb els ajuntaments de l'espai natural el dijous 26 de gener.

La **Matinal** es va fer el 26 de març, amb 150 assistents als jardins del monestir de Sant Jeroni de la Murtra, i la **Nit d'estels**, el 25 de març, amb vint-i-cinc assistents a l'Observatori Astronòmic de Tiana, com és habitual.

El recital del programa «**Poesia als parcs**» es va celebrar a l'ermita de Sant Pere de Reixac, amb **Neus Gómez i Auró Vernet** i un acompanyament musical de **Roger Torrent**.

En total, el programa «Viu el parc artístic» va aplegar **530 persones** en les **disset actuacions** que es van dur a terme.

Resum del programa «Viu el parc artístic» al Parc de a Serralada de Marina (2023)

Data	Acte	Població	Actuacions	Assistents
Actes centrals			12	391
25/3/23	Nit d'estels	Tiana	1	25
26/3/23	Matinal al parc	Badalona	5	150
26/3/23	Visita al Monestir	Badalona	1	76
26/3/23	Concurs fotografia Serralada de Marina	Badalona	1	26
15/4/23	Poesia als parcs	Montcada i Reixac	1	15
22/4/23	Parcs en concert	Badalona	2	84
4/6/23	Land art	Santa Coloma de Gramenet	1	15
Actes locals			5	127
12/3/23	El teixit de la vida	Montcada i Reixac	1	14
26/3/23	Explica'm una selva	Tiana	1	60
16/4/23	Endrapasomnis	Badalona	1	45
6/5/23	Foscor del cel	Santa Coloma de Gramenet	1	Anul·lat
27/5/23	El teixit de la vida	Santa Coloma de Gramenet	1	20
Total			17	530

Resum del programa «Viu el parc» al Parc de la Serralada de Marina (2023)

Edició	22a
Municipis participants / municipis del parc	4 / 5
Actuacions als municipis	5
Actes centrals	5
Actuacions als actes centrals	12
Total d'actuacions al programa	17
Assistents als actes organitzats als municipis	139
Assistents als actes centrals	391
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	530
Festes escolars (nombre de dies)	23
Escoles participants	23
Aules	34
Alumnes participants	828
Municipis participants (escoles)	5
Pressupost «Viu el parc artístic»	11.579,60 €
Pressupost «Viu el parc a l'escola»	13.048,64 €

Parc de la Serralada de Marina

Viu el Parc!
22a edició

Actes centrals 2023

Nit d'estels
25 de març, dissabte
Observatori Astronòmic de Tiana
De 20.30 h a 22 h
Observarem la lluna a través del telescopi, i aprendrem a distingir alguns dels cràters que seran visibles aquesta nit.
L'activitat és gratuïta, però les places són limitades. Cal inscripció prèvia a: obdelsstelsmarina@diba.cat

Matinal al parc
26 de març, diumenge
Monestir de Sant Jeroni de la Murtra (Badalona)
De 10 h a 12.30 h
Visites guiades al claustre del monestir i als horts que l'Associació Centre Sereg treballa en els espais al voltant del monestir.
Es fan passis cada 30 minuts (10 h, 10.30 h, 11 h, 11.30 h i 12 h).
Les places són limitades. Cal inscriure's prèviament a: VisitesMarina@marina@diba.cat, indicant l'hora que es vol fer la visita i el nombre de persones que la faran.

De 10.30 h a 12.30 h
Jocs i tallers creatius a càrrec del Burro dels Jocs.
Contes per als més petits a càrrec de Susagna Navó.

12.30 h
Espectacle de obenda amb Coloraines Band, animació musical per a totes les edats.

Poesia als parcs
15 d'abril, dissabte
Ermita de Sant Pere de Reixac (Montcada i Reixac)
Cami de l'ermita de Sant Pere de Reixac, s/n
17 h
Recital poètic a càrrec de Neus Gómez i Auró Vernet, seguit d'un micro obert de participació lliure. Acompanyament musical a càrrec de The Indian Runners.

Parcs en concert
22 d'abril, dissabte
Monestir de Sant Jeroni de la Murtra (Badalona)
19 h
Concert de Vic Miralles

Santa Coloma de Gramenet Viu el parc
Taller de Land Art
4 de juny, diumenge
Aula ambiental de Can Zam Isabel Muñoz
11 h
Observarem, passejarem, fotografarem, dibuixarem i collirem allò que capti la nostra atenció en un diàleg propi amb la natura que ens serà de fil conductor per a la construcció d'una intervenció de Land Art.

10è Concurs fotogràfic de la Serralada de Marina
Fins el 2 de juny. Podeu consultar les bases al web: concursofotografic.cat

Informació i inscripcions a:
"Creador d'activitats" del web del programa: parcs.diba.cat/web/viuelparc

parcs.diba.cat/web/viuelparc
Tel. 635 016 790 (feiners, de 9.30 h a 18 h)

@viuelparc

Cartell dels actes centrals del programa «Viu el parc» 2023. Font: FUSIC

Per a més informació de tot el programa, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Poesia als parcs

El cicle **Poesia als parcs** és un cicle poeticomusical que va néixer el 2005 en el marc del programa cultural **Viu el parc** de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Fins a l'any 2020, el programa comptava amb el suport econòmic de la Institució de Lletres Catalanes, que assumia el cost del caixet dels poetes participants. Enguany, la Diputació de Barcelona assumeix la totalitat de despeses del programa (programació, coordinació, materials de difusió, assistència tècnica, filmació en vídeo i caixet dels poetes).

Aquesta edició, desenvolupada entre els mesos de maig i novembre de 2023, ha estat la divuitena d'aquest cicle poètic que itinera per deu espais de la XPN i Itàlia (l'Alguer). L'empresa contractista encarregada de la programació i coordinació és Tramoia Produccions Culturals.

Seguint amb la idea d'edicions anteriors d'afegir-se a commemoracions literàries diverses, el cicle s'ha sumat a la celebració de l'**Any Rector**, en commemoració de Francesc Vicent Garcia, el rector de Vallfogona, en ocasió dels quatre-cents anys de la seva mort; i la commemoració del que hauria estat el seixantè aniversari d'Anna Dodas (poeta de Folgueroles, traspassada el 1986).

Per al disseny i el desenvolupament de la proposta, s'ha comptat amb les aliances i les complicitats dels territoris implicats i de diversos agents locals (l'Obra Cultural de l'Alguer, el MUHBA Vil·la Joana, la Fundació Jacint Verdaguer, La Pahissa del Marquet, Amics de Reixac i l'Editorial Fonoll). A més de la col·laboració amb el segell discogràfic The Indian Runners, que han maridat les propostes poètiques amb acompanyaments musicals.

Per acabar, a l'edició d'enguany hi ha hagut dues novetats: la interpretació en llengua de signes catalana (LSC) a cinc recitals i l'enregistrament de vídeos resum en diversos formats adaptables a xarxes. El servei d'interpretació ha anat a càrrec de l'empresa especialitzada Multisignes.

En total, enguany han participat en el cicle **setze poetes, onze músics** i un grup musical. Als espectacles hi han assistit un total de **297 persones**.

El cost total del programa ascendeix a 30.532,95 €, que preveuen la filmació i l'edició de vídeos dels recitals (6.655 €), els costos de divulgació i els costos de gestió. Tots els recitals del programa són enregistrats i es poden veure al **canal de YouTube** del programa, que enguany ha tingut 43.084 visualitzacions, mentre que la pàgina web del cicle ha tingut 3.810 visites.

Els recitals també s'han pogut organitzar gràcies a la coordinació amb els ajuntaments dels municipis on han tingut lloc.

Dins de l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina, el recital poètic es va celebrar el dissabte 15 d'abril a l'ermita de Sant Pere Reixac (Montcada i Reixac), i va anar a càrrec de **Neus Gómez** i **Auró Vernet**, seguit d'un micro obert de participació lliure amb acompanyament musical a càrrec de Roger Torrent, d'Òs Bru (teclat i veu). Hi van assistir quinze persones.

Com cada any l'ermita de Sant Pere Reixac (Montcada i Reixac) va acollir el recital de «Poesia als parcs» a càrrec de Neus Gómez i Auró Vernet, amb acompanyament musical a càrrec de Roger Torrent.
Font: Tramoia Produccions Culturals

Parcs en concert

«**Parcs en concert**» és un cicle musical anual que es desenvolupa als parcs i espais naturals protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Anomenat anteriorment «Música als parcs», aquest cicle presenta un seguit de propostes musicals de gran qualitat en què la música entra en diàleg amb l'entorn natural. Propostes artístiques que transiten per estils diversos, des de la música d'autor fins al folk, el pop i la cançó mediterrània i d'arrel.

El programa «**Parcs en concert**» acull tant actuacions musicals com recitals poètics acompanyats de música, i s'ha convertit en un espai de transversalitat artística. Un cicle en què la veu humana és la protagonista principal i la part més natural dels instruments acompanya a conèixer pinedes i vinyes, rouredes, fagedes i alzinars.

El cicle «**Parcs en concert**» té com a finalitats:

1. Dinamitzar i promoure el patrimoni musical i poètic català.
2. Afavorir la creació artística, la difusió i la visibilització de músics catalans i de qualitat.
3. Dinamitzar culturalment els diversos municipis en què el cicle de concerts té incidència i afavorir la descentralització cultural.
4. Promoure el diàleg intercultural a través dels llenguatges artístics i, particularment, de la música.
5. Promoure l'economia local i de proximitat dels territoris que configuren la Xarxa de Parcs Naturals i col·laborar amb el programa «Parc a taula».
6. Divulgar i fer pedagogia entorn del valor de la preservació i el respecte dels àmbits i espais naturals.
7. Promoure el coneixement de la nostra cultura a través del patrimoni natural, cultural i paisatgístic present a la Xarxa de Parcs Naturals.

Podeu consultar tota la informació a la [pàgina web del cicle Parcs en concert](#).

El 22 d'abril, al monestir de Sant Jeroni de la Murtra, **Vic Mirallas**, acompanyat de **Kevin Diaz**, va presentar davant de vuitanta-quatre assistents diverses peces del darrer disc *Crucigramas* del cantautor català. Aquest era el primer concert del cicle «Parcs en concert» i, a més, es va organitzar una visita guiada al monestir de Sant Jeroni de la Murtra on van assistir unes vint-i-cinc persones. A la cita hi va participar també el celler Can 600 (DO Alella). Per al desenvolupament de l'activitat es va comptar amb material de la Diputació de Barcelona, així com amb material cedit per la Fundació Catalunya-Amèrica, que va col·laborar amb el concert.

Vic Mirallas a Sant Jeroni de la Murtra. Font: Neandertal Records

Parcs i biblioteques... naturalment!

El programa **Parcs i biblioteques... naturalment!**, impulsat en col·laboració amb la Gerència de Serveis de Biblioteques, començà l'any 2017 a onze biblioteques de la zona Maresme que abracen l'àmbit de tres parcs (Marina, Litoral i Montnegre i el Corredor). L'èxit de la iniciativa ha fet que s'hagi estès a altres espais de la Xarxa de Parcs Naturals, i ja és present a quaranta-cinc biblioteques i vuit centres de documentació de l'àmbit de set parcs.

Les biblioteques dels municipis del parc (Badalona, Montcada i Reixac, Sant Fost de Campsentelles, Santa Coloma de Gramenet i Tiana) i el Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina fan una agenda trimestral d'activitats conjunta. Han participat en les efemèrides ambientals establertes des de DocAmbCat (Documentació Ambiental de Catalunya). Han fet accions conjuntes en el marc del Dia Europeu dels Parcs (24 de maig) i, especialment, en la Setmana de la Natura (del 22 maig al 5 de juny), en col·laboració amb l'oficina del parc. Pel Dia Europeu dels Parcs s'organitzaren sis activitats relacionades amb les papallones amb el lema «Digue'm papallona», amb la participació de 153 persones.

També es disposa d'un bagul itinerant amb material bibliogràfic i pedagògic amb el qual es fan activitats de sensibilització ambiental a escoles i al públic en general de la zona. Les biblioteques han seguit col·laborant en la itinerància de l'exposició del concurs de fotografia digital del parc i amb la itinerància de l'exposició divulgativa d'aquest espai natural.

Enguany, la proposta «Digue'm papallona» va aglutinar diverses activitats a les biblioteques participants al programa.
Font: Biblioteques de Badalona

En l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina, formen part del projecte els equipaments següents:

- **Xarxa urbana de Badalona**
- **Xarxa urbana de Montcada i Reixac**
- **Biblioteca de Sant Fost de Campsentelles**
- **Biblioteca Central de Santa Coloma de Gramenet**
- **Biblioteca Singuerlín de Santa Coloma de Gramenet**
- **Biblioteca Can Baratau de Tiana**
- **Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina**

Parc a taula

«Parc a taula» és un programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que pretén destacar (mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat) els valors naturals, culturals i paisatgístics dels nostres parcs.

Aquest programa està pensat com un projecte transversal de la Xarxa de Parcs Naturals. Actualment hi participen nou parcs: Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada Litoral, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada de Marina, Parc del Castell de Montesquiu i Parc Natural del Montseny.

El programa ha continuat desenvolupant el seu [web](#) i el compte d'[Instagram](#). Amb el «Parc a taula» es vol afavorir el desenvolupament econòmic sostenible, la biodiversitat i el reforç de la identitat local.

Els membres de «Parc a taula» reben una carta d'adhesió i compromís que atorga la Diputació de Barcelona, que acredita l'acompliment dels requisits del programa «Parc a taula» i que identifica el titular com a mereixedor de la distinció.

El programa «Parc a taula» desenvolupa activitats paral·leles, com ara degustacions, sessions de treball i formació i capacitació adreçada als adherits, rutes enogastronòmiques i la participació en mercats. S'entén, doncs, «Parc a taula» com un instrument per donar a conèixer els parcs de la Diputació de Barcelona al públic general per mitjà dels productes de qualitat i de proximitat dels productors i elaboradors artesans alimentaris que treballen a l'àrea d'influència d'aquests territoris.

Podeu consultar el resum de la [memòria anual d'activitats](#).

Relació d'establiments adherits

Tipus	Nom	Municipi
Allotjaments	Ca l'Andreu	Tiana
Cellers	Alta Alella · Privat	Tiana
	Celler Quim Batlle	Tiana
	Masia Coll de Canyet	Badalona
Productors	Conreu Sereny	Badalona
	Horts de l'Alegria	Tiana
Restaurants	Lluerna Restaurant	Santa Coloma de Gramenet
	Mas Blanc	Tiana

Experiències Parc a taula

En el marc del programa s'ha fet un recull d'**Experiències Parc a taula** que ens endinsen a viure la gastronomia, a conèixer els productors que viuen i produeixen dins la Xarxa de Parcs Naturals i a visitar els seus establiments, que amb la seva feina contribueixen al desenvolupament econòmic i rural del país.

Les Experiències Parc a taula contribueixen a donar valor al territori amb la participació activa de les persones que hi viuen, les que treballen la terra i les que la coneixen, així com de les que elaboren els plats que podem tastar i les que ens ofereixen allotjament.

Podeu consultar la guia [Experiències Parc a taula](#).

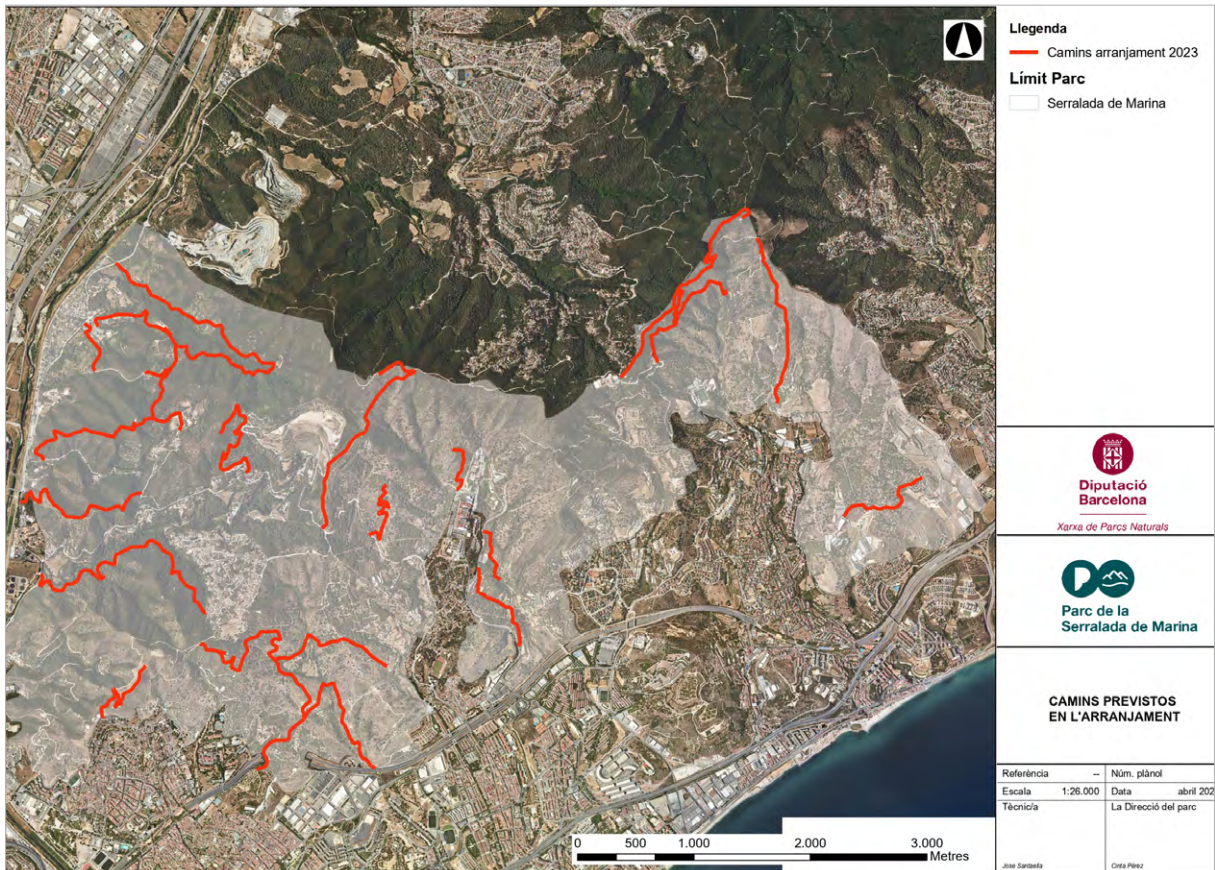
4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Xarxa viària

El Parc de la Serralada de Marina presenta una xarxa viària densa, formada per la xarxa primària i la secundària. La xarxa secundària té l'accés restringit a veïns i serveis i també és la xarxa viària bàsica de prevenció d'incendis. El manteniment de tota la xarxa viària és important per tal d'assegurar que pugui ser transitable en qualsevol moment i, especialment, en cas d'emergència. Cada any es fan tasques de manteniment a les pistes que ho requereixen. Quan es fan amb motoanivelladora i corró compactador, en diem «obres de manteniment de la plataforma». Aquest any s'han arranjat 32 km de pista.

Nom del camí	Longitud (km)	Municipi
Camí accés Sant Climent	0,07	Badalona
Camí de Can Alemany	1,36	Badalona
Camí de Can Miravitges a la Carretera de Can Ruti	0,91	Badalona
Camí de Can Ruti a Can Miravitges	0,52	Badalona
Camí de Can Torrent al Pi Candler (La Coscollada)	3,1	Badalona
Camí de Nou Pins	0,42	Badalona
Camí de Sant Climent	1,53	Badalona
Camí de Sant Jeroni	2,58	Badalona
Camí del turó de Seriol	0,5	Badalona
Pista carenera del Coll de la Font de la Cera a La Conreria (Marina)	0,52	Badalona
Turó Ca n'Oms	0,91	Badalona
Accés repetidor Turó de Moià	0,11	Montcada i Reixac
Camí de Can Fàbregas	0,94	Montcada i Reixac
Camí de Can Piqué	1,38	Montcada i Reixac
Camí de la Torre dels frares	2,42	Montcada i Reixac
Camí del Turó de Moià	1,38	Montcada i Reixac
Camí del Turó de Rocaplana	1,56	Montcada i Reixac
Camí del Turó d'en Rata	1,53	Montcada i Reixac
Camí dels caçadors	2,87	Montcada i Reixac
Camí vell de Reixac	0,88	Montcada i Reixac
Accés a Torre Charlie	0,04	Santa Coloma de Gramenet
Camí del Puigcastellar	0,32	Santa Coloma de Gramenet
Camí Pla dels avions	0,63	Santa Coloma de Gramenet
Camí del mig	0,11	Tiana
Camí de Can Fàbregas	0,34	Tiana
Camí de Nou Pins	1,13	Tiana
Camí de Nou Pins a Torrent de Montcerdà	0,05	Tiana
Camí del revolt de la paella	0,94	Tiana
Camí del Rocar	0,84	Tiana
Camí del Torrent dels Grills	0,69	Tiana
Pista carenera del Coll de la Font de la Cera a La Conreria (Marina)	0,9	Tiana
Pista carenera del Vallès (Marina)	0,69	Tiana
Pista carenera La Conreria - Font de C V - Accés torre de Galzeran	0,16	Tiana
Total	32,32	

Municipi	Arranjament de pistes (km)	Seccions de Servei (km)
Badalona	12,41	2,88
Montcada i Reixac	13,05	14,32
Tiana	5,87	6,14
Santa Coloma de Gramenet	0,99	0,91
Total	32,32	24,24

Arranjament de camins fet el 2023. Font: Arxiu XPN

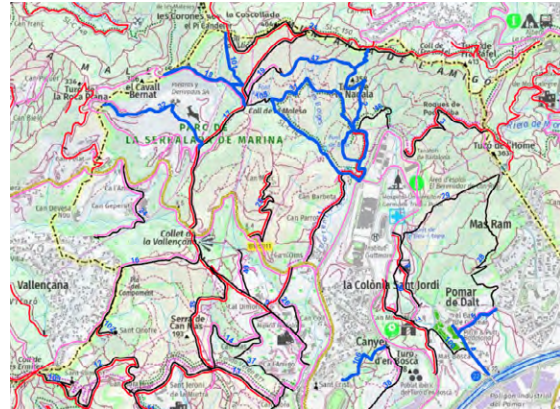

Treballs d'arranjament de camins. Font: Arxiu XPN

Col·laboració amb l'Ajuntament de Badalona per l'inventari dels camins municipals

Per normativa, els municipis han d'elaborar un inventari municipal de camins. En aquest cas, l'Ajuntament de Badalona ha dut a terme una tasca d'identificació de camins de muntanya històrics i existents d'ús públic dintre del terme municipal, dels quals la majoria es troben dins l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina.

Hem col·laborat des del punt de vista tècnic en l'acord dels camins que cal inventariar, en la nomenclatura i en la identificació del traçat d'aquests camins. També, si s'escau, per incloure'ls dintre del manteniment regular que el parc du a terme dels camins.

Inventari municipal de camins de Badalona. Font: Arxiu XPN

Senyalització

Des de la redacció de la Normativa gràfica de la senyalització exterior de la Xarxa de Parcs Naturals (promoguda per l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona i aprovada pel Gabinet de Premsa i Comunicació), els serveis tècnics, l'equip de manteniment i el servei de guarderia del parc treballen per ordenar i millorar (sempre des d'un criteri bàsic de racionalitat) la senyalització del parc amb l'objectiu clar de traslladar a l'usuari de l'espai una informació clara, senzilla i adequada.

La tasca de manteniment de la senyalització representa un volum de feina important en què participen tant els guardes, en la tasca de vigilància i seguiment, com la colla de manteniment, en la neteja i reparació. Aquest darrer any s'ha treballat en 138 incidències que tenien a veure amb el manteniment, la neteja o la reposició dels senyals, un 43% del total d'incidències registrades al parc.

Incidències de senyalització per municipi

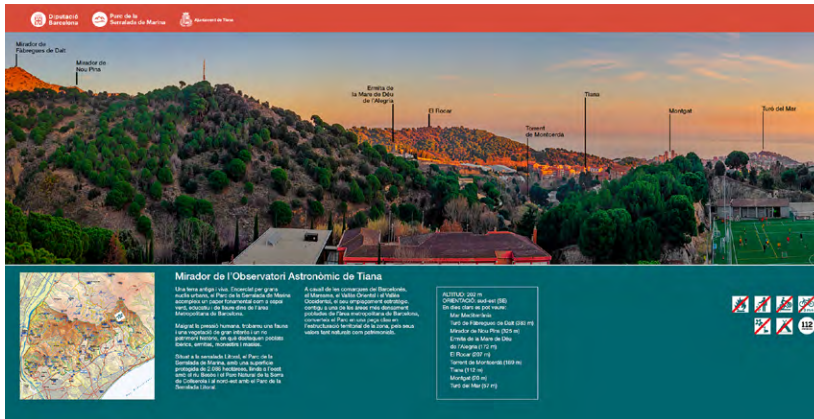
Municipi	Nombre d'incidències	Incidències per ha de parc
Badalona	42	0,06
Montcada i Reixac	11	0,02
Sant Fost de Campsentelles	16	
Santa Coloma de Gramenet	29	0,15
Tiana	38	0,07
Altres municipis fronterers	2	

Els actes vandàlics són el principal motiu de deteriorament dels senyals. Font: Arxiu XPN

Millores en la senyalització

Enguany, s'han fet dos cartells per a l'Observatori Astronòmic de Tiana.

Mirador de l'observatori. Font: Arxiu XPN

Mural explicatiu de l'observatori. Font: Arxiu XPN

També s'han hagut de canviar molts cartells per vandalisme, i s'han actualitzat sis cartells o murals de diferents itineraris:

Fita d'inici de l'itinerari SL-C 144 La vall de Sant Jeroni. Font: Arxiu XPN

Mirador de Montgalà. Font: Arxiu XPN

Plafons de l'itinerari pedagògic del Torrent de les Bruixes a Torribera. Font: Arxiu XPN

Mirador del Puig Castellar. Font: Arxiu XPN

Fita d'inici de l'itinerari SL-C 150 de la Conreria al Turó de les Maleses. Font: Arxiu XPN

Gestió de residus i recollida d'escombraries

Amb relació a les neteges i recollides d'abocaments puntuals, el personal del parc recull i trasllada a la deixalleria els abocaments menys voluminosos. Quan el volum o el pes de l'abocament ho requereix, es contracten els serveis d'empreses externes. També hi ha un contracte amb una empresa que cobreix un circuit setmanal (tots els diumenges i dilluns de l'any) i fa feines de neteja de deixalles a les zones de més freqüentació (entorns de Sant Jeroni de la Murtra, el camí de la Font de l'Alzina, el camí de la Font del Tort i el camí de Can Torras, entre d'altres).

Enguany el servei de guarderia i el de manteniment ha recollit i portat a la deixalleria uns 5,5 m³ de brossa.

Recollida de grans abocaments efectuats per empreses externes

Mes	Maig	Juliol	Total
m ³	24	8	32

Desmantellament d'una barraca en què van participar personal del parc, de l'ADF La Serralada del Pla d'Ocupació de Santa Coloma i una empresa externa. Font: Arxiu XPN

Petit abocament recollit pel personal del parc. Font: Arxiu XPN

Recollida de deixalles i petits abocaments efectuats per empreses externes

Mes	Gen.	Febr.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Recollides extraordinàries	Total
m³	15	10,5	7	6	14	12	14	7	13	18	7	9	7	139,5

Recollida d'abocaments de residus perillosos

Enguany han estat necessàries quatre intervencions d'una empresa especialitzada en el condicionament, la retirada, el transport i la gestió de residus perillosos per retirar els abocaments de residus que calia tractar de manera especialitzada: fibrociment (el que s'anomenava popularment com uralita), olis, pneumàtics, etc.

Mes	Febrer	Abril	Juliol	Juliol	Total
Kg	600	606	600	280	2.086 aprox. 6 m³
Material	fibrociment	fibrociment i neumàtics	fibrociment	fibrociment i runa	

Restes de fibrociment recollides per una empresa especialitzada. Font: Arxiu XPN

Recollida d'animals morts

El parc també gestiona la recollida d'animals morts que es troben en el seu àmbit. D'això se'n fa càrrec una empresa especialitzada que, al llarg de 2023, ha hagut d'intervenir en tres ocasions.

Costos generals

Tipus d'abocament	Costos (€)
Grans abocaments	2.845,92
Deixalles i petits abocaments	63.096,00
Residus perillosos	5.067,37
Animals morts	775,61
Total	71.784,90

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions a la xarxa d'equipaments

Per desenvolupar el model d'ús públic previst en el Pla especial i desplegat en el Pla d'ús públic, es disposa d'una xarxa d'equipaments i programes amb l'objectiu d'ordenar i canalitzar les activitats dels visitants a l'interior de l'espai natural protegit. Alguns d'aquests programes i equipaments tenen una dimensió educativa que no es limita a informar i orientar els visitants i les poblacions locals, sinó que també està adreçada a facilitar-los el coneixement de l'entorn, millorar la comprensió del medi i augmentar la responsabilitat i la sensibilització de la ciutadania envers les temàtiques ambientals.

La creació d'equipaments dotats d'audiovisuals, exposicions i programes pedagògics o culturals als municipis de l'àmbit del parc respon als objectius esmentats i és una eina clau en la integració del parc al territori.

Millora de la zona d'accés al parc pel camí de la font de l'Alzina

L'any 2022 es van fer alguns treballs de millora al mirador del camí de la font de l'Alzina, amb la instal·lació d'uns bancs de fusta, per respondre a la demanda de la gent gran del barri.

Durant el 2023 s'han fet una sèrie d'actuacions per acabar de condicionar tota la zona d'accés al parc pel camí de la font de l'Alzina. S'han reordenat els senyals, eliminant-ne algun que era innecessari, s'han retirat unes barreres de formigó tipus New Jersey i, finalment, s'han instal·lat unes barreres de fusta per delimitar el camí i, alhora, impedir l'aparcament a la zona no permesa.

Amb aquestes actuacions, i les que es van dur a terme el 2022, s'ha millorat aquest accés al parc tant des del punt de vista d'ús públic com paisatgístic.

Accés al parc pel camí de la font de l'Alzina. Font: Arxiu XPN

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Estratègia d'educació ambiental del Parc de la Serralada de Marina

En el marc de l'estratègia d'educació ambiental, l'any 2023 es continuen els treballs per a la implementació del [Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona \(2022-2026\)](#).

Aquest pla és una adaptació a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona del [Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental als parcs naturals de Catalunya \(2019-2022\)](#), promogut per la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, i que defineix unes línies estratègiques bàsiques i consensuades com a referent per als diferents espais naturals de la XPN en matèria d'educació ambiental i voluntariat.

Alhora, aquest pla marc té com a objectiu facilitar als equips gestors dels parcs la planificació, el disseny, la realització i l'avaluació de les propostes, els programes i les actuacions d'educació ambiental i voluntariat, que s'han de concretar en l'elaboració, de manera participada, d'un programa específic d'educació ambiental i voluntariat del parc, en cadascun d'aquests espais naturals i que es concretarà en els pròxims anys.

Els educadors ambientals són essencials en la sensibilització del públic escolar. Font: Arxiu XPN

Pla d'ús públic del Parc de la Serralada de Marina

L'objectiu principal del Pla d'ús públic del Parc de la Serralada de Marina és regular i ordenar l'ús públic dins l'àmbit del parc, de manera compatible amb la conservació dels recursos naturals i culturals de l'espai i aconseguir el foment del coneixement i el respecte al medi que els valora. Tot i que el Pla especial ja preveu aquests aspectes de preservar i millorar el patrimoni natural i cultural, alhora que pretén garantir, atendre i ordenar les demandes d'ús social de la muntanya, s'ha cregut convenient establir uns criteris bàsics i unes orientacions del model d'ús públic.

El document s'estructura en tres grans blocs:

Antecedents i contextualització

Es tracta d'un apartat de caràcter introductori que ens situa en un marc de referència legal i conceptual.

Diagnosi

En aquest bloc s'analitza l'oferta i la demanda de l'ús públic al parc, així com la incidència que té o pot tenir en el desenvolupament socioeconòmic local i l'impacte sobre el medi natural.

Model futur de l'ús públic

Es defineix un model d'ordenació de l'ús públic mitjançant l'establiment de diferents programes que prenen forma amb la planificació i l'execució de determinades actuacions.

Podeu consultar la informació completa del [Pla d'ús públic del parc](#).

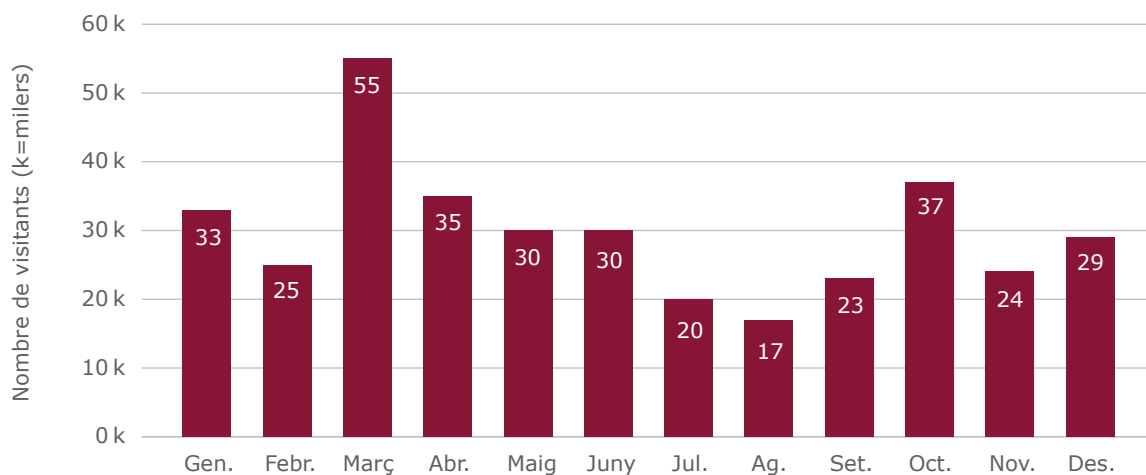
Dades de freqüentació

Tendència de la freqüentació per visitants al llarg de l'any

Visitants del Parc de la Serralada de Marina

Mes	Gen.	Febr.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total 2023
Visitants	33.280	24.986	54.877	34.716	30.207	30.017	20.177	16.675	22.290	37.159	24.241	29.045	357.668

Estimació del nombre de visitants al parc segons els recomptes efectuats per la Guarderia

Visitants o usuaris per equipaments, programes i activitats organitzades

Equipaments d'informació i atenció al visitant

Punt d'Informació a l'Observatori Atròmic de Tiana	234
Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Badalona	323
Punt d'Informació a Ecometropolis	66
Total d'usuaris d'equipaments d'informació	623
Equipaments amb activitats	
Escola de Natura Angeleta Ferrer - Masia Can Miravitges	2.626
Ecometropoli Equipament Ambiental	8.061
Centre de documentació del Parc de la Serralada de Marina	32
Total d'usuaris d'equipaments amb activitats	10.719
Total d'usuaris	11.342

Programes pedagògics, culturals i de voluntariat

Programes	Usuaris
Viu el parc a l'escola	828
Viu el parc	150
Passejades guiades	262
Activitats ambientals	3.040
Voluntaris	240
Total general programes pedagògics	4.520

Activitats organitzades en l'àmbit del parc

Activitats organitzades	Participants
Caminades	4.650
Sortides amb bicicleta	600
Curses a peu	3.215
Grups escolars	1.157
Aplecs	4.585
Filmacions publicitàries	8
Altres filmacions	80
Total	14.295

Resum general sobre la freqüentació del parc (estimació)

Equipaments	Usuaris
Total d'equipaments d'informació	623
Total d'equipaments amb activitats	10.719
Total d'equipaments	11.342
Programes pedagògics	
Viu el Parc a l'escola	828
Viu el Parc	150
Passejades guiades	262
Activitats ambientals	3.040
Voluntaris	240
Total programes pedagògics	4.520
Activitats organitzades	
Total activitats esportives, turístiques i de lleure	9.622
Total aplecs, fires i festes	4.585
Total filmacions i reportatges fotogràfics	88
Total d'activitats organitzades	14.295
Recompte cotxes	
Total del recompte per aparcaments	55.833
Total del recompte de persones a peu	271.678
Total d'usuaris (estimació)	357.668

Activitats dels equipaments del parc

Punt d'informació i equipament d'educació ambiental Ecometròpoli (Santa Coloma de Gramenet)

Ecometròpoli és un centre d'educació ambiental municipal en conveni amb el Consorci del Parc de la Serralada de Marina. Ofereix recursos i serveis ambientals a tota la ciutadania de Santa Coloma de Gramenet de totes les edats.

El centre disposa d'una exposició permanent dedicada als diversos ecosistemes de la serralada de la Marina, un aquari amb els peixos del riu Besòs i diferents espais dedicats a l'educació i a la recerca mediambiental.

També té un punt d'informació del Parc de la Serralada de Marina on el visitant pot trobar informació del parc, diferents publicacions de l'espai natural protegit, exposicions de la serralada i la projecció de l'audiovisual del parc, a més de ser el punt de sortida de diferents itineraris senyalitzats.

Tipus de visites	Infants	Persones adultes	Total
PAECC*	6.063	588	6.651
Fora PAECC	437	48	485
Casals d'estiu	977	105	1.082
Visites centre		270	270
Caps de setmana	67	75	142
Total	7.544	1.086	8.630

*Programa d'Activitats Complementàries al Currículum

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Escola de Natura Angeleta Ferrer a Can Miravitges (Badalona)

L'Escola de Natura Angeleta Ferrer és un equipament municipal amb conveni amb el Consorci del Parc de la Serralada de Marina, que va entrar en funcionament l'any 1979 i es va convertir així en un dels primers centres d'educació ambiental de Catalunya.

L'escola està situada a la masia de Can Miravitges, una masia senyorial del segle XVIII que es troba a la vall de Pomar, una zona de gran importància natural i immersa a la serralada de Marina.

Amb el conjunt dels programes que ofereix, l'escola pretén ser un recurs pedagògic i de sensibilització que respongui a les necessitats educatives de la població en els temes relacionats amb el medi natural i l'educació ambiental.

Participació en el curs 2022-2023

Tallers	Nombre de tallers	Nombre d'alumnes
L'hort de Can Miravitges	26	580
Les papallones	8	157
Les abelles	1	22
Els insectes	5	97
El bosc de Can Miravitges	11	223
La bassa de Can Miravitges	13	310
Les plantes i el turó	8	153
El bosc, una comunitat	5	78
Itineraris pedagògics	5	96
Activitat autoguiada «Restes i rastres del bosc»	7	145
Les melmelades	24	424
Pa i cereals	14	265
Paper reciclat	6	120
Plantes aromàtiques	2	45
Altres activitats	Nombre de centres	Participants
Horts urbans a les escoles	31	s/d
Horts escolars a l'Escola de Natura	3	60
Tutorització de treballs de recerca	2	5
Esdeveniments a la ciutat que organitza l'escola de natura amb altres entitats	Nombre de centres	Participants
Jornades Científiques 2023	14	65
Congrés de Ciència d'Infantil i Primària	6	310
Xerrades d'Irsicaixa	5	190
Xerrades sobre mètode científic	14	1.576
Jornades de portes obertes		
La primavera a la Serralada de Marina		100
Assistència total		5.092

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Observatori Astronòmic de Tiana

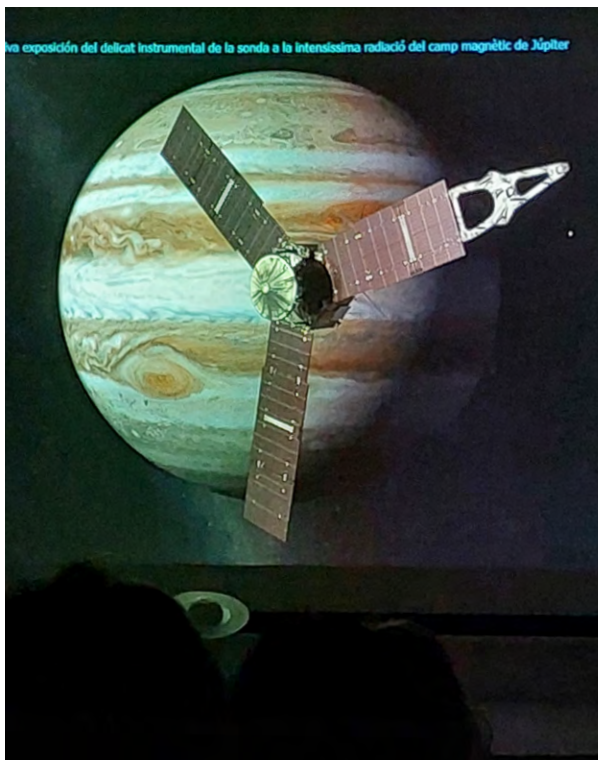
El 14 de desembre de 2022 es va complir el vintè aniversari de la inauguració de l'Observatori Astronòmic de Tiana. S'ha fet un esforç de renovació en camps com les campanyes d'observació de planetes i l'estudi de l'activitat solar, de cometes i supernoves. També en el camp de la divulgació, amb el programa regular d'observacions, col·laboracions amb la Biblioteca de Can Baratau, amb grups escolars, i també intervencions en mitjans de comunicació i assessorament a alumnes d'ESO i batxillerat en treballs de recerca.

Una de les activitats principals va ser l'observació pública que es va fer amb motiu de la Nit Internacional d'Observació de la Lluna, amb més de tres-cents participants de totes les edats.

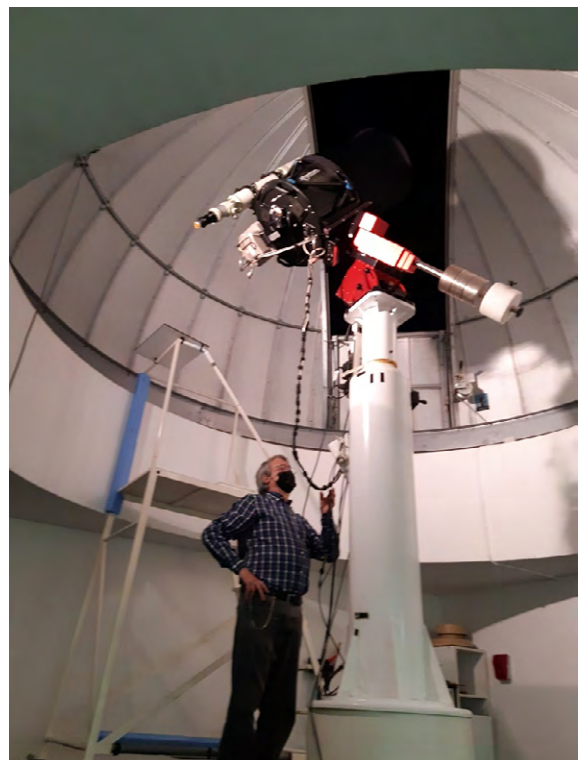
També cal destacar dos actes especials: l'exposició del Parc de la Serralada de Marina a l'observatori i la instal·lació de dos murals a l'exterior, un explicatiu de l'observatori i un panoràmic de les vistes des de l'observatori.

Observacions

- Planetària. Els socis han fet un seguiment de Mart, Júpiter, Saturn i del cel profund, i han obtingut molt bones imatges.
- La Lluna. Dins del camp d'observació de la Lluna, s'ha seguit fonamentalment amb el projecte «Lunar 100», que consisteix en l'observació visual i fotogràfica de cent detalls especialment importants del nostre satèl·lit.
- Heliografia. Estem en un període d'augment de l'activitat solar, que tindrà un màxim previst entre novembre de 2024 i març de 2026. Aprofitant aquest augment, els socis han pogut prendre algunes imatges, fent servir telescopis amb filtres especials.
- Cometes. Aquest any s'han pres imatges de dos cometes: el cometa periòdic 67P/Churyumov-Gerasimenko, que va ser visitat per la nau europea *Rosetta*, i el cometa d'òrbita hiperbòlica C/2017 K2 Panstarrs, que prové del núvol d'Oort.

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Activitats de divulgació

- 28 de gener: observació pública de la Lluna i Mart.
- 11 de febrer: observació pública del cometa C/2022 E3 (ZTP).
- 25 de març: dins del programa «Viu el parc», Nit d'estels del parc.
- 22 d'abril: observació pública d'estrelles dobles de primavera.
- 28 de maig: coincidint amb el Dia Europeu dels Parcs, jornada de portes obertes i observació del Sol.
- 16 de juny: observació pública d'estrelles dobles.
- 16 i 17 de juliol: visita del casal d'estiu amb cinc grups.
- 21 de juliol: visita del Centre Excursionista Puig Castellar.
- 31 de juliol: visita de bibliotecàries del programa «Parcs i biblioteques, naturalment...».
- 7 d'octubre: observació del planeta Saturn i els seus anells.
- 21 d'octubre: Nit Internacional d'Observació de la Lluna, acte organitzat per la NASA.
- 27 d'octubre: visita de l'associació AstroUAB.
- Diferents col·laboracions amb centres educatius i assessorament a treballs de recerca.
- Activitats de divulgació a la Biblioteca de Tiana i a Televisió de Badalona.
- Difusió a xarxes socials: Facebook, Instagram i X (abans Twitter).

Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina

Els dotze centres de documentació existents a la XPN són una iniciativa conjunta de l'Àrea d'Espais Naturals i Infraestructura Verda i dels ajuntaments on se situen, i funcionen a partir d'un conveni de col·laboració entre ambdues parts. Des del gener de 2017, la base de dades documental s'aplega en un **catàleg col·lectiu** (amb programari KOHA) que es pot consultar a Internet i que conté actualment 35.117 referències, de les quals hi ha 6.000 documents digitals en accés obert. Durant el 2023, el catàleg col·lectiu KOHA ha tingut 18.500 visites.

El Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina, situat a la Biblioteca Municipal Elisenda de Montcada, ofereix des del setembre de 2011 un servei bibliogràfic i documental adreçat a donar suport a la recerca científica, el planejament i la gestió que es realitza en l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina. L'objectiu del centre és centralitzar tota la documentació que existeix amb relació al parc i la que es generi sobre temes culturals, patrimonials, científics i de gestió i poder atendre, així, la creixent demanda per part d'estudiosos, investigadors, entitats i centres educatius referits a l'espai natural. El centre de documentació també dona suport a estudis i investigacions que duu a terme l'òrgan gestor del parc; promou programes de divulgació i informació sobre l'espai natural i ofereix informació sobre diferents recursos, com itineraris, programes pedagògics i culturals, publicacions, etc.

Expositor enrotllable informatiu a l'entrada del Centre de Documentació. Font: Arxiu XPN

Durant l'any 2023 s'hi han desenvolupat les activitats següents:

- 21 de gener: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 25 de febrer: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 25 de març: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 15 d'abril: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 20 de maig: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 21 d'abril: «Parcs i biblioteques: Vols conèixer millor el teu amic?».
- 9 al 28 de maig: exposició «El món de les papallones». Parcs i biblioteques.
- 25 de maig: taller de papallones.
- 30 de maig: xerrada «El color de les papallones».
- 31 de maig: laboratori de papallones.
- 10 de juny: curs d'art botànic del Parc de la Serralada de Marina.
- 4 de setembre a 6 d'octubre: exposició itinerant «Parc de la Serralada de la Marina».
- 27 de setembre: taller de paper reciclat. Parcs i biblioteques.

Accions d'educació ambiental del Parc de la Serralada de Marina

El Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (2022-2026) defineix les línies estratègiques bàsiques i consensuades amb els equips gestors dels parcs i constitueix el marc de referència per als diferents espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals en aquests àmbits. El desplegament del pla es fa amb el suport dels agents del territori implicats i suposarà, en el futur, l'establiment de taules d'educació ambiental i voluntariat en tots ells.

La voluntat és que es pugui afavorir el coneixement i la comunicació entre els agents d'educació ambiental, i entre aquests i els equips dels parcs, i donar així un valor afegit a l'oferta educativa vinculada als recursos de l'espai protegit.

En compliment de la implementació del Pla marc d'educació ambiental i voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals, el parc desenvolupa diverses accions.

Formació d'informadors

Com cada any, l'equip tècnic d'ús públic i educació ambiental dels parcs va organitzar una sessió de formació i treball adreçada a l'equip de persones vinculades al servei d'informació i atenció als visitants i usuaris del Parc del Montnegre i el Corredor, el Parc de la Serralada Litoral i el Parc de la Serralada de Marina.

Enguany, el tema principal de la sessió de treball i formació, celebrada el dissabte 30 de setembre, va ser l'actualitat dels programes de recerca en els tres parcs vinculats a reptes ambientals rellevants com la biodiversitat, el canvi climàtic i les malalties emergents, entre d'altres.

Aquestes sessions es plantegen amb una finalitat doble: d'una banda, es tracta de crear un espai de treball en què s'exposen experiències i s'estableixen criteris comuns i, d'una altra, es vol dotar l'equip d'informació i d'eines que facilitin l'execució de la seva tasca i que enriqueixin el servei d'atenció als visitants i usuaris.

La trobada a Can Bosc. Font: Arxiu XPN

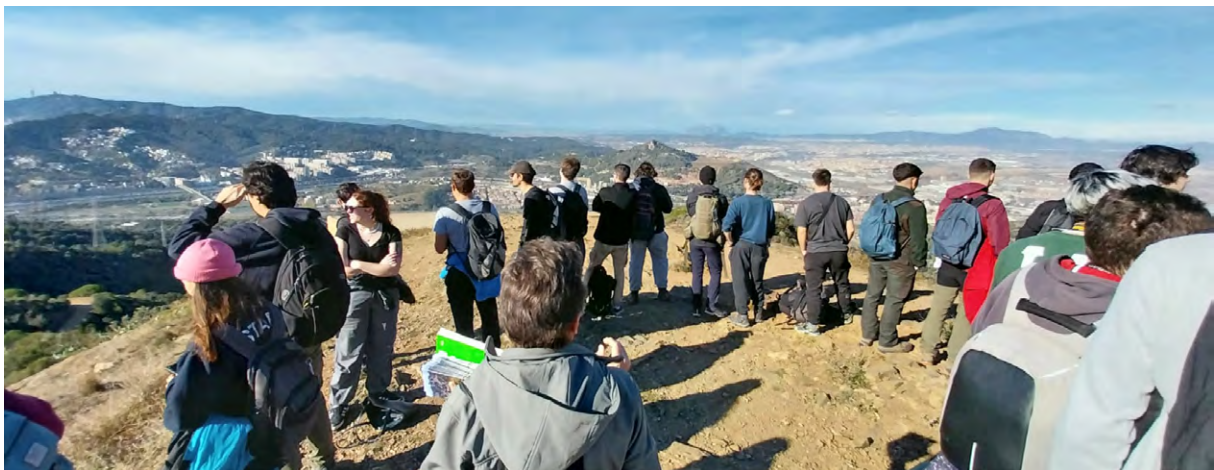

L'equip d'informadors. Font: Arxiu XPN

Col·laboració de l'Institut Rubió i Tudurí en la difusió dels valors del Parc de la Serralada de Marina i participació al programa «Parcs i Biblioteques... naturalment!»

Al llarg d'aquest curs escolar s'ha iniciat una nova col·laboració entre l'alumnat del mòdul de grau superior de Gestió forestal i del medi natural de l'Institut Rubió i Tudurí i el Parc de la Serralada de Marina i les biblioteques dels municipis de Badalona i Santa Coloma de Gramenet que participen en el programa «Parcs i biblioteques... naturalment!». Aquestes accions busquen tancar el cercle entre formació, coneixement i gestió als espais naturals protegits.

D'aquesta manera, l'alumnat va fer una primera visita al parc i posteriorment va tenir l'ocasió de rebre assessorament directe per tal d'ajustar les seves propostes a la realitat del parc i de les biblioteques on es podrien desenvolupar. L'alumnat va presentar les dotze propostes d'accions ambientals següents: «Taller de plantes aromàtiques i medicinals»; «De nit al parc, itinerari a la biblioteca»; «Teatre de titelles»; «Ruta i taller de bicicletes»; «Residus al parc: taller de motxilla sostenible»; «El senglar actua al parc»; «Records i desitjos del parc»; «Transmissió entre generacions»; «Ruta ornitològica de la biblioteca al parc»; «Construïm el present i el futur del parc»; «Taller de plantes aromàtiques», i «Evolució de la serralada en el temps».

Visita dels alumnes al parc. Font: Arxiu XPN

D'entre totes les propostes presentades, es va escollir la que es va considerar més apta per ser desenvolupada en una situació real amb usuaris de les biblioteques i es va incloure en la programació del programa «Parcs i biblioteques... naturalment!». Dues alumnes del mòdul de Gestió forestal i del medi natural de l'Institut Rubió i Tudurí van oferir el dissabte 27 de maig un taller d'infusions fetes amb aquelles plantes aromàtiques que es poden trobar en l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina. L'activitat, familiar, es va fer al Centre Cultural el Carme de Badalona, en el marc de les propostes del programa «Parcs i biblioteques... naturalment!» i commemorava el Dia Europeu dels Parcs i la Setmana de la Natura.

Presentació dels projectes. Font: Arxiu XPN

Dins del mateix projecte, dos grups d'alumnes de primer curs del mòdul Tècniques d'educació ambiental van fer una primera visita a l'espai natural. Amb el guiatge de tècnics i treballadors del parc, els alumnes van recórrer l'itinerari senyalitzat fins al poblat ibèric de Puig Castellar, van descobrir l'indret i van abordar aspectes clau de la gestió d'un espai natural. Al final del matí van visitar l'equipament ambiental Ecometropoli de Santa Coloma de Gramenet.

Taller a la biblioteca. Font: Arxiu XPN

En el marc d'aquesta acció formativa, els temes que l'equip tècnic del parc i els alumnes van abordar van ser: d'una banda, les característiques i les peculiaritats d'aquest espai natural protegit i les diferències respecte d'altres, la seva gestió i l'organigrama; i, de l'altra, les idees clau de l'ús públic i l'educació ambiental i les eines per a la interpretació del patrimoni. També es van comentar possibles sortides professionals dels seus estudis.

El projecte continuarà amb la presentació de propostes que faran els alumnes i amb la posterior posada en marxa dins del programa «Parcs i biblioteques... naturalment!».

Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari

Des del 2005, la metodologia educativa d'Aprenentatge Servei (APS) es desenvolupa en el Servei de Gestió de Parcs Naturals. Des d'aleshores s'ha seguit donant suport a projectes de Servei Comunitari (SC) en instituts d'educació secundària i en els treballs de final de grau o màsters universitaris, que cada cop més se sol·liciten fer en espais naturals protegits.

Aquest any 2023 s'han pogut atendre set propostes d'APS i Servei Comunitari al conjunt de la XPN. Al Parc de la Serralada de Marina s'ha portat a terme el projecte:

Nom del projecte	Centre/s educatiu/s	Empreses o associacions
Poblat ibèric de les Maleses. «Vivint l'arqueologia»	INS Montserrat Miró. Montcada i Reixac	Protena de la balma Carles Alcoy Sánchez

Participació en exposicions i fires, presentacions i mitjans de comunicació

7a edició de «La primavera a la serralada de Marina» a Can Miravitges, Badalona

El diumenge 16 d'abril al matí va tenir lloc una nova edició de «La primavera a la serralada de Marina», que organitza l'Ajuntament de Badalona amb el suport del Consorci del Parc de la Serralada de Marina. La masia de Can Miravitges i l'Escola de Natura Angeleta Ferrer van acollir una jornada interactiva que pretén donar a conèixer els valors naturals i històrics de la serralada de Marina.

Entre les diverses propostes, hi va haver tallers d'anellament i cants d'ocells, una activitat sobre les papallones de la serralada de Marina (itinerari CBMS) i un itinerari botànic sobre les plantes de Can Miravitges i les espècies invasores, tallers tots portats a terme per l'Associació Aloc Natura.

L'entitat Àrnia Apicultors va fer un taller sobre les abelles de la mel i el Grup de Recerca de l'Escola de la Natura de Parets del Vallès (GRENP) va dur a terme l'activitat «Coneix i dibuixa els amfibis i els rèptils de la serralada de Marina».

El Museu de Badalona va oferir una visita guiada a la masia de Can Miravitges i l'Escola de Natura Angeleta Ferrer va desenvolupar una activitat sobre els insectes de Can Miravitges i una altra sobre els petits organismes del safareig d'aquesta masia.

Font: Arxiu XPN

Petits i grans van poder gaudir de diverses sessions de contacontes a càrrec de la Xarxa de les Biblioteques Municipals de Badalona i una mostra sobre llibres de natura.

També hi van participar alguns productors locals en el marc del programa «Parc a taula» i, per cloure la jornada, es va fer un alliberament de fauna salvatge recuperada a càrrec del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya.

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Col·laboració del parc en la campanya Promoció de la salut al Parc de la Serralada de Marina de l'Hospital Germans Trias i Pujol (Can Ruti), Badalona

L'Hospital Germans Trias i Pujol fa promoció de la salut al Parc de la Serralada de Marina amb diverses accions formatives. Entre les activitats dutes a terme dins la campanya hi ha les sortides per afavorir el coneixement dels valors naturals i culturals de l'espai natural protegit i una estada de l'exposició del Parc de la Serralada de Marina, que es va poder veure al vestíbul del centre entre el 3 i el 25 de juny.

La salut física i mental és un dels objectius cabdals de la Unitat de Prevenció de Riscos del centre, i és per això que, a part de l'exercici físic, el fet de donar a conèixer aquests indrets, la seva fauna i flora, consciència el personal sobre què significa preservar, cuidar i estimar el parc.

Font: Arxiu XPN

Els usuaris de la Unitat de Prevenció de Riscos van fer diferents rutes pel parc:

- Caminada naturalística per les fonts properes a l'hospital (amb un guia i un tècnic del parc).
- Ruta pel torrent de l'Amigó i visita guiada al poblat ibèric de les Maleses (amb un tècnic del parc i una arqueòloga).
- Caminada pel GR-92, ruta guiada fins a la vall de Montalegre amb visita al cementeri dels Empestats (amb un tècnic del parc i un historiador local).
- Passejada pel GR 92 - Sender del Mediterrani fins a la vall de Betlem, on es va fer una visita guiada al monestir de Sant Jeroni de la Murtra.

Visita d'un grup de representants d'ajuntaments vinguts del Brasil i Itàlia

En el marc del projecte AcessoCidades, cofinançat per la Unió Europea, que se centra en l'intercanvi d'experiències en polítiques de mobilitat urbana, el dijous 28 de setembre un grup de representants d'ajuntaments vinguts del Brasil i Itàlia va visitar el parc. Es van desplaçar a la vall de Sant Jeroni i van visitar el monestir de Sant Jeroni de la Murtra i els seus horts.

Gràcies a l'accés fàcil que hi ha per a la població, el Parc de la Serralada de Marina és un espai natural idoni per reflexionar sobre la vinculació que s'estableix entre les ciutats i la natura en parcs periurbans, així com també sobre el binomi natura-salut i els espais naturals com a espais educatius i de preservació de la biodiversitat.

Durant la jornada, els representants dels ajuntaments brasilers i italians van conèixer de la mà dels tècnics del parc la realitat d'un espai natural protegit accessible a peu i en transport públic des de Santa Coloma de Gramenet, Badalona i una part de Barcelona, ja que una de les característiques d'aquest parc és que és totalment accessible en transport públic (tren, tres línies de metro i més de deu línies d'autobusos). Aquesta realitat, a més, dona compliment a les indicacions de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) número 11, que vol aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Font: Arxiu XPN

Es va incidir en el paper dels espais naturals com a font de benestar, sigui físic, psicològic, social, espiritual, ambiental i, fins i tot, financer, un fet directament relacionat amb l'ODS número 3, que especifica que cal garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones de totes les edats.

El projecte AcessoCidades és una iniciativa del Front Nacional de Prefeits (Brasil), en col·laboració amb la Confederació de Fons de Cooperació i Solidaritat (Espanya) i l'Associazione Nazionale Comuni Italiani (Itàlia), que compta amb cofinançament de la Unió Europea.

El projecte té com a objectiu contribuir a la qualificació de les polítiques de mobilitat urbana a ciutats brasileres, espanyoles i italianes, mitjançant l'intercanvi d'experiències entre tècnics i gestors municipals. També se centra en la capacitat en l'ús de dades obertes del transport públic col·lectiu i el suport tècnic per a la planificació de polítiques de mobilitat pública que promoguin l'accessibilitat i la reducció de les desigualtats de classe, raça i gènere.

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Concurs fotogràfic

El concurs de fotografia del Parc de la Serralada de Marina ha arribat a la desena edició i el certamen ha renovat les categories. Aquestes passen a ser: fotografia de natura, fotografia nocturna i fotografia de patrimoni històric, sempre de l'àmbit del parc. L'objectiu del concurs és promoure i donar a conèixer els valors naturals, culturals i històrics del Parc de la Serralada de Marina i el pas de l'ésser humà per les seves terres.

El període per participar-hi va ser fins al 2 de juny i els premis van ser de 100 € per a cada categoria i 300 € per a la categoria de «Millor col·lecció».

Una selecció de les fotografies premiades i una tria de les més destacades formaran part d'una exposició itinerant en diferents ubicacions dels municipis del parc.

Els premis han estat els següents:

- Millor col·lecció: Guillermo Sánchez Sobrino, de Badalona.
- Millor fotografia de natura: Juan José Lacalle Martín, de Barcelona.
- Millor fotografia nocturna: Xavier Lombarte del Castillo, de Badalona.
- Millor fotografia de patrimoni històric: desert.

Cartell del concurs. Font: Arxiu XPN

La millor col·lecció

Natura. Autor: Guillermo Sánchez Sobrino

Nocturna. Autor: Guillermo Sánchez Sobrino

Patrimoni històric. Autor: Guillermo Sánchez Sobrino

Els primers premis

Natura

Autor: Juan José Lacalle Martín

Nocturna

Autor: Xavier Lombarte del Castillo

Aquí podeu veure aquí les imatges guanyadores de totes les edicions:

<https://parcs.diba.cat/web/marina/concurs-fotos>

Exposició itinerant sobre el Parc de la Serralada de Marina

El calendari d'itinerància de l'exposició durant aquest any ha estat el següent:

Entitat o espai	Municipi	Dates
Biblioteca Singuerlín	Santa Coloma de Gramenet	Del 22/02 al 17/03
Observatori Astronòmic	Tiana	Del 17/03 al 28/04
Centre Excursionista Puigcastellar	Santa Coloma de Gramenet	Del 28/04 al 02/06
Hospital de Can Ruti	Badalona	Del 02/06 al 26/06
Oficina de Turisme	Badalona	Del 03/07 al 08/09
Biblioteca Elisenda de Montcada	Montcada i Reixac	Del 15/09 al 03/11

L'exposició al vestíbul de Can Ruti. Font: Arxiu XPN

L'exposició a l'Observatori Astronòmic de Tiana. Font: Arxiu XPN

Passejades guiades

El programa anual «Passejades guiades» consisteix en sortides que s'adrecen a un públic general i familiar que permeten conèixer, a través del guiatge d'experts coneixedors del territori, el ric patrimoni natural i cultural dels espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals. Hi ha sortides d'observacions nocturnes, d'aus migratòries i aus nidificants, sortides dedicades al paisatge geològic, a la fauna i la flora, i sortides de descoberta del patrimoni construït i de la petjada de l'home en el territori.

Podeu consultar tota la informació al [web de Passejades guiades](#).

Enguany, des del Parc de la Serralada de Marina, de les 18 activitats planejades es van fer 16 sortides, amb una assistència total de 262 persones. El nombre va ser significativament més alt, ja que no comptem amb els assistents inscrits a través d'altres institucions, com l'AMB, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona o l'Ajuntament de Badalona.

Data	Nom de la passejada	Municipi per on transcorre	Nombre de participants
22 de gener	Els boscos del Parc de la Serralada de Marina: capçalera de la vall de Canyet	Badalona	28
12 de febrer	Paisatge després dels incendis: comunitats vegetals de la vall de Montalegre	Tiana	24
26 de febrer	Paisatge i història: passeig per la vall de Betlem, monestir de Sant Jeroni de la Murtra i Conreu Sereny	Badalona	26
5 de març	Plantes remeieres i introduïdes de la vall de Pomar: del turó de la Font al turó d'en Boscà	Badalona	Sense dades
26 de març	La biodiversitat i la recuperació d'antics conreus: les vinyes de la vall de Betlem	Santa Coloma de Gramenet i Badalona	6
16 d'abril	Del torrent de la Font – turó de l'Enric als horts ecològics de Sant Jeroni de la Murtra: tastet ecològic	Badalona	Sense dades
28 de maig	Dia Europeu dels Parcs: passeig ornitològic i anellament a la vall de Pomar	Badalona	28
11 de juny	Colors i olors: primavera a la serralada de Marina. Passejada fins a les vinyes	Tiana	28
2 de juliol	Dia de les Papallones a Catalunya: itinerari per conèixer i identificar les papallones diürnes de la Serralada de Marina	Badalona	Sense dades
15 de juliol	Vine a conèixer les bestioles de la nit: papallones i altres insectes	Badalona	26
17 de setembre	Observació d'aus migratòries des dels cims del Parc de la Serralada de Marina	Santa Coloma de Gramenet	14
1 d'octubre	El sector primari al Parc de la Serralada de Marina: les vinyes de Tiana	Tiana	21
7 d'octubre	Observació nocturna: «El planeta Saturn i el seu sistema d'anells»	Tiana	30
29 d'octubre	Fem de geòlegs per un dia: roques i relleu de l'itinerari del Rocar	Tiana	8
12 de novembre	Vols fer de botànic i conèixer els usos dels arbres i arbusts de la serralada de Marina? De la serra de Mosques d'Ase a Ecometròpoli	Santa Coloma de Gramenet	Sense dades
25 de novembre	Descobrim els amfibis de la serralada de Marina: passejada nocturna	Badalona	23
Nombre total de participants			262

Passejades de diferents temàtiques dutes a terme al llarg de l'any. Font: Arxiu XPN

Viu el parc a l'escola

El programa «Viu el parc a l'escola» és la línia educativa del programa «Viu el parc».

Està adreçat principalment als **alumnes de 5è curs de primària de les escoles públiques que es troben dins l'àmbit territorial d'algun dels espais naturals protegits** que conformen la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (XPN). El 2023 el programa ha tingut un pressupost de 90.024 €, IVA inclòs, i ha estat coordinat per CIMA.

El principal objectiu d'aquest programa és la realització d'un seguit d'activitats ludicoformatives que permetin **descobrir als infants el ric patrimoni natural i cultural** de l'espai natural protegit de la XPN més proper al seu municipi.

Per tal d'assolir aquests objectius, el programa escolar consta de **tres fases**. Una primera fase a l'aula, amb una sessió conduïda per un/a educador/a ambiental. Una segona fase al parc, amb la **celebració d'una jornada ludicoformativa** als espais naturals protegits i, finalment, una tercera fase que els infants fan a l'aula de l'escola en forma de treball posterior que pretén ser el recull dels coneixements adquirits durant les dues primeres.

Les activitats de la segona fase al parc s'han dut a terme durant el mes de febrer a l'entorn del monestir de Sant Jeroni de la Murtra. Aquestes jornades han aplegat un total de **828 infants de 23 centres educatius** dels municipis de Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac, Tiana i Sant Fost de Campsentelles.

A través d'un seguit d'activitats, els infants han conegut de manera amena i divertida els aspectes naturals i culturals més emblemàtics del parc, tot de la mà de l'equip educatiu de l'empresa **APRÈN**.

Tots els infants participants han rebut també el llibre *La Xara i el Pau i la noia de la fona*.

Resum del programa Viu el parc a l'escola al Parc de la Serralada de Marina

Municipis	Escoles	Grups classe	Alumnes
Badalona	Mercè Rodoreda	1	23
	Joan Llogueras	1	26
	IE Llibertat	1	25
	Ventós Mir	2	50
	Artur Martorell	2	50
	Lola Anglada	2	47
	Margarita Xirgu	2	50
	Feliu i Vergués	2	47
	Baldiri i Reixach	1	23
	Josep Boada	2	40
	Rafael Casanova	2	50
	Miguel Hernández	1	23
	Joan Miró	1	25
	Montcada i Reixac	Mitja Costa	1
Santa Coloma de Gramenet	Beethoven	1	26
	Wagner	1	25
	Miguel de Unamuno	2	48
	Ausiàs March	1	25
	Roselló Porcel	1	26
	Banús	1	30
	Fray Luis de León	2	51
Tiana	Lola Anglada	3	68
Sant Fost de Campsentelles	El Roure	1	25
Total		34	828

Per a més informació, podeu consultar el web [Viu el parc a l'escola](#).

El programa «Viu el parc a l'escola» aplega, els mesos de primavera, centenars de nens i nenes al voltant de Sant Jeroni de la Murtra. Font: APRÈN

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura

El **Dia Europeu dels Parcs** és una efemèride ambiental promoguda per la Federació Europarc que commemora la declaració dels primers parcs naturals europeus a Suècia, el 24 de maig de 1909. Coincidint amb el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig), la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ha celebrat al llarg dels anys diferents actes: fins l'any 2007 la Quinzena Verda, posteriorment la Quinzena de la Xarxa de Parcs Naturals i des de l'any 2008 el Dia Europeu dels Parcs.

El 2023 l'efemèride es va celebrar sota el lema «Construint sobre les nostres arrels», un missatge que constitueix tota una invitació perquè parcs i espais naturals protegits explorin la idea del patrimoni propi, tant natural com cultural i patrimonial, i continuïn treballant per protegir-lo per a les generacions futures.

La Xarxa de Parcs va promoure més de vuitanta activitats gratuïtes per commemorar aquesta efemèride: passejades i visites guiades, exposicions, conferències, projeccions, jornades de portes obertes, concerts, tallers, matinals festives, banys de bosc, sessions de contacontes o activitats de voluntariat, entre d'altres. Cal destacar que trenta-cinc biblioteques que formen part del programa «Parcs i biblioteques... naturalment!» han participat en aquesta efemèride amb vint-i-cinc activitats amb 702 participants.

En total, doncs, el Dia Europeu dels Parcs es van programar un total de vuitanta-una activitats en onze parcs, totes gratuïtes i la majoria de caràcter familiar, amb 1.813 persones participants.

Font: Arxiu XPN

El Dia Europeu dels Parcs sempre va lligat a la **Setmana de la Natura**, que promou la Xarxa de Conservació de la Natura (XCN). El 2023 la vuitena Setmana de la Natura va començar el 22 de maig (Dia Internacional de la Biodiversitat), per recordar la necessitat de la preservació de la biodiversitat, va incloure el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig) i va finalitzar el 5 de juny (Dia Mundial del Medi Ambient). Durant els quinze dies de la Setmana de la Natura es van organitzar a tot l'àmbit català un total de 523 activitats per conscienciar sobre la importància de tenir cura de la natura i el territori, amb unes 313 organitzacions implicades i 25.000 persones participants.

Font: Arxiu XPN

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura al Parc de la Serralada de Marina

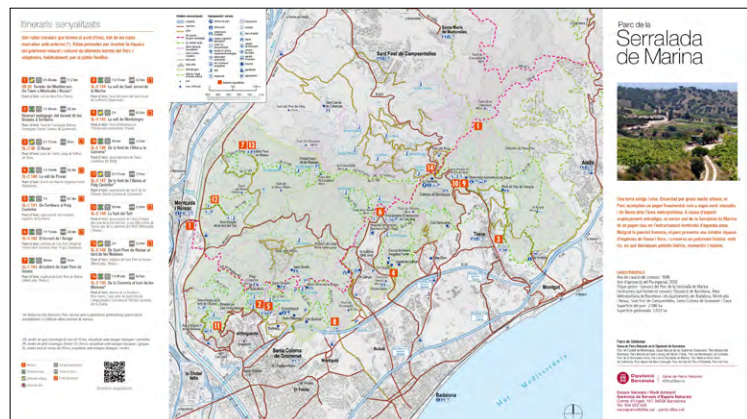
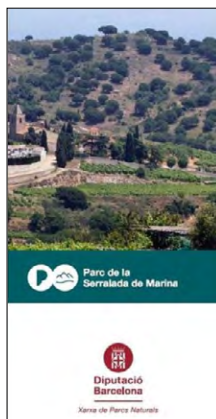
Equipaments o guies	Activitat	Assistents
Sant Jeroni de la Murtra	Visites guiades al monestir de Sant Jeroni de la Murtra	69
Conreu Sereny	Visites guiades al monestir als horts de Conreu Sereny	69
Aloc	Passeig ornitològic i anellament, a la vall de Pomar. Diumenge 28 de maig	28
Bosc de Llum	Taller «Natura que brilla a la foscor»	23
Grup d'Astronomia de Tiana	Jornada de portes obertes a l'Observatori Astronòmic de Tiana	60
Biblioteca Can Baratau	Digue'm papallona	18
Biblioteca de Lloreda	Taller de colors i papallones!	20
Biblioteca Pomar	Conte i taller sobre les papallones	5
Biblioteca Can Casacuberta	Descobrim les plantes del parc	17
Biblioteca Singuerlín-Salvador Cabré	Taller «Coneguem les papallones»	59
Biblioteca Central	Laboratori de lectura «El taller de les papallones»	52
	Total	420

Edició i revisió de material de divulgació i comunicació

Reedició de fullets

S'han reimprès, després de revisar-los i adaptar-los al nou format gràfic de la Diputació de Barcelona, les publicacions següents i fullets d'itineraris senyalitzats del parc:

Producte	Tiratges
Passejades guiades 2023 - Serralada de Marina	Digital amb informació completa, 1.000 exemplars en versió reduïda i 30 cartells
Viu el Parc 2023 - Serralada de Marina	60 cartells actes centrals i cartells per municipi
Mapa de l'informador - Parc de la Serralada de Marina	2.000 CAT (+ versions digitals CAST, FR i ANG)
Desplegable Benvinguts al Parc SMA (reimpressió)	3.000 CAT (+ versions digitals CAST, FR i ANG)
SL-C 141 De Torribera a Puig Castellar	3.000 CAT
SL-C 148 La font del Tort	6.000 CAT
SL-C 147 De la font de l'Alzina a Puig Castellar	3.000 CAT
SL-C 144 La vall de Sant Jeroni de la Murtra	3.000 CAT
SL-C 149 De Sant Pere de Reixac al turó de les Maleies	3.000 CAT

Font: Arxiu XPN

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a tothom qui és usuari de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i la gestió dels espais protegits.

Podeu consultar les [memòries anuals d'activitats del CVPN](#).

Membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals a Les Malezes. Font: Arxiu XPN

Accions de voluntariat

L'any 2023, membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals van portar a terme dues actuacions al Parc de la Serralada de Marina.

Acció duta a terme: **Tasques de suport al manteniment de les excavacions del poblat ibèric de les Malezes, condicionament de nova zona d'excavació.**

Data: 18 de març

Lloc: Montcada i Reixac

Participants: 18 persones

Acció duta a terme: **Tasques de condicionament del jaciment ibèric de les Malezes, amb eliminació de vegetació de la zona de la muralla i les cambres del poblat.**

Data: 28 d'octubre

Lloc: Montcada i Reixac

Participants: 24 persones

Actuació de voluntariat ambiental organitzada per Plant for the Planet

El divendres 21 de juny es va dur a terme una actuació de voluntariat ambiental organitzada per **Plant for the Planet** amb la participació d'un grup de setanta-quatre treballadors de l'empresa Zurich. Durant la tarda, es van retirar un total de 285 kg de vegetació exòtica (5 m³) i 37 kg de brossa i deixalles (1 m³). L'acció va comptar amb la col·laboració del parc, que va facilitar l'espai i col·laborar amb les gestions i els preparatius.

A l'inici de l'activitat, els quatre monitors de Plant for the Planet van donar a conèixer als setanta-quatre voluntaris i voluntàries de Zurich la problemàtica i impactes de les espècies invasores sobre la vegetació local, així com dels residus i deixalles als espais naturals, especialment en aquells, com el Parc de la Serralada de Marina, tan propers a grans nuclis de població.

Font: Arxiu XPN

Jornada Clean Up Day de l'Hospital Germans Trias

En el marc de la celebració del seu quarantè aniversari el diumenge 11 de juny l'Hospital Germans Trias va fer una jornada compromesa envers el medi ambient amb la celebració d'un Clean Up Day, que va netejar i recollir prop d'un centenar de quilos de residus al voltant de l'hospital i dins l'àmbit del Parc de la Serralada de Marina.

Una trentena de persones, de diferents edats i distribuïdes en quatre grups segons les diferents zones de neteja adjudicades, van recollir, separar, classificar i pesar els diferents residus trobats durant la jornada.

Pel que fa a la recollida selectiva de residus, els resultats van ser 36 kg d'envasos i plàstics; 4,2 kg de vidre; 10,9 kg de paper i cartró; 31,6 kg de rebuig; 0,3 kg de residus orgànics, i 4,2 kg de residus per classificar a deixalleria. Així, gràcies a la tasca dels participants, voluntaris i socis que van col·laborar al Clean Up Day es van recollir un total de 87,2 kg de residus entorn del centre.

Amb aquesta activitat, que també es feia amb motiu del Dia Mundial del Medi Ambient del 5 de juny, l'hospital promou valors ecològics i de consciència ambiental. A més de netejar, aquesta jornada va servir per sensibilitzar sobre la importància de la gestió dels residus i l'impacte que generen en el nostre entorn.

Acció de voluntariat de la Fundació Randstad i la Fundació ESMEN, coordinats per l'associació Sèlvans entorn de Sant Jeroni de la Murtra

L'associació Sèlvans, a través d'Ecoherència, i treballadors voluntaris de la Fundació Randstad i convidats de la Fundació ESMEN van dur a terme una jornada de voluntariat ambiental als voltants del monestir de Sant Jeroni de la Murtra, a Badalona, el dissabte 4 de novembre. Van fer tasques de millora ambiental i de conservació de l'entorn natural. Concretament, van fer el manteniment d'una plantació existent i la reposició de marres amb la plantació d'espècies vegetals autòctones i un taller de construcció d'hotels d'insectes.

Després de la benvinguda al grup, es van explicar els antecedents de la zona d'actuació i com es desenvoluparia la jornada. Es van fer dos grups de treball; un grup va començar el matí treballant al taller de construcció dels hotels d'insectes, mentre l'altre començava el matí amb el manteniment de la plantació existent. I, després del descans de mig matí per esmorzar, es van intercanviar els grups i es van rotar les activitats.

Font: Arxiu XPN

Font: Arxiu XPN

Per al manteniment de la plantació existent i la reposició de marres amb la plantació de la vegetació autòctona, es van utilitzar guants de protecció, aixades, pales petites i la planta. Gràcies als voluntaris, es van poder revisar i replantar les plantes que no havien sobreviscut aquest any des de la seva plantació inicial, que es va fer fa poc més d'un any i mig. En haver passat un estiu tan sec i càlid, aquesta plantació havia patit moltes baixes i, amb el grup, vam tornar a reposar tota la planta que s'havia mort. En total es van plantar noranta-set plantes en format d'alvèol forestal, i se'n van recol·locar els protectors i tutors. Les plantes que es van plantar van ser: vint-i-un pins pinyers (*Pinus pinea*), dotze llentiscles (*Pistacea lentiscus*), vint-i-vuit terebints (*Pistacea terebinthus*), set oliveres (*Phillyrea angustifolia*), catorze aladerns (*Rhamnus alaternus*) i quinze oliveres bordes (*Olea europaea sylvestris*).

Per al taller de construcció dels hotels d'insectes, es van utilitzar taules, safates, peces per acoblar els hotels, materials per farcir-los com canyes, pinyes i fusta perforada, cargols, claus, malles metàl·liques de xarxa, martells, cargols i cola de fusta. En acabar l'activitat, es van oferir als participants perquè els poguessin penjar o col·locar als seus jardins o terrasses, i a prop d'hortos, per poder veure'n així la colonització i ajudar els insectes del seu entorn.

Foment de l'accessibilitat al parc

Material accessible

Per tal d'afavorir l'accessibilitat, a alguns equipaments associats al parc (l'Escola de Natura Angeleta Ferrer de Badalona i el Centre d'Educació Ambiental Ecometròpoli de Santa Coloma de Gramenet) se'ls ha anat proveint del material adaptat que es relaciona a continuació.

Conte: *La Xara i el Pau i la noia de la fona*, dins la col·lecció «La Xara i el Pau», editat en braille (producció a càrrec de la Fundació ONCE).

Fitxes didàctiques: s'han elaborat 10 fitxes de fauna. Una fitxa inclou les petjades de 10 animals que podem trobar als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals. Per a cada animal s'adjunta una fitxa descriptiva amb dibuix en relleu, text en braille i un botó que, en prémer-lo, reproduïx el so de l'animal. Aquestes fitxes les ha creat l'empresa ComAccess. També s'han elaborat 10 fitxes de flora corresponents a les espècies més emblemàtiques, que inclouen dibuix en relleu, text explicatiu en lletres de gran format sobreimpressionades en braille i l'olor corresponent a cada espècie.

Mapes tàctils: mapa esquemàtic del parc en relleu i en braille, de mida DIN A3, dut a terme per l'empresa TouchGraphics.

Barres direccionals: milloren el treball de guiatge en l'acompanyament de persones amb deficiència visual.

Encara que ni el parc ni els equipaments esmentats en tenen, sota demanda podeu sol·licitar en presencials els estris següents:

Handbike: bicicleta apta per a persones amb alguna discapacitat en les extremitats inferiors i que està adaptada per circular per pistes de muntanya sense desnivells importants.

Terceres rodes: rodes frontals adaptables a cadires de rodes convencionals que adequen la mateixa cadira a un ús per a pista de muntanya que no presenti desnivells importants.

Podeu trobar aquests i altres materials i serveis de suport a l'accessibilitat al web [Accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals](#).

Fitxes de fauna 1
Recursos multisensorials de la Xarxa de Parcs Naturals

Eriçó comú o eriçó fosc

Sumari

1. Eriçó	6. Fagina
2. Conill	7. Toixó
3. Esquirol	8. Guineu
4. Senglar	9. Geneta
5. Cabriol	10. Galg

Aquestes fitxes de fauna inclouen una tria de diferents animals que es troben a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Són accessibles als usuaris cecs o amb discapacitat visual, però el seu disseny multisensorial les fa universals. Contenen text explicatiu en braille i macrocaràcters, i imatges en relleu per a l'exploració tàctil. Aquestes fitxes es desen en una maleta on també hi ha uns cubs amb els sons característics de cada animal.

Més informació sobre la Xarxa de Parcs Naturals:
www.parc.diba.cat

Diputació Barcelona | Xarxa de Parcs Naturals

Obra Social "la Caixa"

Producció: ComAccess i Touch Graphics Europe
Assessorament: Signature Group Naturamita
Sònia Alcega
Il·lustracions: Agrita Perelló

Fitxes didàctiques

La handbike Joëlette pel Parc de la Serralada de Marina.
Font: Arxiu XPN

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc

Web

La Subsecció de Comunicació Formació i Coordinació gestiona el portal web amb 35 webs i 17 seccions web, en català i castellà, i un web també en anglès. Els trenta-cinc webs corresponen a: 14 webs de cada parc, així com web Accessibilitat, web Conservació de la Biodiversitat, web Itineraris, web itineraris Wikiloc, web itineraris goalTracking, web Reserva de la Biosfera del Montseny, web Univers Patxot, web Patrimoni Cultural Immaterial del Montseny, web Coneguem els nostres parcs, web Educació ambiental, web Viu el parc, web Parc a taula, web Cercle Voluntaris dels Parcs Naturals, web Viu el parc a l'escola, web Life Tritó Montseny, web Àliga cuabarrada, web Gestió forestal, web SITxell, web Conveni Obra Social la Caixa i web Participa 311.

Durant l'any 2023 s'ha creat un nou web corporatiu: diba.cat/web/espais-naturals, que recull continguts de l'actual sobre gestió, normativa i documentació, informació administrativa, CETS, etc. i s'està redissenyant el web de la XPN per al públic final. També s'ha creat el web del projecte Life eCOadapt50: ecoadapt50.eu.

Xarxes socials

La SCFC administra diferents xarxes socials amb l'objectiu de difondre les línies de gestió dels parcs a través d'una estratègia comunicativa específica i adaptada per a xarxes socials. En total, són 14 pàgines de Facebook, 13 canals de Youtube, 8 comptes de X i 14 d'Instagram (@parcsantllorenc). Aquest any s'han incorporat les xarxes del projecte @lifecoadapt50.

Dades d'ús del web, xarxes socials i app del parc

Web	Pàgines visitades	18.249
Itineraris	Nombre d'itineraris	15
	Visites*	260.602
Wikiloc (juntament amb Montnegre i Litoral)	Nombre d'itineraris	52
	Seguidors	1.353
	Descàrregues	555
Activitats	Nombre	70
Notícies	Nombre	67
Facebook	Seguidors	4.382
Apps**	Usuaris	10.638
	Visualitzacions	321.353
	Visites	28.149

* De tots els parcs.

** A partir del 2018, les apps de cada parc han quedat integrades en una única app de tots els parcs, «Parcs Naturals», i no es pot discriminar individualment. Les xifres són de les dues apps: l'app «Itineraris Parcs» i l'app «Parcs Naturals».

4.4. Activitats de coordinació i governança

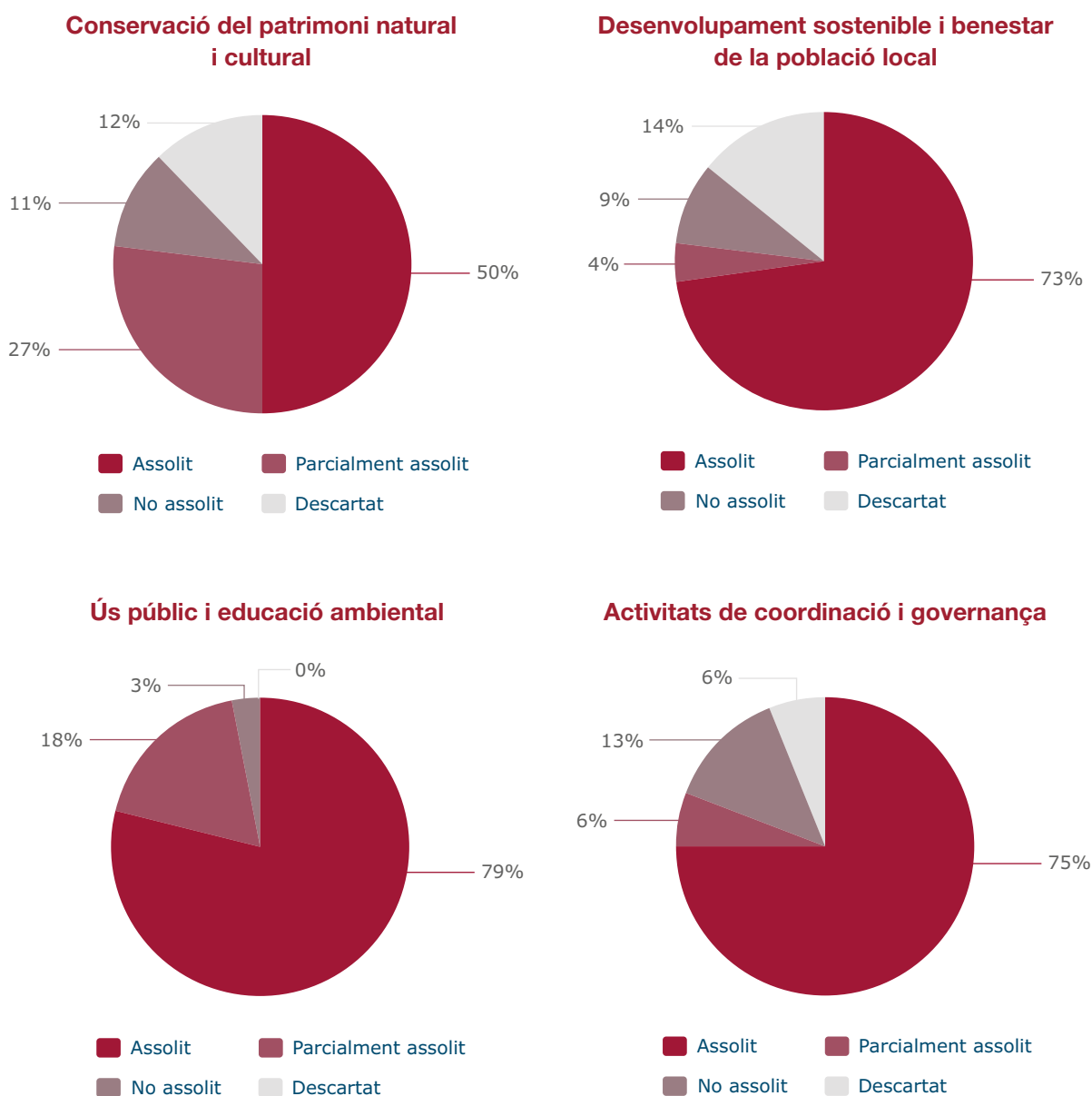
4.4.1. Activitats de planificació i participació

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i l'avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul «SIRGA» de l'aplicació SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveu dur a terme durant l'any, i a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment es publiquen al web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossats en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en els gràfics següents:

Pla especial de protecció i millora del sector nord del Parc de la Serralada de Marina

Al llarg de l'any 2023, la Diputació de Barcelona i el Consorci del Parc de la Serralada de Marina han continuat treballant per arribar a l'aprovació definitiva del Pla especial que representaria la incorporació de Sant Fost de Campsentelles al parc.

Els diferents equips tècnics de les dues administracions, juntament amb el de l'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles i l'equip redactor contractat per la Diputació, han continuat avançant en el redactat i han mantingut diverses reunions, tant sectorials a proposta del mateix ajuntament, com amb la Generalitat de Catalunya en relació amb consultes que derivaven del document d'avanç del pla lliurat.

L'any 2023 ha acabat amb el document d'aprovació inicial pràcticament enllestit per ser lliurat a l'Ajuntament, i d'aquesta manera es continuarà la tramitació que aquest ha de fer a la Generalitat fins a l'aprovació definitiva.

Font: Arxiu XPN

Reunions dels òrgans de gestió i participació

Reunions de l'Assemblea General del Consorci

Al llarg de 2023 s'han celebrat quatre sessions ordinàries.

Sessió del 9 de febrer de 2023. Reunió telemàtica

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'acta corresponent a la sessió ordinària del 18 de novembre de 2022.
2. Aprovació reconeixement de crèdit de l'exercici 2021.
3. Aprovar l'increment retributiu del 2,5% per al personal laboral del Consorci del Parc de la Serralada de Marina respecte de les retribucions vigents a 31 de desembre de 2022, i aplicar-lo a aquest personal, així com aprovar les taules retributives actualitzades amb efectes de l'1 de gener de 2023.
4. Donar compte de l'informe de l'estat d'execució del pressupost del Consorci del Parc de la Serralada Marina del quart trimestre de 2022.
5. Donar compte del grau de compliment dels terminis de pagament de les factures registrades en el Consorci del Parc de la Serralada Marina, pel quart trimestre de 2022.
6. Principals eixos de gestió en el programa d'objectius i actuacions del 2023.
7. Donar compte de la relació de les resolucions dictades des de la darrera sessió de l'assemblea.
8. Torn obert de paraules.

Sessió del 18 de maig de 2023. Reunió telemàtica

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'acta corresponent a la sessió ordinària del 9 de febrer de 2023.
2. Aprovar la constitució de l'assemblea del Consorci en Comissió Especial de Comptes per informar del Compte General del Consorci del Parc de la Serralada de Marina corresponent a l'exercici 2022 (exp. SEMA/2023/28065).
3. Dictamen pel qual es proposa l'aprovació de l'inventari de béns i drets del Consorci del Parc de la Serralada de Marina actualitzat a 31 de desembre de 2022 (exp. SEMA/2023/0026038).
4. Donar compte del decret que aprova la liquidació del pressupost de l'exercici de 2022.
5. Donar compte de l'informe de control financer corresponent a l'exercici 2021 per a la Intervenció General de la Diputació de Barcelona.
6. Donar compte de l'informe de l'estat d'execució del pressupost del Consorci del Parc de la Serralada Marina pel primer trimestre de 2023 (exp. SEMA/2023/28562).
7. Donar compte del grau de compliment dels terminis de pagament de les factures registrades en el Consorci del Parc de la Serralada Marina, pel primer trimestre del 2023 (exp. SEMA/2023/28571).
8. Donar compte dels informes amb objeccions i omissions de la funció interventora de l'exercici 2022 (exp. SEMA/2023/28218).
9. Mantenir l'assignació provisional de les funcions atribuïdes a la gerència del consorci del Parc de la Serralada Marina en els vigents estatuts, en la senyora Cinta Pérez Figueras per haver estat designada, en tant es resol el procés reglamentari de provisió, per ocupar el lloc de directora del Parc de la Serralada Marina (exp. SEMA/2023/28891).

10. Aprovar l'assignació del factor de desplaçament als llocs de guarda forestal i guarda forestal especialista per al personal laboral propi del Consorci del Parc de la Serralada de Marina, així com aprovar les taules retributives actualitzades amb efectes de l'1 de juny de 2023 (exp. SEMA/2023/29142).
11. Donar compte de la relació de les resolucions dictades des de la darrera sessió del consell plenari.
12. Torn obert de paraules.
13. Aprovació de l'acta d'aquesta sessió.

Sessió del 23 d'octubre de 2023. Oficina del Parc de la Serralada de Marina

Ordre del dia:

1. Renovació dels membres de l'Assemblea General.
2. Proposta i elecció de la presidència del Consorci.
3. Proposta i elecció de les vicepresidències del Consorci.
4. Aprovació del Compte General del Consorci del Parc de la Serralada Marina de l'any 2022.
5. Aprovació inicial del pressupost, la plantilla i la relació de llocs de treball del Consorci del Parc de la Serralada Marina pel 2024.
6. Donar compte de l'informe de l'estat d'execució del pressupost del Consorci del Parc de la Serralada Marina del segon i tercer trimestre de 2023.
7. Donar compte del grau de compliment dels terminis de pagament de les factures registrades en el Consorci del Parc de la Serralada Marina, pel segon i tercer trimestre del 2023.
8. Donar compte de la relació de les resolucions dictades des de la darrera sessió de l'assemblea.
9. Torn obert de paraules.

Sessió del 16 de novembre de 2023. Reunió telemàtica

Ordre del dia:

1. Aprovació de l'acta corresponent a la sessió ordinària del 23 d'octubre de 2023.
2. Proposta i elecció de les vicepresidències del Consorci.
3. Aprovar l'increment retributiu addicional del 0,5% respecte de les retribucions vigents a 31 de desembre de 2022, per al personal laboral del Consorci del Parc de la Serralada de Marina, així com aprovar les taules retributives actualitzades amb efectes de l'1 de gener de 2023 (exp. SEMA/2023/0040573).
4. Donar compte de la relació de les resolucions dictades des de la darrera sessió de l'assemblea.
5. Torn obert de paraules.

Trobareu les actes de les sessions de l'Assemblea General a l'apartat **Òrgans de gestió** del web d'Espais naturals i els informes de gestió (juntament amb les memòries anteriors) a l'apartat **Memòries i informes** del mateix web.

Reunió de les entitats del parc

XII Trobada d'Entitats del Parc de la Serralada de Marina

Reunió celebrada el dimarts 24 d'octubre de 2023.

La trobada es va convocar per dotzè any consecutiu i, en aquest cas, es va avançar (se sol fer al desembre) per poder constituir el *living lab* (espai de trobada i participació) del projecte europeu Life eCOadapt50.

Núria Parpal, directora del projecte Life eCOadapt50, va presentar aquest projecte d'adaptació al canvi climàtic que està liderat per l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona i que compta amb vint-i-quatre socis.

Juana Barber, cap del Servei de Gestió de Parcs Naturals, va fer una introducció del projecte, en què participa el territori de la Xarxa de Parcs Naturals. Els participants van poder expressar els seus dubtes i suggeriments i es va aclarir que es tracta del tret de sortida d'un projecte que crida a l'acció i que s'allargarà fins al 2030.

Per part de l'equip tècnic del parc, a la trobada hi havia la directora, Cinta Pérez, així com el tècnic d'ús públic i educació ambiental, Toni Navarrete, i es va presentar el nou tècnic de conservació, el biòleg Carles Passarell. Hi va haver un extens diàleg entre l'equip del parc i els assistents en relació amb diferents temes de gestió, amb les habituals queixes sobre vandalisme, soroll i incivisme.

Van participar en la trobada prop de trenta persones que representaven disset entitats.

Trobareu les actes de les sessions a l'apartat [Òrgans de participació](#) del web d'Espais naturals.

Convenis

Una bona part de la gestió del programa d'actuacions es fa mitjançant la signatura de convenis de col·laboració amb entitats o amb altres administracions i per a objectius diversos, com podeu veure en la taula següent:

Conveni del consorci amb...	Objecte del conveni
Museu Municipal de Montcada i Reixac	Portar a terme treballs de recerca i millora del jaciment ibèric de les Maleses, als termes municipals de Montcada i Reixac i Sant Fost de Campsentelles.
Diputació de Barcelona, Ajuntament de Tiana i Associació Grup d'Astronomia de Tiana	Cedir l'ús d'espais de l'immoble de la zona esportiva de Tiana i atendre el funcionament del punt d'informació del parc.
Diputació de Barcelona, Arquebisbat de Barcelona, Cartoixa de Montalegre i Fundació Pere Tarrés	Cedir l'ús d'espais i promoure i fer activitats d'educació ambiental vinculades al Parc de la Serralada de Marina.
Ajuntament de Montcada i Reixac	Atendre el funcionament del Centre de Documentació del Parc de la Serralada de Marina.
Ajuntament de Badalona	Col·laborar en la gestió de l'equipament de l'Escola de Natura Angeleta Ferrer.
Associació Ecometta	Fer el seguiment de les dades meteorològiques al Parc de la Serralada de Marina.
Ajuntament de Badalona	Prestar els serveis d'informació, difusió i atenció de les activitats del Parc de la Serralada de Marina a l'Oficina de Turisme de Badalona.
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet	Col·laborar en la gestió de l'equipament municipal Centre d'Educació Ambiental Ecometròpoli.

Relacions externes

Al llarg de l'any s'ha dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb diverses administracions i institucions vinculades al parc:

- Contactes i reunions periòdiques amb els tècnics de medi ambient dels diferents municipis del consorci
- Manteniment de contactes amb institucions com la Policia Local, Mossos d'Esquadra, SEPRONA i Agents Rurals
- Realització de reunions de coordinació amb el cos de bombers i les ADF
- Col·laboració i coordinació amb l'Oficina de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari de la Diputació de Barcelona

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Celebració de reunions generals de guardes i personal de manteniment
- Celebració de reunions de coordinació amb el personal del parc
- Celebració de reunions de coordinació i seguiment amb els responsables dels equipaments gestionats en règim de conveni
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost
- Elaboració de la memòria del parc corresponent a l'exercici anterior
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent
- Participació en les reunions informatives i tècniques de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals
- Garantiment de la dotació, per al personal del parc, de tot l'equipament de protecció individual, per tal de donar compliment al que estableix la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i al Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció
- Garantiment de l'adopció de mesures de seguretat sanitària i la dotació dels equips de protecció específics necessaris per fer front a la situació generada per la COVID-19 d'acord amb les instruccions proposades per les autoritats competents

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment d'una bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el Pla estratègic del projecte SIGEP elaborat l'any 2007, prenent com a base un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicacions consolidades

Aplicació	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de totes les aplicacions i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i <i>mailings</i>	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir de les aplicacions específiques locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any, a partir de totes les actuacions que s'han de portar a terme en cadascun dels parcs durant l'annualitat corresponent i basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i baixades	Gestionar les baixades i documents per accedir a documentació de l'organització o per treball en la gestió dels usuaris: manuals, plans d'itineraris, plans d'ús públic, models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, baixada de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'incidències	Unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de més rapidesa i eficiència, evitant demores i confusions sobre el tractament i l'eina que cal emprar per a cada tipus particular d'incidència, si s'hagués de fer servir una aplicació diferent per enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lada una aplicació de gestió d'informes.
Suggeriments	Gestionar els suggeriments que fan els usuaris en els parcs. Permet fer-ne el seguiment, la gestió i la resolució, i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Crear l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que ofereix cadascun dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis de l'estiu.

Aplicació	Finalitat
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de prevenció d'incendis forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestionar els inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes...).
Inventari de senyalització	Gestionar els inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i produir fitxes per a la generació de comandes.
Inventari de localitzacions	Gestionar altres inventaris no programats amb una mateixa estructura de dades.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i la millora del SIGEP, es disposa d'un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriu a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- **Manteniment correctiu:** aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- **Correcció de dades:** modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- **Manteniment perfectiu i preventiu:** desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- **Gestió de canvis i pas a producció:** implantació inicial en entorn de desenvolupament i integració a l'entorn de producció de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- **Administració del servei:** accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i *in situ*) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geogràfica.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris, quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caire evolutiu es fa de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i té com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives requereix l'elaboració d'un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores

- Programació de les adaptacions o millores
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades
- Instal·lació i pas a entorn de producció de les aplicacions millorades

Mensualment s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **man-teniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, així com la prestació de **manteniment evolutiu**.

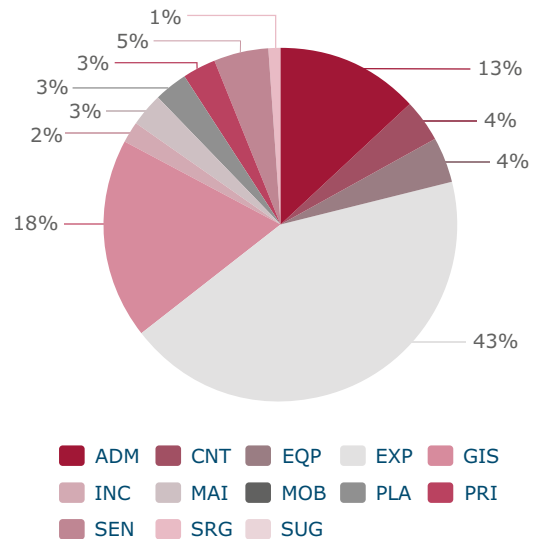
Les atencions prestades per al manteniment del sistema i la resolució d'incidències s'enregistren en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum de les tasques de manteniment portades a terme; en els apartats d'evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, manteniment evolutiu, gràfics i indicadors segons els Acords de Nivell de Servei estipulats en el contracte.

La disponibilitat de la RIC i l'explotació de les seves dades enregistrades nodreixen el **registre i seguiment de tasques centralitzat** (RSTC), que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la presta-ció del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **base de dades de coneixement** (BDC), que descriu la metodologia emprada per resoldre cadascuna de les atencions i incidències.

En la taula següent es recullen les **atencions prestades durant tot l'any** en concepte de manteniment, agrupades per tipologies (les dades es refereixen al conjunt de parcs de la XPN):

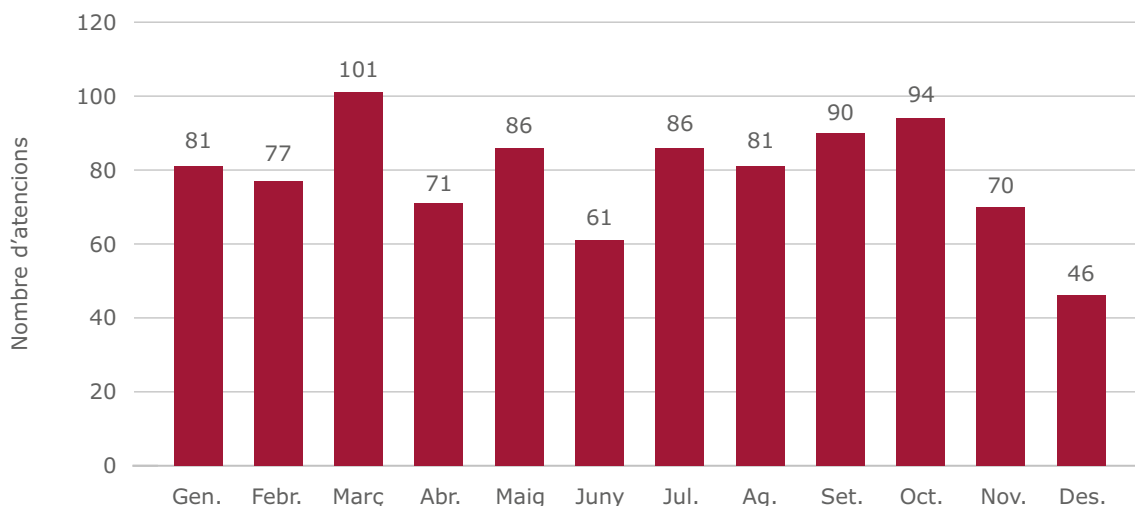
Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	251
CNT	Contractes d'obres i projectes	79
EQP	Equipaments	76
EXP	Expedients	832
GIS	GIS	351
INC	Incidències de Qualitat	39
MAI	Contactes i mailings	52
MOB	Mobiliari	3
PLA	Infraestructuras prevenció incendis	13
PRI	Procediments informatius	51
SEN	Senyalització	56
SRG	SIRGA	102
SUG	Suggeriments	20
Total general		1.925

Distribució percentual de les atencions prestades per tipologia

Pel que fa al **nombre d'atencions**, l'evolució mensual al llarg de l'any és la mostrada en el gràfic següent:

Distribució mensual del nombre total d'atencions

Quant al **manteniment evolutiu**, fins ara s'han elaborat els mòduls següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes d'activitats (ús públic)	Incorporació de la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants...) i creació d'explotacions
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització del calendari de les activitats als parcs
EVO.3	Incidències d'informes de guarderia	Generació i tramitació dels informes de guarderia
EVO.4	Circuit SSG	Creació del circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació per a la gestió dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació
EVO.6	Equipaments (ús públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes del web de la XPN
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació per a la gestió genèrica d'inventaris
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia
EVO.9	Integració d'expedients a la seu electrònica	Integració del SIGEP amb la seu electrònica de la Diputació de Barcelona i formularis de la Xarxa de Parcs Naturals
EVO.10	Gestor de baixades i documents	Gestió d'un repositori de recursos (eines cartogràfiques, enllaços web, etc.) i models (models de documents per redactar informes, plantilles per elaborar mapes, etc.)
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta als suggeriments
EVO.12	Conformitat d'expedients (OASJ)	Millores del circuit de tasques del personal de l'OASJ
EVO.13	Personal vacant sense perdre històrics	Baixes i jubilacions (directors, tècnics, guardes): INCQ, SIRGA i EXP
EVO.14	Millores de les aplicacions d'incidències	Fitxa i procediments
EVO.15	Documents	Modificació en la gestió i emmagatzematge dels documents de les aplicacions del SIGEP
EVO.16	Gestió de dades de finques	Ampliació de les explotacions sobre les dades de finques
EVO.17	Finques. Explotacions	Explotacions cartogràfiques sobre les dades de finques

Codi	Títol	Descripció
EVO.18	Expedients. Agenda d'activitats	Modificació i aplicació de les dades de l'agenda d'activitats
EVO.19	Mòdul de projectes. Noves funcionalitats	Ampliació de les dades gestionades i dels processos dels circuits
EVO.20	Equipaments. Noves dades web	Adaptació de les dades i explotacions a les millores del web d'equipaments de parcs
EVO.21	Adaptació dels circuits a la nova estructura	Millores en els circuits de l'aplicació d'expedients per adaptar-los a la nova estructura de la Gerència de Serveis de Parcs Naturals al febrer de 2022
EVO.22	Mòdul de projectes. Adaptació a la nova estructura	Millores en els circuits de l'aplicació del mòdul de projectes per adaptar-los a la nova estructura de la Gerència de Serveis de Parcs Naturals al febrer de 2022
EVO.23	Incidències de seguiment d'expedients	Millores en l'aplicació d'incidències de qualitat i informes d'expedients per vincular les activitats i actuacions als informes de guarderia o incidències de qualitat derivades
EVO.24	Mòdul de projectes. Nova tipologia	Millora de l'aplicació del mòdul de projectes per a la gestió de nous tipus d'actuacions: tasques de manteniment o actuacions de contractes menors

Al llarg d'aquest any s'han desenvolupat i posat en servei els evolutius següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.25	Inventari de masies i cases rurals	Configuració de l'aplicació d'Inventari de localitzacions per a l'inventari de masies mitjançant el SIGEP
EVO.26	Gestió d'incidències i informes de guarderia	Millora a l'aplicació de Gestió d'Incidències per configurar la traçabilitat en el circuit de resolució de les incidències i informes de guarderia
EVO.27	Administració i gestió d'ArcGIS Portal	Creació d'aplicacions en entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri: inventari de masies, inventari de senyalització i registre d'incidències
EVO.28	Senyalització. Inventari	Petit perfectiu sobre l'aplicació d'inventari de senyalització per a la gestió d'inventari de comandes
EVO.29	Mòdul de projectes. Noves millores	Millora de l'aplicació del mòdul de projectes per a la gestió de tasques diàries dels tècnics de la Secció de Gestió del Territori
EVO.30	Portal. Administració de cartografia	Gestió de la cartografia publicada a l'entorn d'ArcGIS Online de la Diputació de Barcelona
EVO.31	Portal. Administració de dades d'aplicacions	Gestió a l'entorn d'ArcGIS Online de la Diputació de Barcelona de les dades introduïdes a les aplicacions mòbils en entorn Survey123
EVO.32	Portal. Aplicació dades SIGEP	Manteniment evolutiu i perfectiu de les aplicacions existents en entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri
EVO.33	Gestió de les dades Portal en SIGEP	Desenvolupament en l'entorn SIGEP de les dades existents en el Portal, registrades des de les aplicacions a l'entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri

Seguiment i control de la normativa

La gestió del Pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caire jurídicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del Pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament en la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del Pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, impliquen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen arran de consultes, de sol·licituds de subvenció, o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que comporten un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats

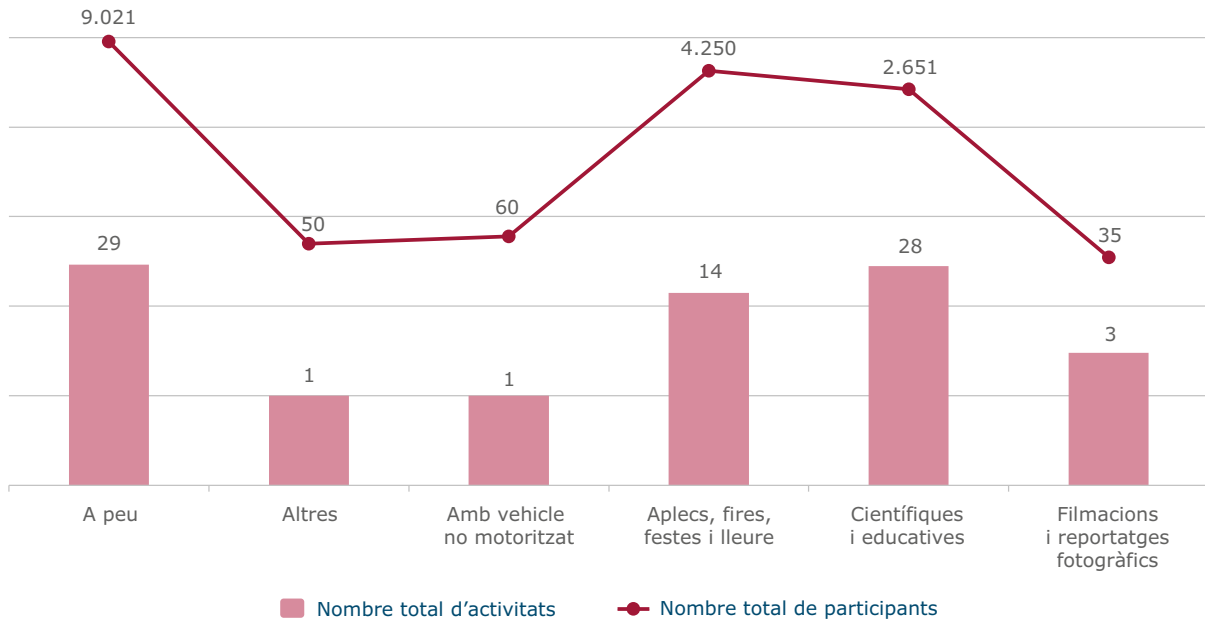
Tipologia	Inf.	Den.	Escr.	Total	%
Abocaments / vehicles abandonats	1			1	0,9
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	27			27	25,2
Activitats esportives, turístiques i de lleure	32			32	29,9
Actuacions urbanístiques	7			7	6,5
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	14			14	13,1
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	1			1	0,9
Caça (aprofitaments i PTGC - plans tècnics de gestió cinegètica)				0	0,0
Circulació motoritzada				0	0,0
Filmacions i reportatges fotogràfics	3			3	2,8
Incendis				0	0,0
Informació general	1			1	0,9
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	4			4	3,7
Instal·lacions tècniques	5			5	4,7
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0
Suggeriments Q				0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - plans tècnics de gestió i millora forestal)	2			2	1,9
Xarxa viària	2			2	1,9
Altres	8			8	7,5
Total	107	0	0	107	100,0

Abreviatures: Inf.: informes / Den.: denúncies / Escr.: escr

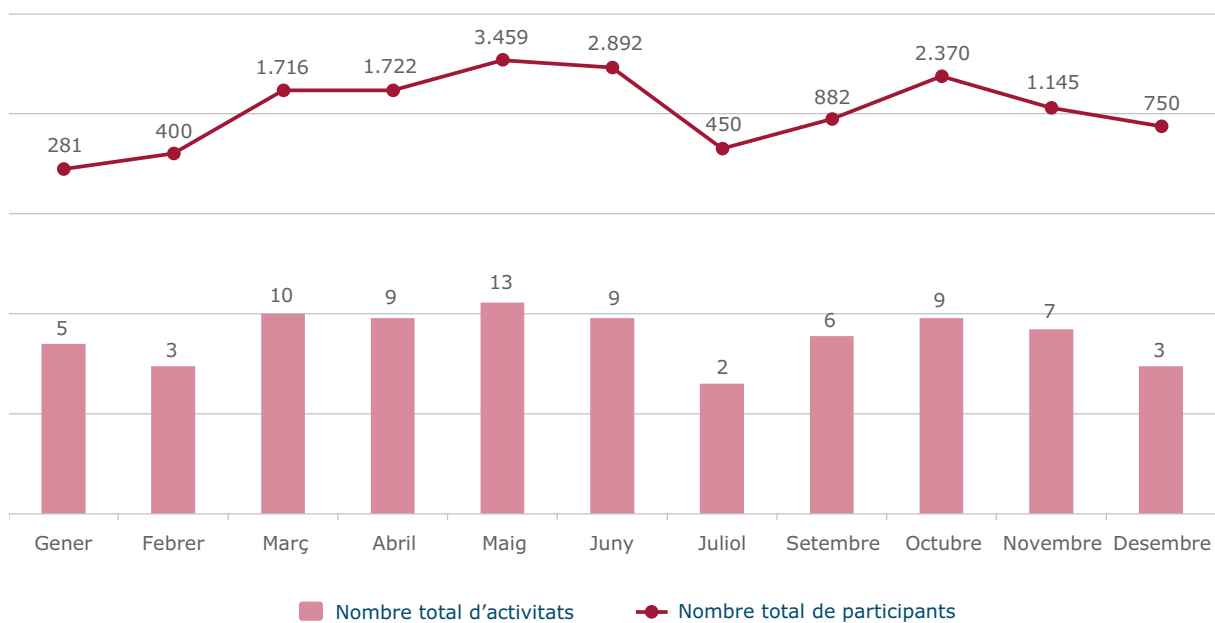
Activitats d'ús públic informades

Enguany s'han informat un total de **76 activitats d'ús públic**, amb un total de **16.067 participants**. Els totals d'activitats i participants, agrupats per tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual, els podeu visualitzar en els gràfics següents:

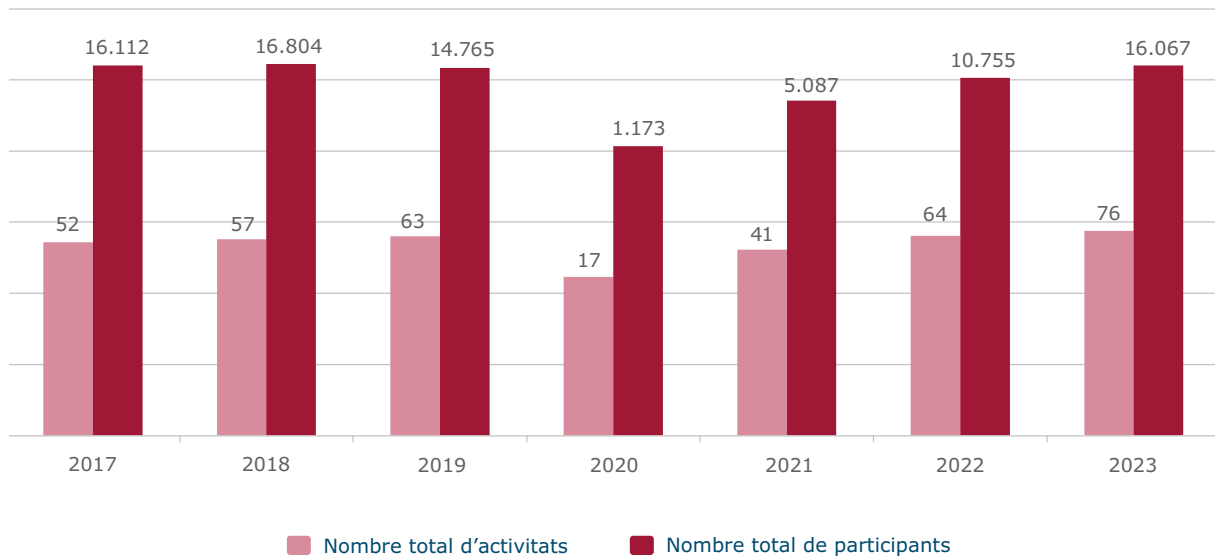
Distribució per tipologies del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Distribució mensual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Evolució interanual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Actuacions dutes a terme pels guardes del parc

El servei de guarderia del parc té encomanades funcions tant de vigilància i seguiment de paràmetres ecològics com de seguiment d'actuacions d'ús públic, així com també la detecció d'incidències de les quals oferim un resum de les diferents tipologies detectades i informades per part d'aquest col·lectiu enguany:

Tipus	Subtipus	Nombre
Neteja / Manteniment	Arquetes obstruïdes	1
	Cadena, tanca o cademat fet malbé	65
	Camí en mal estat	3
	Manteniment d'instal·lacions	1
	Mobiliari fet malbé	4
	Neteja / Manteniment (altres)	23
	Petit abocament de residus	39
Seguretat / Accident	Accident	1
	Arbres caiguts	3
	Incendi	1
	Moviment de terres	1
	Robatoris / Vandalisme	1
	Seguretat / Accident (altres)	11
Senyalització	Manteniment de senyalització	138
Ús públic		9
Altres incidències		19
Nombre total d'incidències		320

El manteniment de la senyalització és una de las tasques que porta més feina. Font: Arxiu XPN

Segons el municipi i el nombre d'hectàrees que té dins el parc, la distribució de les incidències és la següent:

Municipi	Nombre d'incidències	Incidències per ha de parc
Badalona	95	0,13
Montcada i Reixac	53	0,09
Sant Fost de Campsentelles	34	
Santa Coloma de Gramenet	58	0,29
Tiana	78	0,15
Altres municipis fronterers	2	

Accions formatives, jornades i actes organitzats

Accions formatives

- «Primers auxilis. Procediment d'assistència sanitària immediata al medi natural». Oficina de Prevenció de Riscos Laborals de la Diputació de Barcelona. Acció formativa en línia, febrer 2023.
- «Identificació de rastres de mamífers». FELIS – Grup de Recerca en Carnívors de Catalunya. Acció formativa presencial, febrer 2023.
- «Curs d'aplicacions de tècniques de seguretat i salut adequades en treballs amb serra mecànica». Formació Forestal Especialitzada. Acció formativa presencial, febrer 2023.
- «Interpretación y feminismo. De la teoría a la práctica». Associació per a la Interpretació del Patrimoni i Diputació Foral de Bizcaia. Acció formativa presencial, març 2023.
- «Sessió informativa sobre coordinació d'activitats empresarials per a la Gerència de Serveis d'Espais Naturals». Oficina de Prevenció de Riscos Laborals de la Diputació de Barcelona. Acció formativa presencial, maig 2023.
- «Fotografia per a la sensibilització ambiental». Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona. Acció formativa en línia, juny 2023.
- «Storytelling: missatges amb impacte». Gerència de Serveis de Formació de la Diputació de Barcelona. Acció formativa presencial, octubre 2023
- «Dos camins que porten a Roma: la interpretació del patrimoni en espais naturals». Ajuntament de la Garriga. Acció formativa presencial, octubre 2023.
- «Tallades de millora en masses forestals denses». Gerència de Serveis d'Espais Naturals. Acció formativa presencial, octubre-novembre 2023
- «Procediment Administratiu Llei 39/2015». Direcció dels Serveis de Secretaria de la Diputació de Barcelona. Acció formativa en línia, novembre-desembre 2023.
- «Règim jurídic del Sector Públic, Llei 40 2015». Direcció de Serveis de Formació de la Diputació de Barcelona. Acció formativa en línia, novembre-desembre 2023.

Conferències, congressos i jornades

- «XII Trobada d'equipaments d'educació ambiental i ús públic de la Xarxa de Parcs Naturals». Diputació de Barcelona, juliol 2023.
- «Jornades Prismàtic: La natura com a solució enfront dels reptes ambientals». Generalitat de Catalunya, desembre 2023.
- «Jornades Prismàtic: Sequera i onades de calor en augment. I ara què?». Generalitat de Catalunya, desembre 2023.